

20 jaar Veto

Veto bestaat twintig jaar. We zijn ook maar mensen, dus dat moet gevierd worden. Op de middenpagina's daarom een overzicht van wat Veto was, met de bereidwillige hulp van enkele 'anciens'. Dank u.

In zijn beginjaren was Veto vooral een aktiemiddel van de Algemene Studentenraad. ASR vertrok, net als zijn huidige erfgenaam Loko, van de idee van democratisering, niet alleen van het onderwijs, maar van de gehele maatschappij. Democrativering werd dan ook de basispeiler waar Veto op steunt. De naam van het blad was daarbij niet toevallig gekozen: ASR wilde duidelijk maken dat zij

gehoord wilde worden en dat men niet zomaar aan haar standpunten kon voorbijgaan.

Ondertussen is Veto uitgegroeid tot een journalistiek produkt. Opeenvolgende generaties van medewerkers pogen steeds op een kritische manier over het reilen en zeilen binnen - en buiten - het studentenwereldje te berichten. Veto gelooft echter dat een gedegen berichtgeving meer moet zijn dan het louter registreren en doorgeven van gebeurtenissen. Ons streven is dan ook steeds een opiniërend element toe te voegen en een meer inhoudelijke discussie te stimuleren. Het is wellicht dat laatste dat niet altijd in goede aarde valt: blijk-

baar vinden sommige mensen een blad maar goed zolang het zijn bek houdt. In de geschiedenis van Veto is het dan ook meermaals gebeurd dat men de redactie aan banden probeerde te leggen. Maar we zijn er nog steeds. De voorlaatste verklaring hiervoor is - volgens ons - het voortdurend streven naar een inhoudelijk kwalitatief blad.

Bovendien willen wij onze naam eer aandoen. Zeker nu er *blijkbaar* in de media hoe langer hoe minder plaats lijkt te zijn voor een grondige polemiek en afwijkende meningen moeilijker aan bod komen.

Ons veto heeft u.

Kunst en kinderen op de pedagogische week

Kinderen kunnen wel stilzitten

L E Z E R S B R I E V E N

De Pedagogische Kring organiseert nu al voor de zesde keer een pedagogische week. De bedoeling is om onderwerpen uit het breedveld van pedagogie voor een breder publiek toegankelijk te maken. Naast debatten en voordrachten staan dit jaar een verhalenavond, muziek en andere randinformatie op het programma.

Omdat er aan de faculteit Psychologie en Pedagogie nog steeds een afdeling kunstpedagogie ontbreekt, werd 'kinderen en kunst' tot een van de thema's uitgeroepen. Het Maria Theresia-kollege wordt voor de gelegenheid omgevormd in een bescheiden museum van kindertekeningen, foto's, boeken en video's. Woensdag is er een gespreksover met jeugdschrijver Ed Franck, iemand van het Mukha (het Museum van Hedendaagse Kunst in Antwerpen), Kathy Lindkens, veilingmeester Mon Bernaerts en Marc Verstappen van Jeux Interdits. Bij deze laatste ging Veto even peilen naar de situatie en de mogelijkheden van kunst voor kinderen.

Producties

Als germanist deed Marc Verstappen in 1983 zijn burgerdienst bij het Speeltheater van Eva Bal in Gent. Het Speeltheater was een van de weinige theaters die producties voor en door kinderen bracht in een professioneel kader. Met zijn overstap naar Jeux Interdits bleef Verstappen in de wereld van het kindertheater. Jeux Interdits is een samenwerkingsverband dat door gezelschappen als Stelkebes, Het Gevolg, Pantarei en Theater Frou-Frou acht jaar geleden in het leven werd geroepen om ondersteuning te bieden bij subsidieaanvragen, het vinden van ko-productenten en vooral bij het organiseren van toermees in België, Nederland, Frankrijk, Duitsland en Italië. Verstappen kwam zo in contact met een evenement in Ren-

nes, Arts-moins-sept, waar naast kindertheater ook projecten met dans, muziek en beeldende kunst aan bod kwamen. Dit concept nam hij over toen hij de artistieke leiding kreeg van Kunstonderacht, de kunstmanifestatie voor kinderen en hun ouders in het kader van Antwerpen '93.

Veto: Willen kleine kinderen niet liever zelf dingen doen dan te blijven stilzitten bij een voorstelling?

Marc Verstappen: «In Vlaanderen bestaat er op het gebied van het bijwonen van teatervoorstellingen een vrij goede discipline bij kinderen. Je kan bij een toneelstuk nu eenmaal niet voortdurend luïdop commentaar geven, zoals in Nederland wel vaak gebeurt. Puur televisiegedrag, zo van 'Kijk, papa!'. Voor een kleuter van vijf moet je natuurlijk geen voorstelling van anderhalf uur geven zonder pauze. Maar kinderen kunnen zeker wel stilzitten als er goede dingen voor hun neus gebeuren. Ik beschouw kinderen als volwaardige toeschouwers en luïsters. Daarom hebben we het bijvoorbeeld ook aangedurd om muziek van Schubert, Brahms en Bartok te laten uitvoeren voor kinderen vanaf vier jaar. De stukken mogen wel niet te lang duren en worden best ondersteund met teatrale elementen of afgewisseld met spelletjes die de aandacht op de muziek vestigen.»

«Kinderen gaan op een directe en concrete manier om met kunst en daarom moet je hen tijdens een concert ook zo dicht mogelijk bij de uitvoerders zetten. Kleuters houden van

een intieme sfeer en oogcontact met de artiesten. In teaterstukken voor kinderen wordt veel zorg besteed aan het ritme van de voorstelling, aan decor en muziek. Voor kinderen wordt het moeilijker als de nadruk te veel op het gesproken woord ligt.»

«Een schitterend voorbeeld van hoe je dit ook inhoudelijk op een positieve manier kan gebruiken is de productie 'Eick' van de Franse regisseuse Christiane Verciel. De acteurs, zelf kinderen tussen acht en achttien, zijn afkomstig uit België, Frankrijk, Marokko, Italië, Tsjechië en Vietnam. Ondanks het feit dat ze er ook op het podium in hun eigen taal op los kletsen, is het toch duidelijk wat ze willen zeggen en zijn ze in staat om tot een harmonieus samenspel te komen.»

Veto: Maar wordt kunst niet al te vaak opgedrongen aan kinderen. Schoolorstellingen zoals met Jeugd en Muziek worden vaak eerder als een straf ervaren.

Verstappen: «Dat soort kwelling wil ik niemand aandoen. We werken wel met scholen, maar toch vooral voor families. Ook Kunstonderacht tijdens Antwerpen '93 hebben we bewust in de paasvakantie geprogrammeerd. Mijn ervaring is dat kinderen meer aan een voorstelling hebben als hun ouders meekomen. Het werkt dan ook langer na.»

Vanwege

«Door voorstellingen te programmeren waarvan zowel kinderen als ouders kunnen genieten, willen we dertigsof veertig kinderen uit handen nemen dat ze niet meer naar teater kunnen vanwege hun kinderen. De massale opkomst, meer dan dertigduizend toeschouwers tijdens één week Kunstonderacht, is de overwegend positieve reacties bewijzen dat dit geen slechte aanpak is.»

«Ik zoek naar kunstenaars die ik zelf goed vind en van wie ik denk dat ze ook kinderen van vijf kunnen aanspreken. Er zijn veel dansers en teatermakers die normaal voor volwassenen werken, en die als het ware een kind in zich meedragen, ook in hun werk. Een voor de hand liggend voorbeeld is Wim Vandekeybus met zijn heel fysieke en spektakulaire voorstellingen. Als mijn zoonnetje van twee iets ouder zou zijn, had ik hem er allang mee naartoe genomen. Ik denk zeker dat hij dan zou zeggen: 'Ballen, dans, wao, dat is interessant.'»

«Ook in een beweging als Cobra grepen volwassenen terug naar hun kinderlijke ziel om daar opnieuw mee te werken. Kinderen vinden dat steevast fantastisch. Ik geloof trouwens niet, zoals in de pedagogie wel eens gesteld wordt, dat kinderen tot hun achtste enkel op een associatieve, niet-rationele manier met dingen omgaan, om zich daarna enkel nog voor lineaire en geordende verhalen te interesseren.»

Veto: Blijft Kunstonderacht een eenmalig project of komt er nog een vervolg?

Verstappen: «We zijn nu al druk aan het werk om ook in 1995 een Kunstonderacht te organiseren. Bovendien hebben we vorig jaar Villanella opgericht, een soort kunsturob dat teater, dans, muziek en beeldende kunst voor kinderen op een meer permanente basis wil ondersteunen. Een van de sleutelementen van Villanella is de uitgave van een kunstkrant voor kinderen, die tegelijk ons programmagids is. We proberen ook hier goede schrijvers zoals Rudy Kusbroek, Jan Simoen en Lieve Joris voor kinderen te laten schrijven. We werken ook veel samen met het Mukha, dat in dezelfde geest hedendaagse kunst naar kleine kinderen brengt. In het eerste nummer van de kunstkrant dat zopas verschenen is, hebben we bijvoorbeeld een van hun museum-puzzels opgenomen. Om termijn zouden we wel over een eigen zaalje willen beschikken, maar het werken op verschillende, soms onverwachte locaties heeft ook zijn voordelen. Naast het drempelverlagend effect dat ervan uitgaat, levert het soms ongemeen boeiende verrassingen in de voorstellingen zelf op.»

Michel Lonsens
Karen De Pooter
De pedagogische week gaat door van
maandag 14/2 tot en met donderdag 17/2.
Voor meer informatie, zie ad valvas.

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels of 68 aanslagen (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Deftig

Hierbij willen wij reageren op de lezersbrief van de kollega's van de Historiaredactie, zoals gepubliceerd op maandag 7 februari laatstleden.

Wij geven toe dat ons kringblad, Balans, inderdaad goed wordt gesponsord, en dat het voor een grotere kring gemakkelijker kan zijn sponsorged binnen te krijgen dan voor een kleinere, maar het lijkt ons toch ook dat de rechtsstudent uiteindelijk van die sponsoring geniet, bijvoorbeeld onder de vorm van een technisch deftig boekje.

De kwaliteit van een kringblad wordt echter niet gemeten naar deze technische maatstaven (de glans van het papier en dergelijke), maar naar de inhoudelijke. De Balansredactie heeft dit jaar bewust voor een vernieuwde aanpak gekozen, namelijk voor een blad waar de interesse van de rechtsstudent centraal staat. Deze interesses zijn zeer verscheiden, we zijn immers een kring die zich tot drieduizend studenten richt. Enkel al om die redenen is de redactie een groep totaal verschillende mensen, met totaal verschillende opvattingen. Dit is volgens ons de motor die ons

blad gaande houdt: een handvol mensen die over de meest uiteenlopende onderwerpen schrijven, of dat nu velddwerk is over juridische ontwikkelingen rond een autoweg in Limburg, een interview met een topman (een rechtstudent) van de Roze Drempeel, een beschrijving van fakbartradities of zelfs een bouwplan van ons fakulteitgebouw. Alles wat in Balans verschijnt heeft op de een of andere manier wel iets met het leven aan onze fakulteit te maken.

Bij de bemerking van de Historiaredactie dat de rechtsstudent nooit Veto leest, heb ik ook zo mijn vragen. Maar daartegenover staat dat de Historiaredactie duidelijk wel Balans leest, en gelezen worden is uiteindelijk onze bedoeling.

Voor de Balansredactie,
Joost Hendrix

Vlaamsch

Met dit artikel sluit ik aan bij enkele actuele gebeurtenissen: amnestiefakkeltocht in Leuven, toespraak van Albert II (gepubliceerd in de meeste dagbladen), spontaan protest bij het bezoek van Filips aan Leuven. De Volksunie-jongeren (Vujo) besloten op hun jongste congres in Aalst de eis voor onvoorwaardelijke amnestie opnieuw kracht bij te zetten. Dit in het kader van dit wel bijzondere jaar, waarin — met al te veel belgicistisch-unionistisch machtsvertoon — vijftig jaar bevrijding gevierd zal worden.

Vujo-KUL pleit dan ook voor een echte verdraagzaamheid en vraagt om verzoening. Zij denkt dat dit een noodzakelijke voorwaarde is voor een vreedzame democratische samenleving. Wij menen dat gemaakte fouten vergeven moeten kunnen worden. Heel wat repressieslachtoffers waren trouwens geen kollaborateurs die louter omwille van hun vlaamsgezindheid gepakt zijn geweest. Een andere groep van vermeende kollaborateurs werkten enkel met de bezetter samen om het leed van de bevolking te verzachten.

Men kan niet om het feit heen dat de Vlamingen meer steun van de bezetter kregen dan van hun eigen 'vaderland' dat vooral door Franstaligen bestuurd werd. Na de oorlog poogden voornamelijk de Franstalige socialisten om via de repressie ('spontane' volkswoede en ongrondwetlijk snelrecht) de Vlaamse beweging uit te schakelen.

Daarom zijn we blij dat steeds meer Vlamingen en Vlaamse partijen even overtuigd zijn om eindelijk een spons te vegan over dit onverwerkte trauma, vooral voor de nakomelingen van de repressieslachtoffers. Men kan er trouwens op wijzen dat onze buurlanden reeds veel eerder dit taboe doorbraken en amnestie verleenden. Wij hopen dan ook dat de PS de intellectuele eerlijkheid en politieke moed zal hebben om het maatschappelijk debat hierover niet langer te blokkeren.

Voor het bestuur van VUJO-KUL,
David Vits

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
016/22.04.66

Jaargang 20
nr. 20
14 februari 1994

Ver. uitg. **Karen De Pooter,**
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven

Hoofdredactie:
Kris Jacobs

Redaktiesekretaris:
Karen De Pooter

Redactie: **Els Cornelis,**
Karel De Weerd, Serge
Franchoo, Jeroen Overstijns,
Steven Van Garsse, Raf Achtse

Tekeningen: **Arnulph, Nix, Alles**
Doka: Karel De Weerd, Dieter
Telemans, Frank Viaene,
Rob Stevens
Lay out en vormgeving:
Els Cornelis, Filip Dekeukeleere,
Karen De Pooter, Serge
Franchoo, Kris Jacobs, Jeroen
Overstijns, Hans Vandenaeele,
Steven Van Garsse,
Frank Viaene

Medewerkers: **Tom Dams, Mieke**
Decuinck, Filip Dekeukeleere,
Tine Hens, Michel Lonsens,
Ingrid Nackaerts, Karen
Vancluyssen,
Tony Van Ginderachter, Peter
Van Rompaey, Bart Vanthomme,
Jan Verbrugge, Sam
Versweyveld
Eindredactie: **Els Cornelis, Serge**
Franchoo

Zetwerk en publiciteit
Alfaster Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos Kampenhout
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studen-
ten: 350fr; buitenland: 600fr;
steun vanaf 1000fr;
over te schrijven op
rek. nr. 001-0959719-77

Redaktievergadering
iedere vrijdagmiddag om
15.00u

Moet kunst saai zijn?

In ongeveer alle kunststakken tracht men wel iets voor of met kinderen te doen: literatuur, teater, film of beeldende kunst. We vroegen aan twee mensen uit de praktijk hoe zij hun werking met kinderen zien.

«Hoe vroeger kinderen in contact komen met hedendaagse kunst, hoe meer kans dat ze er ook op latere leeftijd voor open zullen staan», zegt Geertrui Pas, hoofd van de edukatieve dienst van het Mukha, het Museum voor Hedendaagse Kunst in Antwerpen. «Bij kinderen van de basisschool merk je dikwijls al een vooroordel tegenover hedendaagse kunst. Daarom richten wij ons sinds enkele jaren al bewust tot kleuters vanaf vier jaar. In groepsrondleidingen proberen we hen aandachtig te leren kijken en een eigen verhaal op te bouwen rond de kunstwerken. We werken niet met kindertelers, maar met doe-opdrachten in de expositie zelf. Als je kinderen in een apart hoekje afzondert, mis je de vruchtbare invloed die hun vragen en commentaar op de ouders kunnen hebben. Daarom ondersteunen we ook het museumbezoek buiten het schoolverband. Zo voorzien we

elke tentoonstelling van een 'kinderpraaftolder', een catalogus naar kinderen toe geschreven, en van een 'museumspel', een doos die de kinderen gratis kunnen ontlenen en waarin vragen en spelletjes over de kunstwerken zitten.»

Volgens Ed Franck, veelvuldig bekroond Vlaams jeugdacteur: «Jeugdliteratuur wordt door veel mensen nog steeds niet ernstig genomen en geassocieerd met het gehurkt vertellen van een verhaaltje. Goede jeugdboeken moeten echter meer bevatten dan een verhaaltje, er moet een laagheidsniveau in zitten. Omgekeerd vind ik het niet serieus kinderschriftsels als kunst te beschouwen. Als leraar stimuleer ik expressief schrijven op school, maar literatuur kan ik de oefeningen van mijn leerlingen moeilijk noemen. Toen mijn dochter een dagboekfragment van een jaar geleden herlas, was ze het zelf niet meer ou sérieux. Literatuur staat of valt namelijk niet met een verhaal of met gevoelens, maar met de verwoording ervan, met een originele vorm. En die vormgeving bereik je pas als je zelf veel gelezen en geoefend hebt.»

(ml)

advertentie

K
partners

STUDENT

Feestje hier, cadeautje daar, hou je portefeuille maar klaar.

VERDIEN TOT 350 FRANK PER UUR BIJ KI PARTNERS

- Werk mee aan een PR-actie in Brussel
- Kies zelf de dagen waarop je komt werken
- Overdag of 's avonds en/of week-end
- Ben je vrij in februari, maart, ... ?
- Kazernestraat 80 - 1000 Brussel

Ben je tussen 18 en 25 jaar en doe je hogere studies ?

Bel **02/513.29.05** van maandag tot vrijdag tussen 12 en 13 of 16 en 18h.

Ref.100-049

Tikkantoor
Devano
016/490.890

Tekstverwerking
Laserprinting * Lay-out
Tekstinbreng

Boeken, tijdschriften, cursussen, thesissen, ...

Gespecialiseerd in
wetenschappelijke materies
Professionele aanpak
Jarenlange ervaring

T. & K. Van Nooten-Dehaes
Lodewijk van Velthemstraat 31
3020 Herent (Veltem-Beisem)

Koen Moens van het Forum voor Vredesactie over Sarajevo "Meer troepen sturen"

Het heeft moeten duren tot het vreselijk bloedbad in Sarajevo van vijf februari jongstleden voor de rest van de wereld echt wakker werd geschud. Enkele dagen later werd op vraag van de VN door de Navo een ultimatum gesteld voor de vechtende partijen. Ongeveer iedereen is er nu van overtuigd dat er dringend een einde moet gemaakt worden aan de burgeroorlog in Bosnië, maar hoe dat het best kan gebeuren blijft onduidelijk. We legden ons oor te luisteren bij Koen Moens, vrijwilliger bij het Forum voor Vredesactie en peilden naar zijn visie op de situatie.

Veto: Er zijn op dit moment nogal wat aktes op touw gezet om te protesteren tegen de onverschilligheid van de politici en om een einde te stellen aan de moordende oorlog in Bosnië. Toch worden er zelden harde standpunten naar voren gebracht. Is er eensgezindheid in de progressieve bewegingen over wat er nu juist moet gebeuren?

Koen Moens: «Er is over één zaak eensgezindheid: dat er absoluut iets moet gebeuren. Over wat er dan juist moet gebeuren is er geen eensgezindheid. Wel is het zo dat de morele verantwoordelijkheid veel mensen ertoe drijft om te gaan pleiten voor een militair ingrijpen, vanuit het idee dat er anders toch niets gebeurt. Er wordt geen alternatief geboden, dus moet er maar militair ingegrepen worden.»

maatregelen genomen, het economisch embargo bijvoorbeeld heeft men pas afgekondigd eind mei 1992, men heeft geen of ondoelmatige controlemaatregelen genomen, kortom, de internationale wil om het probleem aan te pakken is er niet. Op dat vlak heeft de publieke opinie gelijk, er gebeurt niets.»

Veto: Zijn er nog pacifistische oplossingen voor het conflict mogelijk?

Moens: «Het Forum voor Vredesactie is voor een interventie, maar dan een niet-militaire interventie. Luchtaanvallen, zoals die nu in het ultimatum staan, zijn totaal nutteloos. Strategen geven dat zelf toe. Volgens ons moeten er in de huidige omstandigheden twee dingen gebeuren. Ten eerste moeten er minstens vijftigduizend blauwhelmen naar Bosnië gestuurd worden. In het geval van Sarajevo zouden die dan de heuvels moeten ingaan en de Servische troepen terugdringen op een niet bedreigende manier. Daarbij mag niet als eerste geschoten worden door de blauwhelmen. Wij zijn ervan overtuigd dat de troepen — vergeet niet dat ze met maximum duizend zijn — op die

Blauwhelm

«Nu, de internationale gemeenschap heeft ten aanzien van eks-Joegoslavië een enorme verantwoordelijkheid en — ik aarzel niet om dat te vergelijken met München in 1938, al was de kontekst daar duidelijk anders — men doet momenteel niets. Men heeft altijd veel te laat bepaalde

manier verdreven kunnen worden. Ondertussen zouden die blauwhelmen voor de veiligheid van de burgers van Sarajevo kunnen zorgen.»
«Die troepenvergroting moet gekoppeld worden aan het gebruik van moderne technieken. Amerikaanse satellieten zijn op dit moment al in staat om kaders van dertig op dertig centimeter te fotograferen. Nu vinden wij dat dergelijke satellieten foto's zouden moeten maken van de mensen die de geschutsposten bemannen, om die dan later met een internatio-

naal gerechtshof te kunnen veroordelen voor oorlogsmisdaden. Dat is in eerste instantie een psychologische afschrikking. Ten tweede kan men dan ook een lijn trekken. Wie vanaf een bepaalde datum nog verder doet aan aanvallen, wordt sowieso veroordeeld.»
«Daarnaast is er eigenlijk ook nog de belangrijke functie van de media, die zowel in Bosnië als in Servië in handen zijn van de regering en op die manier zeer sterk het nationalisme aanwakkeren. Daarom zijn wij voor

projecten als dat van die boot op de Adriatische Zee, waar journalisten van de zes Joegoslavische provincies samenwerken om een onafhankelijke berichtgeving uit te zenden, of vrije radio's als V92 in Belgrado. De internationale gemeenschap moet de regeringen onder druk zetten om die onafhankelijke media toe te laten.»

Veto: Ondertussen gaan er ook al binnen progressieve kringen stemmen op om gewoon het wapenembargo op te heffen, omdat er anders een militair overnemen dreigt te ontstaan.

Moens: «Er zit een zekere logika in, maar het is zonder meer de meest cynische oplossing van allemaal. Het is het totale erkennen van het falen van de internationale gemeenschap. Nu zou zoets bovendien een heel groot gevaar betekenen voor het uitbreiden van de oorlog. De hele Balkan is een kruitvat: Bulgarije, Macedonië, Griekenland, Kosovo dat elk moment te rug kan uitbarsten, of Albanië waar de toestand ook niet helemaal stabiel is. Het conflict kan trouwens nog eskaleren in een conflict tussen de islamitische en de Westerse gemeenschap.»

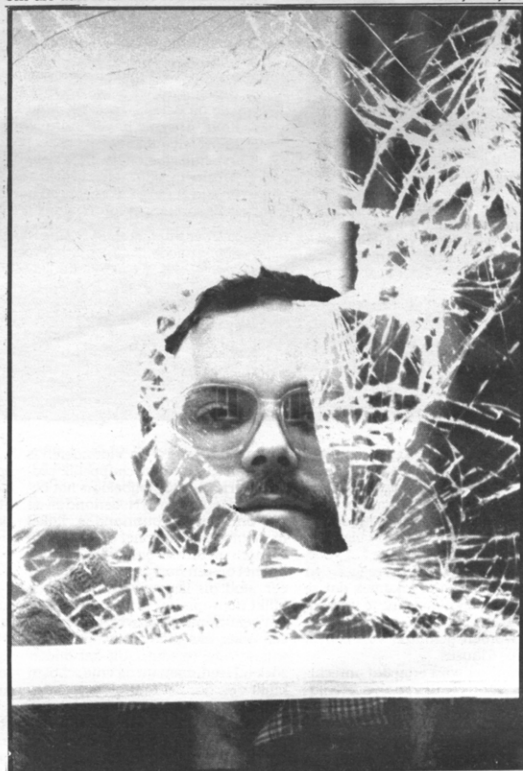
Barst

«Aan de andere kant is het ook zo dat het laatste tijd vooral de moslims zijn die aansturen op een voortzetting van het conflict, wat natuurlijk engszins te begrijpen valt. Het is niet zo dat zij echt onderbewapend zijn.»

Veto: Vreest u niet dat moslims, Kroaten en Serviërs in de toekomst nooit meer naast elkaar zullen kunnen leven?

Moens: «Momenteel zijn er nog altijd multiculturele wijken in Sarajevo, maar het samenleven zal steeds moeilijker gaan. In ieder geval zullen de vluchtelingen de mogelijkheid moeten krijgen om naar hun land terug te keren en zal het hen duidelijk gemaakt moeten worden dat zij maar door een deel van de bevolking zijn weggejaagd, door een paar extremisten. De individuele verantwoordelijken moeten aangeduid worden. Daarnaast moeten natuurlijk de politieke leiders vervangen worden en zal het mediaklimaat moeten veranderen.»

Steven Van Garsee

«Luchtaanvallen zijn totaal nutteloos»

(foto Frank Viane)

Sociale sektor Hobu als pasmunt Beurzenstelsel opnieuw veranderd

Een van de meest besproken maatregelen om de drempel naar het hoger onderwijs te verlagen, is nog steeds die van de studiebeursen. Vorig jaar heeft men geprobeerd diegenen uit te sluiten die zonder dat ze het nodig hadden toch een beurs kregen. Het systeem was echter niet perfect: een aantal aanvragers raakte duidelijk ten onrechte zijn beurs kwijt. Die gebreken wil de werkgroep studiefinanciering van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) nu bijsturen, maar zonder de pot voor studiebeursen te verhogen.

Tot 1991 werden de studiebeursen enkel op basis van het netto-belastbaar inkomen (NBI) en het aantal personen ten laste berekend. Voor een bepaalde categorie van vrije beroepen bleek het echter eenvoudig om het inkomen kunstmatig laag te houden door bijvoorbeeld een hele remsen fiscaal aftrekbare inkomsten.

Om daaraan te verhelpen besliste de Vlaamse Ekketieve op 27 maart 1991 om voortaan ook rekening te houden met het kadastraal inkomen (KI) als welvaartsindicator. In de eerste plaats wilde men zo zelfstandigen en renteniers met een kunstmatig laag fiscaal inkomen uitsluiten. Belangrijker motivatie was wellicht dat men op die manier tegelijk bespaart. Konkreet houdt het zogenaamde KI-kriterium in dat wanneer het kadastraal inkomen van iemand meer dan twintig procent van het netto-belastbaar inkomen bedraagt, deze persoon automatisch geen recht meer heeft op een studiebeurs. Dit criterium is echter ook niet waterdicht. Aangezien geen rekening werd gehouden met het KI van eigendommen voor bijvoorbeeld eigen gebruik, kunnen bijvoorbeeld handige zelfstandigen een groot deel van hun huis als winke ruimte laten beschouwen.

Last

Het probleem is echter dat een aantal personen die grotendeels of volledig aangewezen zijn op een pensioen, op alimentatiegeld of op een vervangingsinkomen op die manier ten onrechte uitgesloten worden van een studietoelage. Wanneer het NBI na

melijk zodanig daalt dat het KI plots meer dan twintig procent van het NBI bedraagt — door bijvoorbeeld werkloosheid — verliest de kandidaat zijn studiebeurs. Nu wordt dan ook gepleit voor een bijsturing van de KI-test die dergelijke onterechte uitsluitingen moet voorkomen.

Aan de KI-test als welvaartsindicator zijn echter nog een aantal andere nadelen verbonden. Zo is het kadastraal inkomen sterk streekgelaten. Van een gelijkrijdige woning kan het KI in de ene gemeente veel hoger liggen dan in een andere, waardoor het kan gebeuren dat twee aanvragers met een vergelijkbaar inkomen in het ene geval wel en in het andere geen beurs krijgen. De oplossing hiervoor zou een plaatsparameter zijn, maar die zou het systeem ook ingewikkelder maken.

Kwasi

Bovendien houdt de KI-test ook nog een sociale onrechtvaardigheid in. Het maximaal toegelaten kadastraal inkomen stijgt immers met het NBI. Iemand die veel verdient, mag dus een grotere woning betrekken zonder zijn of haar studiebeurs te verliezen. Hiervoor wordt geen duidelijke reden opgegeven, en in een studie van het Hoger Instituut van de Arbeid (Hiva) van april 1993 wordt hier ook op gewezen. Een van de suggesties van het Hiva hieromtrent was de afschaffing van het 'relatief KI-kriterium' en het overstappen naar een 'absoluut KI-kriterium'. Bij zo'n criterium zou het maximaal toegelaten KI enkel nog afhankelijk zijn van het

aantal personen ten laste en dus niet meer van de hoogte van het NBI.

De KI-test is daarnaast een zwart-wittest, dus iemand die net niet voldoet aan het criterium komt totaal niet meer in aanmerking voor een beurs. Vandaar dat ooit werd voorgesteld om een grijze zone in te lassen met gereduceerde toelage. Daardoor zou alles wel opnieuw ingewikkelder worden en de grens blijft natuurlijk nog arbitrair.

De KI-test sluit dus in elk geval een aantal aanvragers onrechtmatig uit, terwijl anderzijds misbruiken mogelijk blijven. Toch blijft men eraan vasthouden. Nu wil men dan ook zijn toelucht nemen tot oplapmiddelen om de grove kant ervan weg te werken. De grote oorzaak van de ingewikkeldheid blijft echter de complexiteit van ons belastingstelsel. Dat maakt het kwasi onmogelijk om uit een belastingformulier een getrouwe welvaartsstatus te halen.

Bovendien is de houding van het kabinet van onderwijs vrij grof. Door de toepassing van de KI-test werd een bedrag van bijna honderd miljoen frank bespaard. In het nieuwe voorstel gaat men de gevallen die onrechtmatig werden uitgesloten opnieuw opvissen, zodat er volgend jaar in principe meer studiebeursen zullen worden uitgereikt. Nochtans is het kabinet van Vandenberghe niet bereid om het budget terug op te trekken. De besparingen die door de gebreken van de KI-test mogelijk werden, wil men nu dus niet ongedaan maken.

Perk

Het feit alleen al dat er door de KI-test een aantal studenten onterecht een studiebeurs ontzegd werd, is al enorm beschamend voor hen die de test hebben opgesteld en goedgekeurd. Een grondige evaluatie van het systeem is dus blijkbaar niet gebeurd. Bovendien is er nog het feit dat met een deel van de besparingen de sociale sector voor het hoger onderwijs buiten de universiteit gefinancierd werd. In de praktijk dus een vestzak-broekzakoperatie. De studenten worden nu

voor de onmogelijke keuze gesteld: ofwel sociale voorzieningen voor het Hobu, ofwel behoud van de studietoelagen.

Deze week donderdag komt de betrokken Vlor-werkgroep terug samen om een definitief voorstel uit te werken. Dat voorstel zal dan worden overgemaakt aan het bureau van de Vlor, dat advies uitbrengt aan de mi-

nister. Aangezien er ook medewerkers van de minister in de werkgroep zitten, is de kans groot dat Vandenberghe het advies van de werkgroep zal opvolgen. Het zou dus best wel eens kunnen dat men donderdag beslist om het systeem van studiebeursen in te perken in plaats van uit te bouwen.

Ingrid Nockaerts

PARKJE VAN LETTEREN BLIJFT PARK IS GEEN PARKING

Donderdag heeft de fakulteitsraad van Letteren de knoop doorgehakt: het parkje rond het fakulteitsgebouw blijft behouden. De bedoeling van de universitaire overheid was om een groot stuk van het groen tot parking om te vormen. Die plannen zijn nu dus minstens voor enkele jaren opgeborgen.

Ten rond eind oktober vorig jaar bekend werd dat er bouwplannen bestonden voor de aanleg van extra parkeerplaatsen rond het Erasmus-huis van de fakulteit Letteren, kwam spontaan bij de studenten protestaktes op gang. Men pikte het niet dat voor de aanleg van tweëndertig parkeerplaatsen een van de laatste stukjes authentiek Leuvens regenwoud moest verdwijnen. Bovendien waren er genoeg andere uitwijkmogelijkheden voorhanden. De St-Remy parking en de parking aan het station waren slechts enkele van de alternatieve oplossingen die de studenten aanboden.

Een eerste akte spitte zich vooral toe op de parking zelf. De studenten blokkeerden toen een hele dag de toegang tot het parkeerterrein van de Letteren-fakulteit. Tijdens die prikakte werden handtekeningen verzameld van studenten, maar ook professoren en buurtbewoners tekenden de petitie en uitten daarmee hun ongenoegen tegen de plannen. In totaal keurden zo'n zeventienhonderd studenten de aanleg van de parking af. De zeven kringen van Letteren wilden daarnaast ook de universitaire overheid duidelijk maken dat ze niet te spreken waren over de manier waar-

op dit dossier behandeld werd. Alles speelde zich af boven de hoofden van de betrokkenen. Zelfs de fakulteitsraad was niet eens op de hoogte gesteld.

Toen men tijdens een betoging de petitie overhandigde aan de algemene beheerder van de unief Karel Tavernier, beweerde deze dat de aanleg van de parkeerplaatsen een bevoegdheid van de fakulteit was. «Als het zo is dat de fakulteit geen parking wil, dan is dat voor mij perfect. Ik reik hen een voorstel aan, maar als dat niet aanvaardbaar is voor de fakulteitsraad, dat wil zeggen studenten en personeelsleden, dan is dat voor mij geen probleem», aldus Tavernier. Hij voegde daar meteen aan toe dat de beslissing zou vallen op de eerstvolgende fakulteitsraad, na overleg tussen studenten en professoren. Ook zouden de studenten inzage in de plannen van de tuinarchitect krijgen.

De laatste twee weken is er binnen de kringen van Letteren opnieuw gepraat over de aanleg van de parkeerplaatsen. Maar de studenten bleven bij hun eerder ingenomen standpunt: het park moest blijven. Met die boodschap zijn de studenten donderdag naar de fakulteitsraad getrokken, waar ze nogmaals duidelijk hun mening uitzetend. De sfeer op de fakulteitsraad was kwasi eenstemmig. De parking rond Letteren was geen absolute noodzaak. Meer zelfs, men zou er werk van willen maken om het parkje wat op te knappen, zodat het een rustpunt wordt voor studenten en personeel.

(iv)

Vorige maand pakten de nationale kranten uit met verontrustende krantekoppen in verband met spijbelen in het secundair onderwijs. Het ging van "Jacht op spijbelaars" of "Spijbelen een tijdbom" tot "Liever in de kroeg dan in de klas". Wat was er nu eigenlijk aan de hand en hoe erg is de toestand in Leuven?

Omdat er in het Brusselse verscheidene aanwijzingen waren dat het schoolverzuim bij jongeren de spijgaten uitliep, hadden zowel de toenmalige onderwijsminister Elio di Rupo van de Franse Gemeenschap als zijn kollega Luc Van den Bossche van de Vlaamse Gemeenschap in 1991 een onderzoek naar het spijbelgedrag van jongeren in onze hoofdstad uitgeschreven. De cijfers voor het Franstalige hoofdstedelijke onderwijs werden eind oktober vorig jaar vrijgegeven en waren onthutsend. Niet minder dan 27.630 of zowat twaalf procent van de leerplichtige Franstalige kinderen in het Brusselse bleken in geen enkele Brusselse onderwijsinstelling ingeschreven te zijn. Daarnaast wezen de cijfers erop dat twintig procent van de kinderen die wel in de school ingeschreven zijn, regelmatig spijbelt.

In feite zou het reële cijfer van niet ingeschreven kinderen de helft lager moeten liggen want er werd niet gewerkt op basis van aktele inwonerslijsten. Een groot aantal van die kinderen wonen niet langer meer in het hoofdstedelijke gewest en zitten dus hoogstwaarschijnlijk elders in het land op school. Die officiële spijbelcijfers wijzen aan de andere kant enkel op het ongewettigd afwezig zijn op school. De kinderen die de school verzuimen met een doktersattest of een verontschuldiging van de ouders zijn er dus niet bijgerekend.

Inbreuk

Van het onderzoek naar het ongewettigd schoolverzuim in het Nederlandstalig hoofdstedelijk onderwijs zijn nog geen volledige resultaten vrijgegeven. Uit de voorlopige resultaten blijkt dat ongeveer negen procent van de Nederlandstalige leerlingen om de een of andere reden zo nu en dan niet op school verschijnt. In het Nederlandstalig onderwijs brengt zesentwintig procent van de leerlingen een doktersattest mee, tegenover dertig procent in het Franstalige onderwijs. Het grote verschil is echter te vinden in de ongewettigd afwezigheidsdagen. Die liggen in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel op 6,5 procent, terwijl ze in het Franstalige onderwijs tot tweenvertig procent oplopen. Hieruit zou men dus in principe twee mogelijke conclusies kunnen trekken: ofwel wordt er in het Nederlandstalig hoofdstedelijk onderwijs effectiever minder gespijbel, ofwel spijbelt een deel van de leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs verstandiger.

Toen deze resultaten bekend raakten, heeft men onmiddellijk maatregelen genomen. Het Brusselse parket heeft bijvoorbeeld besloten de wet op spijbelen van 29 juni 1983 vanaf nu ook effectief te laten toepassen. Dit houdt in dat ouders door het parket voor de politierechtbank zullen gedaagd worden als hun kinderen de school regelmatig niet bezoeken. Bij een eerste inbreuk kunnen zij een geldboete van 100 tot 2500 frank opleggen krijgen. Bij volgende overtredingen worden de geldstraffen verdubbeld. De ouders kunnen dan zelfs veroordeeld worden tot gevangenisstraffen van één dag tot drie maanden. In Brussel wordt bovendien nog een preventief project voorbereid om schoolverzuim tegen te gaan.

Artsen

Intussen heeft onderwijsminister Luc Van den Bossche ook actie ondernomen. Enkele weken geleden stuurde hij alle Vlaamse artsen een brief waarin hij hen om hun medewerking vraagt in de aanpak van het spijbelprobleem. Van den Bossche wijst erop dat kan door het uitschrijven van medische attesten goed te overdenken — en te beperken waar nodig — en door open te staan voor samenwerking met de scholen en de betrokken hulpverleners uit PMS-centra, de wel-

Leuvense politie start preventieciel Spijbelprobleem overroepen?

Aha!

zorginstellingen, jeugddiensten en politie. Volgens Van den Bossche kan de huisarts niet alleen een belangrijke rol spelen in het aanpakken van spijbelgedrag, maar ook in het voorkomen ervan omdat hij voor velen een vertrouwenspersoon is. Op het voorstel van Van den Bossche reageerden de artsensyndikaten lakoniek dat ze wel bereid waren om mee te werken, maar dat er eerst maar eens wel werk moest worden gemaakt van een ... Numerus Clausus.

De minister wijst erop dat onrechtmatig schoolverzuim vaak achterliggende oorzaken heeft die zowel te maken hebben met de leerling en de schoolcultuur als met zijn sociaal milieu. Laurent Thys, een Leuvense PMS-medewerker die voor het blad *Caleidoscoop* onderzoek verrichtte naar het spijbelgedrag in het vrij onderwijs in Vlaanderen, ontkent dit niet. Toch denkt hij dat de brief van de minister niet veel resultaten zal opleveren: "Het is natuurlijk goed dat de minister erop wijst eens te kijken naar het spijbelen als symptoom. Maar ik denk dat de mogelijke goodwill van de artsen in de praktijk weinig zal uithalen. Onze huisartsen zijn immers totaal niet opgeleid om aan psychologische begeleiding te doen. Het zou daarom veel raadzamer zijn om er bij de universiteiten op aan te dringen hun artsopleiding te verbreden tot een aantal psychologische vakken." Volgens Thys gaat het trouwens slechts om een kleine groep leerlingen die via een doktersbriefje spijbelt. Bovendien zijn het niet de zware gevallen maar veeleer gelegenheidsspijbelaars. We moeten ons misschien ook wel afvragen of er niets fout loopt met een systeem waarin een arts klanten kan verliezen als hij geen doktersbriefje uitschrijft. Het is duidelijk dat een dokter al heel sterk in zijn schoenen moet staan om te weigeren.

Gekleurd

Er gebeurde tot hertoe blijkbaar geen algemeen onderzoek naar spijbelen. Het onderzoek van *Caleidoscoop* naar het spijbelgedrag van jongeren in Vlaanderen geeft een vrij betrouwbaar resultaat met betrekking tot de vrije scholen. Doordat men de leerlingen zelf ondervroeg, diende men geen gebruik te maken van de officiële cijfers van de school. Het is bekend dat die cijfers vaak gekleurd zijn. Scholen komen immers niet graag met hun problemen naar buiten. Uit een onderzoek dat in 1988 in Nederland werd uitgevoerd door De Vries en Peetsma blijkt dat het aantal spijbelaars sterk verschilt naargelang de directie of de leerlingen ondervraagd werden.

Het onderzoek van *Caleidoscoop* geeft aan dat het spijbelen in het Vlaams katholiek onderwijs op relatief grote schaal gebeurt. Bij eerlijke en anonieme bevraging meldt zestien procent van de jongeren uit het secundair onderwijs zich als spijbelaar. Laurent Thys vindt toch dat het spijbelprobleem voor Vlaanderen enig-

zins overroepen is. "In Vlaanderen is het geen groot maatschappelijk probleem. Het aantal spijbelaars ligt beduidend lager dan in Nederland en de ons omringende buurlanden. Enkel in de grootsteden is het erger. Ik heb mensen uit Brussel gesproken en daar ligt het op een heel ander vlak dan in een stad als Leuven. Uit onderzoek blijkt trouwens dat er bij jongeren uit het secundair onderwijs nog steeds een grote acceptatie van het onderwijssysteem bestaat." Uit het onderzoek bij leerlingen uit de vrije scholen blijkt ook dat het aantal 'veelspijbelaars' (verscheidene weken) en 'langdurige spijbelaars' (verscheidene dagen) met telkens één procent erg laag ligt. Dit is slechts een gemiddelde. In de steden ligt het hoger en op het platteland lager.

Vorm

Over Leuven zijn er geen precieze cijfers bekend. Laurent Thys vermoedt dat de cijfers daar iets hoger zullen liggen. Het is immers een gemiddeld grote stad en ze heeft een aantal attractiepunten. Toch denkt hij dat het geen verontrustende vormen aannemt. Op het ministerie van onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zegt men daarentegen dat de spijbelproblematiek in Vlaanderen vrij kritiek is. Ook de Leuvense politie deelt blijkbaar deze mening. Men heeft besloten een preventieciel op te richten. Hoe men het 'probleem' concreet gaat aanpakken is nog niet duidelijk. In eerste instantie gaat de Leuvense politie wel al een aantal verkennende gesprekken voeren met de PMS-centra. Daarna zal men waarschijnlijk projectmatig te werk gaan en een van de modellen uit Genk, Antwerpen of Lier navolgen. Efficiënte preventie-maatregelen hebben zich in deze steden vertaald in een vermindering van het aantal spijbelaars.

De politiedienst van Leuven heeft voor de rest niet echt een spijbelbeleid. Men doet niet aan gerichte controles. Soms wordt de politie wel door de scholen verwittigd. Dan stuurt men de wijkagent naar de ouders en de scholier. Volgens de Leuvense politie levert dit resultaat op. Slechts zeer incidenteel pakt men spijbelaars op straat op.

Schuld

Op de Leuvense scholen probeert men het spijbelen zoveel mogelijk in te perken. Zo is er op het St-Pieterskollege een speciale tucht prefect die continu in het oog moet houden of leerlingen afwezig zijn. Volgens de directeur had men vroeger veel last met spijbelaars maar behoort dit door het nieuwe systeem tot het verleden. Iedere leerkracht wordt gevraagd om elk lesuur de afwezigten te noteren. Op het einde van de dag gaat men na wie er niet geweest is. Voor elke afwezigheid vraagt men dan een verontschuldiging briefje van de ouders of een doktersattest.

(foto Frank Viaere)

Laurent Thys wijst erop dat het spijbelbeleid van de meeste scholen slechts gericht is op straffen. Dat het St-Pieterskollege een 'tucht' prefect heeft, lijkt dit trouwens perfect te illustreren. Thys suggereert een andere aanpak: "Ten eerste zou de school haar verantwoordelijkheid moeten opnemen en proberen haar onderwijs aantrekkelijker te maken. Daarnaast is het ook belangrijk dat de school de afwezigen goed opvolgt en begeleidt. Een kort gesprek kan soms al veel oplossen. Ten derde dient de straatwerking uitgebouwd te worden."

We mogen ons wel eens de vraag stellen of het zogenaamde spijbelprobleem niet overroepen is. Het is tegenwoordig blijkbaar erg in om te klagen dat de leerlingen niet meer gemotiveerd zijn en hen daarvan gelijk de schuld te geven. Nochtans zijn er een aantal factoren bijgekomen die demotivatie sterk in de hand werken. Ten eerste is er de onzekerheid van de arbeidsmarkt. Waarom zou een leerling zijn best nog doen op school als hij weet dat hij toch geen werk zal vinden? Ten tweede heeft de informatieverspreiding een enorme vlucht genomen. Er komen interessante zaken op tv of op de radio waarin de leerling soms meer geïnteresseerd is dan in de leerstof op school. Bovendien komt de informatie op tv veel moderner en attractiever over dan in de klas waar vaak nog op dezelfde wijze wordt lesgegeven als twintig jaar geleden. Tenslotte zijn de eisen ten opzichte van de leerlingen sterk toegenomen. Men verwacht van hen dat ze veel meer stof kunnen verwerken dan hun ouders ooit te zien kregen. Het is dan ook vrij wonderbaarlijk dat slechts zestien procent van de jongeren zo nu en dan eens een dagje school overslaat.

Peter Van Rompaey

(tv/vb)

IFB-FINALEDAG NOG ALTIJD ENTOESIAST

Ondanks het feit dat de trim- en joggingrage al jaren voorbij is, blijft Sportraad inspanningen leveren om de Leuvense student vol te propen met sportactiviteiten. Deze donderdag is het weer zover. De samenbundeling van alle finales van de Interfakultaire bekercompetities op een- en dezelfde dag brengt een hoop 'top' sport bijeen. Vanaf vijf uur 's namiddags tot elf uur 's avonds kan men genieten van maar liefst 38 ploegen die elkaar bekampen voor een ereplaats. Zes verschillende sporten staan op het programma: volleybal, handbal, korfbal, basketbal, voetbal en zaalvoetbal.

Bijna alle fakulteiten zullen vertegenwoordigd zijn. De traditionele grote kringen die kunnen selecteren uit een groot aantal mensen, zorgen voor het leeuwedeel van de deelnemers. Hierbij komen vooral Ekonomika en VTK sterk naar voren. De fanfare van Ekonomika maakt dat bij de wedstrijden van hun ploegen ambiance verzekerd is. Maar naast deze mastodonten is er ook plaats voor enkele uitsluiters bij de kleinere kringen. Dit jaar valt vooral op dat Historia goed scoort. Zowel bij voetbal voor de mannen als bij volleybal voor de dames maken ze nog kans op een podiumplaats.

Op het einde van de avond na de laatste wedstrijd is het dan tijd voor de prijsuitreiking. Wat hebben de mensen van Sportraad nog in petto? De deelnemers die reeds rond vijf uur hun finale hebben gespeeld, zullen alleszins veel geduld moeten opbrengen om hun eventuele beker in ontvangst te nemen. Toch is er rekening gehouden met deze ploegen en hun eventuele supporters. Samen met Student Aid wordt er namelijk een inleiding gegeven in aardbal. Deze grote bal moet de aarde voorstellen waarop er zoveel problemen zijn. Honger, dorst en armoede.

Aardbal is een uiterst eenvoudige maar vrij brutale sport waarvan ons echter verzekerd werd dat het een heel tof en ontspannend spel is. Vuile schoenen zal je er niet van krijgen want alles vindt plaats in sporthal De Nayer aan het sportkot. Mensen die willen meedoen moeten met zes personen zijn en zich liefst inschrijven op het sekretariaat van Sportraad.

Als toetje voor de ploegen die heel goed presteren is nog het volgende weggelegd. De eerste twee ploegen in die competitie die ook op het programma staan van het Lissit-toernooi, mogen deelnemen aan dit internationaal toernooi. Een mooie herinnering, zeker als je later met je kleinkinderen op je school vertelt over je jeugd en ze vol enthousiasme kan uitleggen hoe je nog tegen Barcelona of Warschau hebt gespeeld. Welk Barcelona moet maar overgelaten worden aan de fantasie van de kinderen.

Café De Munt & Discotheek
Samambaia - twee zaken in **MUNT**
één. Op do., vrij., zat. is De Munt open om 20.00 u.;
Samambaia telkens om 22.00 u.

Op maandag, dinsdag & woensdag ook beschikbaar voor TD's, juiven en privé-party's aan de beste voorwaarden. Contacteer ons: 20.06.41/40.37.57

MUNTSTRAAT 5 LEUVEN
SAMAMBAIA

De discotheek van Leuven!

Klagen helpt De Alman is een vrouw

"Beste Alman, mijn eten was vandaag al koud voor ik aan mijn tafel aankwam." "Beste Alman, mijn eten was vandaag zo heet dat ik tien minuten moest wachten voor ik kon eten zonder mijn tong te verbranden." "Beste Alman, waarom zulke kleine porties?" "Beste Alman, ..."

Elke week kunnen klaagzangen als bovenstaande aangetroffen worden op de valven van de Alma-universiteitsrestaurants. Tevreden en ontevreden Alma-eters kunnen hun complimenten of klachten in de daartoe bestemde suggestiebussen dropen en de week daarna het antwoord van de Alman lezen. De Alman? Veto ging op onderzoek en ontdekte dat er in Leuven een hele horde Almannen rondloopt, waaronder ook enkele vrouwen.

De briefjes die in de suggestiebussen terechtkomen, worden in principe beantwoord door de verantwoordelijke, de 'gerant' van de Alma waar het briefje gedeponerd werd. Slechts als het een vraag betreft die de bevoegdheid van een afzonderlijke Alma-overstijgt, wordt het briefje doorge-

stuurd naar Jozef De Witte, PR-direkteur van Alma. En heel uitzonderlijk knipt ook Toon Martens, Algemeen Directeur van Alma, in de pen om de klagers van antwoord te dienen. Maar Veto ging spreken met een vrouw uit het gezelschap, Lydia Thues, gerante van Alma 2 en verantwoordelijke voor het Pauskollege.

Veto: Hoe lang bent u eigenlijk al Alma van Alma 2?

Thues: «Ik werk al meer dan 25 jaar in de verschillende Alma-restaurants, maar de briefjes uit de suggestiebussen beantwoord ik nog maar twee jaar. Vroeger had Alma daar een PR-man voor in dienst, iemand die zich speciaal bezighield met het beantwoorden van suggesties. Die man had daar veel tijd voor en hij kon die brief-

jes dan vaak heel grappig beantwoorden. De huidige gerant van de Sedes amuseert zich ook met het zo goed en spits mogelijk beantwoorden van de briefjes.»

«Ikzelf vind het vaak moeilijk om zo goed te antwoorden. De laatste tijd zijn er bijvoorbeeld voortdurend briefjes over onze nieuwe koffie-automaat. Mensen vinden de koffie slecht, of missen de vriendelijke glimlach van de koffiejuftrouw. Ik probeer dan uit te leggen dat de koffie-automaat ook veel voordelen heeft, maar de volgende dag zit er dan weer een nieuw klachtenbriefje over hetzelfde onderwerp in de bus. En vaak schrijven studenten daar dan nog bij: "En nu niet hetzelfde zeggen als vorige keer, want dat weten we al!"»

Veto: Gebeurt het niet dat dezelfde briefjes blijven terugkomen om druk uit te oefenen op Alma? Vorig jaar was er zo de konstante stroom briefjes van het anarchistische Pino om te protesteren tegen de aanwezigheid van vis in de alternatieve maaltijden.

Thues: «Ja, dat was inderdaad zo'n geval. Week na week kreeg ik dezelfde briefjes van dezelfde briefschrijvers, en week na week moest ik dezelfde antwoorden geven. Ik heb toen de mensen van Pino uitgenodigd voor een gesprek, maar ze zijn daar nooit op ingegaan. Jammer, want op die manier kwamen we echt tot dovemanskonversaties. Maar goed, we hebben de hele zaak ondertussen opgelost en zorgen er nu voor dat er ook altijd vegetarische schotels zonder vis te krijgen zijn. En misschien halen we binnenkort de vis wel helemaal weg uit het alternatief.»

«Ik vind dat de suggestiebussen wat dat betreft heel belangrijk zijn als contactpunt tussen de klanten en Alma. Het liefst heb ik dat studenten met hun klachten persoonlijk naar mij komen. Als ze dan vinden dat hun eten niet goed is, kan ik zelf proberen en eventueel voor een nieuwe schotel zorgen. Jammer genoeg is de drempel tot zo'n persoonlijk contact vaak te hoog. En dan kan een eerder onpersoonlijk briefje goed dienst doen als plaatsvervanger. Het is trouwens vooral in Alma 2 dat er briefjes komen. In het Pauskollege komen de studenten veel gemakkelijker rechtstreeks naar het personeel, omdat het daar veel kleiner is.»

Veto: Zijn de suggestiebriefjes dan niet vaak anoniem? Een anonieme reactie is immers nog een stuk onpersoonlijker.

Thues: «Ja, vooral de studenten die het hardest klagen zetten zelden hun naam onder het briefje. En dikwijls gebruiken ze ook pseudoniemen. De meeste briefjes zijn trouwens negatief. Mensen gebruiken de suggestiebussen vooral als ze ergens over te klagen hebben. Soms gebeurt het ook wel eens dat er een complimentje tussenzit, maar vijftientwintig van elke dertig reacties zijn toch bedoeld om te klagen.»

Toevallig

«Soms zijn er ook grappig bedoelde suggesties bij en die probeer ik dan zo grappig mogelijk te beantwoorden. Als de mensen vragen waarom er geen vis op het menu stond, antwoord ik wel eens dat er de nacht ervoor storm was op zee en de vissers niet konden uitvaren. Studenten die grappige briefjes schrijven ondertekenen die meestal met een pseudoniem. Maar bij de 'ernstige' klagers zijn er ook wel die hun naam en adres opgeven. Als de klachten die zij hebben regelmatig opduiken, gebeurt het al eens dat iemand van Alma hen contacteert om over de problemen te praten.»

«Wij censureren trouwens bijna nooit suggestiebriefjes, ook niet als ze heel negatief voor Alma zijn. Pas als ze echt grof zijn of als mensen uit het personeel rechtstreeks en persoonlijk aangevallen worden, beantwoord ik ze niet. Een briefje als "Die dikke van achter de kassa moet ontslagen worden, want ik kan haar niet uitstaan", hang ik dus niet aan onze valven. Maar als mensen klagen dat het personeel onvriendelijk was, dan beantwoord ik dat wel. Ik zeg dan dat we in het begin van het jaar een cursus klantvriendelijkheid georganiseerd hebben, en ik zoek ook uit wie er onvriendelijk was. Het is trouwens mijn taak daarop te letten.»

Veto: U werkt nu al meer dan 25 jaar in de Alma. Zijn de studenten en hun eetgewoonten in die periode merkbaar veranderd?

40 jaar Alma

Enkele Alma-klachten

Geachte Alma. Ik zijn Roemeense vluchteling. Ik prijzen te hoog. Ik niet tevreden. Ik kommunisme beter. Meer goedkoop. Dimitri.

Wij Alma niet durf vinden.

Waarom moeten de niet-rokers langs de rokers naar buiten?

Dan kunnen ze hen erop wijzen dat roken ongezond is.

Het is een schande papier tussen de belegde broodjes te steken.

Sorry, maar het papieren versietje rond het broodje dient niet om opgegeten te worden.

Waarom kwam deze verkolde friet op mijn bord?

Dit frietje was stout en sprong uit het netje waar zijn vrienden braaf in bleven. Toen werd het — och arme — wel 100 maal gebakken. Het ongelukkige, ondertussen zwarter en zwaarder wordende frietje probeerde tevergeefs weer in het netje te komen. Toen had het ineens geluk: de 'madame van de friet' kliepte op eens véél te veel friet in het netje zodat het oliepeil steeg... en het nu wel erg licht geworden zwarte frietje kon terug in het net springen. Zo kwam ons heldje op jouw bord en... de rest van het verhaal ken jij.

Thues: «O ja. De studenten eten nu veel bewuster dan vroeger. Indertijd waren er in Alma 2 drie schotels, nu is de diversiteit veel groter. Je merkt ook dat mensen die alternatief eten zeer bewust met hun voeding bezig zijn. Het is dan ook niet toevallig dat de meeste briefjes in de suggestiebussen afkomstig zijn van mensen die alternatief eten.»

«En tegelijk zijn de studenten ook individualistischer geworden. Vroeger zag je regelmatig grote groepen rechtstreeks vanuit hun aula de Alma binnenwandelen, waar ze dan en bloc dezelfde maaltijd bestelden die ze dan allemaal samen aan hele lange tafels opaten. Nu komen studenten in kleine groepjes van twee à drie binnen, bestellen ze allemaal een verschillende schotel en eten ze die bij voorkeur aan een kleine vierpersoonstafel op. Op die trend proberen wij trouwens ook in te spelen, bijvoorbeeld met de Candle Light Dinners. Toch is die tendens ook negatief voor Alma. Studenten — mijn zoon, bijvoorbeeld, zegt dat soms ook — vinden het veel aangenamer om zelf op hun kot te koken. Terwijl wij vroeger vonden dat we nooit met genoeg waren, vinden ze nu al snel dat ze met teveel zijn.»

«De studenten zijn ook veel braver geworden. Toen ik nog in de Sedes werkte, gebeurde het regelmatig dat studenten probeerden te knoeien met het eten door er bijvoorbeeld een koeleien in te gooien. We moesten daar echt voor oplettend. En oit hebben ze de Alma bezet en hebben ze hier een week lang levende varkens en kippen gehouden. Maar zelfs als ze gewoon kwamen eten vlogen de frieten en de mayonaise van tafel tot tafel. Dat waren vooral de Waalse stu-

denten die zulke dingen deden. Ik weet trouwens niet of ik dat nu nog zo goed zou kunnen verdragen. Toen ik in de Sedes werkte was ik jonger, maar ik word nu toch ook al een jaartje ouder.»

Gesneuveld

Veto: Is het niet zo dat er vroeger meer gebeurde in de Alma's? Er waren toen bijvoorbeeld ook regelmatig concerten.

Thues: «En nog wel een hoop andere dingen. In de Alma zijn er oit catchwedstrijden georganiseerd, en modder-catch. In die periode werden er ook heel regelmatig fuiven georganiseerd. Maar het gevolg daarvan was dat het interieur van de Alma heel snel atafelde. De muren waren dan vol vlekken en het gebeurde ook wel eens dat er een tafel sneuvelde. En dan moesten de klanten de volgende dag eten in een vuile, stinkende eetzaal. Daarom zijn we daar nu mee gestopt. Af en toe, voor het goede doel of voor culturele activiteiten, stellen we nog wel een deel van de Alma ter beschikking. Op die manier willen we ons ook openstellen voor onze klanten. Maar zomaar alles in onze zalen toelaten, dat kan nu niet meer.»

Veto: Vindt u het niet erg dat u, als vrouw, zo vaak als 'Alman' aangesproken wordt?

Thues: «Nee, niet echt. Ik beantwoord die briefjes immers niet helemaal uit eigen naam. Meestal beantwoord ik, als vertegenwoordiger van Alma, de briefjes in de wij-vorm. Het is trouwens nooit de bedoeling geweest dat het bekend zou raken dat ik die briefjes beantwoordde. Maar ja...»

Peter Van Rompaey
Tom Dams

Deze week Veto in Alma, binnenkort Alma in Veto

Twee grote jarigen in Leuven deze week. Terwijl Veto zich al schrijvend een weg baant naar de 20, scheidt Alma al 40 jaar friet op onze borden. Een behoorlijke generatiekloof zo waar. Waar Veto het graag gepeperd houdt, dient Alma het nogal flauwtjes op. Bij Alma betaalt u voor het dessert, bij Veto krijgt u de achterpagina er gratis bij. En in ons alternatief zit nooit vis.

Maar kom, beiden voeden wij de student en gratis bijhalen kan altijd. En sommigen moeten van ons beiden al wel eens kotsen. Daarom staan wij toe dat u deze week Veto in de Alma leest. De volgende weken gaan wij bovendien dieper graven in de Alma-kelders. Verleden, toekomst, functie, beleid: alles over ons stam-restaurant.

Deze week alvast de volgende Alma-activiteiten:

Dinsdag 15/2 krijgt elke klant gratis een gezond aperitiefhapje. Ook de winnaars van de kortverhalenwedstrijd 'Een ontmoeting in Alma' worden dan bekendgemaakt en de bundel met de beste verhalen is vanaf dan te koop.

Woensdag 16/2 biedt Alma 3 algerhande informatie over gezonde

voeding. **Donderdag 17/2** wordt gepoogd de klanten van Alma 3 te bekoren tot de gezonde voeding.

Die dag ook de eerste in de reeks 'Ontmoeting in Alma'. Om 18 uur komt Kristien Hemmerchts naar Alma 1. Voor die zondelingen onder ons die ook wel eens van haar boeken genieten een kans om haar enkele vraagjes te stellen. Te deponeren (de vragen weliswaar) in een van de Alma-suggestiebussen.

's Avonds palmen de fakulteitskringen Alma 2 in en bedienen ze de klanten aan het feestbuffet.

Eveneens 's avonds in Alma 2: een debat over de vraag "Is Alma een sociaal restaurant?", om 20.30 u gaan een vertegenwoordiger van Sociale Raad, de voorzitter Studenten-aangelegenheden prof Mascheleyn en Alma-direkteur Toon Martens hierover in de klinch.

Vrijdag 18/2 en de volgende vrijdag kan je de nieuwe (en controverse) keuken van Alma in Heverlee bezoeken. De kans om te ontdekken waarom de alternatieve rijst niet uit korrels bestaat maar uit klonters. Ook hiervoor een briefje deponeren. Gezondheid.

(kdp)

(foto Rob Stevens)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

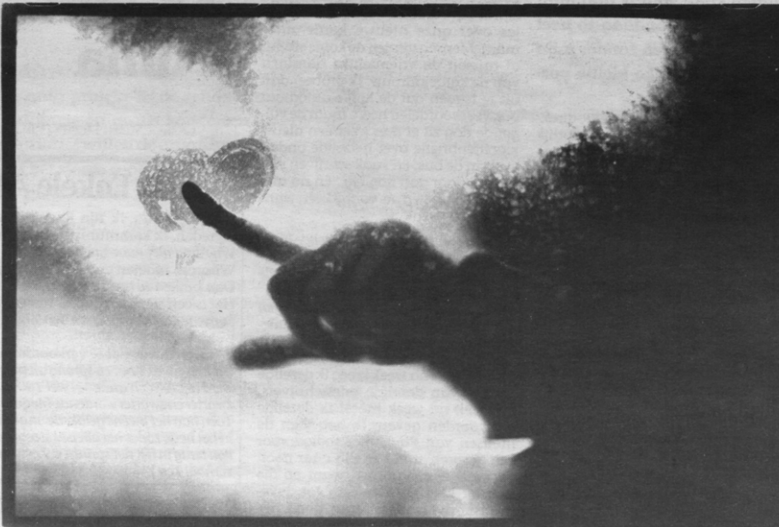
Horizontaal — 1 Slangebloed 2 Familielid — Schakelbord 3 Pers. vzw. — Zangnoot — Kort balletrokje 4 Teken een weg uit — Zangnoot 5 Haal — Mansnaam 6 Meisjesnaam — Touwkleurig 7 Dreumes — Verwijdering tussen twee punten 8 Moederkonijn — Meer dan genoeg — Griekse godin 9 Kluissterde — Bulgaarse munt 10 Onuitvoerbare.
Vertikaal — 1 Het zij zo! — Groot vervoermiddel 2 Onmiskenbaar — Deel van het gezicht 3 Voorzetsel — Vogel — Plichtige gelofte 4 Draaiboek 5 Leer van het heldendicht — Lidwoord 6 Familielid — Europeanen 7 Tussestukje 8 Mannelijk dier — Spoedig — Van de wind afgekeerde zijde 9 Een weinig — Onvergelijklijk 10 Dubbelzout van aluminium- en kallsulfuur — Persoon met een bepaald gebrek.

Door Filip De Keukeleere

VALENTIJNTJES

- ▼ Voor mijn liefste Annelieke: ik hou heel veel van jou en hoop dat het nog eens een fantastisch jaar wordt voor ons beiden. Heel veel liefds, je Tommeke.
- ▼ Ge zult al wel weten wat ik hier wil melden/dus zal ik het niet meer schrijven/ maar 'k zal het vanavond in uw oor fluisteren.
- ▼ Bart, ik hou van je. Ook op 15/2. Ingrid.
- ▼ Aan alle Veto-medewerkers: een zalige Valentijnsdag.
- ▼ Hantsje-pansje-rozenkranseje/ Maakt een saters rodedansje/ Stuurt zijn kater naar santskriet/ Doet ons daarmee groot verdriet/ Maar we geven hem nog een kantsje/ Want het blijft toch ons Hantsje.
- ▼ Fievel. See me, feel me/ Touch me, heal me. Vitamintje.
- ▼ Aan mijn lief leeuwke: bon voor een jaar lang gratis lekstokoete, vergeet me-niet-achtige, vlammende tongerige liefde. Fata Mariana.
- ▼ Omdat ook ik recht hebt op een kadootje op Valentijnsdag.
- ▼ Liefde gaat via mountain-biken, via de maag en via de vuilnisbak. Is dit niet geweldig! Ik zie je dolgraag. Wanneer gaan we trouwen? Samson.
- ▼ Boel! Je zeevruchtencocktailke.
- ▼ Voor pluchke. De lente is daar, nu wordt het heter/ en ik hoop het echt, nu gaat het beter/ laat het terug zoals vroeger, als in Marokko zijn/ daar was het goed, daar was het fijn. Garfield.
- ▼ Erik, uw kleine zusje ziet u graag. (Ook al lijkt je een beetje op Garfield.)
- ▼ Stefke, terwijl ik nog altijd dans zonder schoenen, vraag jij je af: "Wat is kunsts?" Kijk maar eens goed je weet wel waar... Dikke knuffel, je aardwormpje.
- ▼ Lief konijn, hartedief, we hebben wel een poes of twee, en een schaap (in de diepvries), daarmee reddend we 't wel.
- ▼ Lieve Limbo, ooit kom ik langs. De ware Jacob.
- ▼ Nancy m'n hoofd slaat van jou steeds op hol; Nancy van jou draai ik helemaal dol.
- ▼ Bij deze eigen ik zelf de eer toe alle meisen van Klio een oprechte Valentijnsdag over te brengen. De Kangoeroe.
- ▼ Dag Steven of is het Maarten, waag het niet nog eens een blijke te bestellen in ons bijzijn, of we doen jou ook een galante-heren-muntstukjes, tot spoedig weerziens! Twee onnozele kindertjes uit Klio.

- ▼ Dag lieve Fran en Jank, ook jullie ontkomen niet aan onze terreuraktie in Veto: stel je voor dat we zulke galante jonge heren zouden vergeten, en dat nog wel op Valentijn! (Ps. Stof tot roddel, Breuk.) Hartelijke mankegroettes.
- ▼ Helga, je bent geen onnozle kiekje, want ik ben een vriendin van je!
- ▼ Mexikaantje, als je licht bent je niet geloofwaardig, maar wel op je mooist. F.
- ▼ Pan Cupido wkn knappe dichteres uit Leuven (uit omgeving ook goed). Kocham ich.
- ▼ Gauw wordt het weer lente voor de elfen, en we blijven bij elkaar.
- ▼ Dag lieve Fran en Jank, ook jullie ontkomen niet aan onze terreuraktie in Veto: stel je voor dat we zulke galante jonge heren zouden vergeten, en dat nog wel op Valentijn! (Ps. Stof tot roddel, Breuk.) Hartelijke mankegroettes.
- ▼ Niet baalen, altijd een lach te vinden in de boogschutterstraat (eten meenenen). F.
- ▼ Aan mijn roodharige godin Eva: Mans nobis nulla quantum amabitur... David.
- ▼ Kathleentje, Kathleentje jij mooie meid/ Zelfs God hierboven kan aan jou niets meer kwijt/ Kathleentje, Kathleentje, oh toppen van vrouw/ Je bruine haren en in je ogen dat vleugje... (Miauw!) Grote beer nr 23.497.

(foto Dieter Telemans)

Vijfde editie van Saint-Amour in de stadsschouwburg Nu ook met Hugo Claus én een bijpassend boekje

Na een teleurstellende editie vorig jaar, waarin Saint-Amour niet veel meer was dan een promotietoernooi rond Hugo Claus en Harry Mulisch, heeft vzw Behoud de Begeerte weer gekozen voor de oude opzet. En kijkt, het blijkt de laatste Saint-Amour te zijn — maar nu wel met bijpassend boekje, de 'Cahier d'Amour'. De editie van 1994 is een beperkte *back to basics* met, als we goed zoeken, zelfs een ietsiepietsie risico. Maar met Gerard Reve en Hugo Claus op de affiche is alles relatief natuurlijk.

Vzw Behoud de Begeerte viert haar tiende verjaardag dus met taart, een boekje dat een aantal fiktieve liefdesbrieven bundelt, en de laatste editie van de meest in het oog springende organisatie rond begeerte. Pas in 1996 plant Coorevits, voorzitter van de vzw, weer een groots opgezette literaire manifestatie maar dan in een totaal andere vorm, misschien met niet-Nederlandstalige schrijvers, misschien ergens anders dan in Vlaanderen. Er zat inderdaad wel wat sleet op de Saint-Amourformule. Saint-Amour begon als poëziefestival, maar door het toch relatief beperkte aanbod in het dichterschap onderging het gebeuren al snel een verruiming en werd ook proza opgenomen. Saint-Amour, immer even vlekkeloos georganiseerd, wist daarbij de media-aandacht en zo het publiek naar zich toe te trekken.

Naarmate dat succes toenam, werd er ook ruimer geprogrammeerd. De

dichters verdwenen gedeeltelijk naar de achtergrond ten voordele van de grote kanonnen. Hugo Claus was er elk jaar bij. Vorig jaar stond hij met Harry Mulisch centraal, dit jaar krijgt het publiek naast hem ook Gerard Reve elke avond te horen en te zien. De beperkte bewegingsruimte die de formule van Saint-Amour biedt, afwisseling van teksten en deuntje, doet elke editie weer op dezelfde lijken, die van vorig jaar met enkel Claus en Mulisch niet te na gesproken. Het publiek laat dat echter niet aan zijn hart komen en komt ook dit jaar massaal op Saint-Amour af. En dan is het natuurlijk jammer wanneer daar geen gebruik van zou worden gemaakt om enkele totaal onbekende namen in de schijnwerpers te plaatsen.

De opvolgers van Saint-Amour zullen overigens kleinschaliger zijn. Enkele jaren geleden heeft Coorevits *Het ministerie van literatuur* opgericht. De bedoeling was om projecten op touw

te zetten die een minder groot publiek zouden aanspreken. Het bleef echter bij een interessante maar wat betreft publieksovername toch te schrale reeks gespreksonderwerpen met Eddy van Vliet, Herman de Coninck en Leonard Nolsens. In 1994-1995 wordt teruggekeerd naar die kleinschaligheid met veelbelovende maar ook zonder onbekende namen. Het worden zes literaire producties waarvan de reeks met Kees van Kooten (mei '95) en vooral die met Benno Barnard, Geert van Istendael en Jeroen Brouwers (oktober '94) interessant kan worden.

Diskussie

In afwachting is er de vijfde aflevering van Saint-Amour. Gerard Reve werd voor de eerste keer succesvol verhaald om mee op reis te gaan. Net zeventig geworden, is Reve nu steeds een bijna mystieke en volstrekt unieke combinatie van rooms-katholicisme, romantiek en gezonde weerbaarheid. De *Avonden*, zijn debuut uit 1947, is een boek dat binnen tweehonderd jaar ongetwijfeld nog zal worden gelezen. Reves laatste belangrijke publikatie, de roman *Bezorgde Ouders*, dateert van 1988. Buiten zijn bundelingen van brieven publiceerde hij de laatste tien jaar heel weinig. Reve heeft echter onlangs een nieuwe roman in het vooruitzicht gesteld.

Ook Claus zou binnenkort met een nieuwe publikatie komen aandranden (voelen de groten van weleer een Ontdekking-van-de-hemelkoores?). Dat de vijfde Saint-Amour ondertussen ook de vijfde is met Hugo Claus is ongetwijfeld mede te danken aan het feit dat hij nog steeds doorgaat voor de grootste van het Vlaamse deel van het Nederlandse taalgebied. Al staat zo'n status natuurlijk altijd ter diskussie, dat geldt niet voor Claus' vertelkwaliteiten.

Engel

Bijna even getrouwd aanwezig is dichter-prozaïst-probleemoloog Benno Barnard. De Vlaamse Nederlander Barnard was onlangs nog verantwoordelijk voor een inhoudelijk zwak beargumenteerde aanklacht tegen de spellingsvoorstellen van de commissie-

sie-Geerts, die echter vormelijk zijn waarde dubbel en dwars terugverdiende. Barnard polemiseert groots en zo leest hij ook voor.

Nelleke Noordervliet is de laatste Nederlandse in het gezelschap en in België niet zo bekend als in het thuisland. Daar werd ze voorgedragen voor de Ako-literatuurprijs met *Het oog van de engel*. Onlangs publiceerde ze haar vierde roman *De naam van de vader* en een amusante brief in de Cahier d'Amour.

Breed

Leo Pleysier vond ook de weg naar het grote publiek via de Ako-nominatie voor *Wit is altijd schoon*, het eerste deel van een pas vervolledigde "orale trilogie". In die drie boeken (het voorwoord samen met *De kast* en *De gele rivier is bezworen*) heeft hij zijn Rijkseworse idioom verliteraliseerd en daarmee weermom de spanningsverhouding tussen hem en zijn rurale omgeving onderzocht, de rode lijn doorheen zijn hele oeuvre. Niemand kan teksten uit die trilogie zo goed voorlezen als Pleysier zelf, ook niet Tine Ruyschaert die van het eerste deel een toneelbewerking gemaakt heeft.

Patetiek

Luuk Gruwez is sinds kort niet meer uitsluitend dichter (zijn die onderhand verboden op Saint-Amour?). Na zijn siamese dagboek met literaire boezemvriend Erik Verpale verscheen vorige week een eerste echte prozawerkstuk, *Het bal van opa Bing*. Zijn laatste poëziepublikatie is *Dikke mensen*, met enige stukken bijzonder indrukwekkende lyriek over oud worden en wat er nog allemaal vergankelijk is aan het leven.

Schilder en schrijver Pjeroo Roobee heeft na een lange periode van literair zwijgen weer prozagewijs van zich laten horen met *De dodemanskamer*. Op Saint-Amour zal hij zijn bijdrage uit de Cahier d'Amour voorlezen, een bijzonder barok verschippen voor de liefhebbers. Misschien barok, maar zeker ook enkel voor de liefhebbers is het verschip J.M.H. Berckmans. Dit tussen depressie en uitbundigheid twijfelend entertainment, vers vanuit de marge van de maatschappij, staat allerminst borg voor een klassieke voorleessessie. Breed uitgemeten wordt ellende na ellende het publiek naar het hoofd gesmakt. Voor wie daar boodschap aan heeft tegen verveling kan.

Tegelijk met deze reeks voorleesavonden heeft de vzw dus een boekje uitgebracht onder de noemer 'Cahier

- ▼ Lieverd, ziehier mijn wensen voor een romantische avond-na-Valentijn: 1) een proper en uitgeslapen Toontje, en 2) beslis nu eens eindelijk jaar ge en zoentje wit. Knusfel.
- ▼ Liefste Vomit, al laat ik nu en dan eens een windje/ ik blijf altijd je vrolijk kindje, en al doe ik je soms pijn/ ik hou even veel van je als er witte muusjes op de wereld zijn. Puke.
- ▼ Snoezepoes, ik hou van jou/ Mijn lichaam snakt ernaar/ Jou te verwarmen. Uit liefde, Stroofke.
- ▼ Cindy, mijn liefste, mijn lekker diert/ Waarom bezorg je me toch al die smart/ Nu ben je weg, ik smeeke je, kom toch hier/ Kom terug naar huis, kom naar je Bart.
- ▼ Troelie Woelie, hej Pietie Welle/ Troelie Woelie, hej Pietie Welle/ You wake up in the morning and Valentijnsvarkentje is next to you.
- ▼ Wiet wiet de wiet (forever).
- ▼ Awwie! Nou, nou, nou! Auwwehoer niet.
- ▼ Prrrr, prrrr: pretpakketje...
- ▼ De vriend uit Leuven.
- ▼ Mijn lief rozintje/ Je bent mijn konijntje/ Ik vind het fijntje/ Dat je draagt ons kleintje. Kleintje handjes.
- ▼ Een donkerblauwe nacht in Oostende. Volle maan. Onder de vuurtoren vertelde jij me een geheim. Ik hou ook van jou! Katrien. (Ps. Wedden dat de stormschade nadien geen toeval was?)
- ▼ Zonder jou ben ik reddeloos verloren/ Mijn leven is nu leeg en zwart/ Je windt me op, je kan me bekoren/ Je hebt een plaats diep in mijn hart.
- ▼ Hej kijke, zal ik u masseren en broccoli-soefferie maken en mee lezen in bed? Uw liefhebbende en tot alles bereide vrouw (neenee dat van die soefferie heb ik niet gezegd).
- ▼ Zoetke, ik zie je superdolggraag; je Nancje.
- ▼ Van alle Karens hou ik van Karen het meest.
- ▼ Aan mijn wulpske kater/ Teder steel ik over jou zwarte haren/ De oneffenheden van de laatste maanden weg/ Een blauwe helm knip-oogt/ Een bevestiging van mijn eeuwige liefde voor jou. Mike, de (weer)wolf. Ps. Weet je trouwens al wat 'Valentijn' betekent?
- ▼ There are no cats in America, but my heart is full of you.
- ▼ Liefs aan mijn wulpske holebeerke Mayke.
- ▼ Veel ge-1/ Ja aan onze liefste Rudi en Mario.

d'Amour'. Daarin zijn een aantal liefdesbrieven gebundeld, speciaal voor deze gelegenheid geschreven door 'schrijvers, of althans mensen die die naam verdienen', aldus Coorevits. Prachtig is de bijdrage van de grootste Nederlandse schrijver van dit moment, A.F.Th. van der Heijden. Hugo Matthysen ontsnapt nooit uit zijn traditie van even snel vergeten als verteerde teksten, en sluit daarmee een als Leo Pleysier aan bij de hoogtepuntten in de bundel. Over het algemeen gaat de vrij strikt gehanteerde vorm van de eeuwige aangesproken jij — al wordt dat dan erotisch, platonsch of met niets ingevuld — echter op de zenuwen werken en krijgt de lezer patetiek voorgeschoteld die niet meer dan de nekharen overindrigt.

Vaart

Het programma van de vijfde editie is met Roobee en Berckmans aan een beetje minder bekende namen en wel heel berekend risico. Natuurlijk kan van een zo grootschalig project moeilijk verwacht worden dat het zich volledig voor de leeuwen gooit met enkel onbekende namen. Bovendien kan van de huidige programmatiek moeilijk betoogd worden dat de getuigt van een panisch gebrek aan literaire smaak. Saint-Amour heeft ook duidelijk gemaakt dat het organiseren van voorleesavonden meer is dan een spotje plaatsen in een achterzaal en dan hopen dat een schrijver in de lichtbundel staat. Maar een of twee debutanten opnemen in de vaart der grote literaire volkeren, is een kaart die Saint-Amour jammer genoeg laat liggen.

Jeroen Overstijns

Saint-Amour, stadsschouwburg, 14 februari, 20 u, met schrijf-en strijkmuziek. Voor het boekje moet u in de boekhandel zijn.

Oplossing vorig nummer

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	A	G	E	N	D	E	R	I	N	G
2	R	E	N		R	E	U	N	I	E
3	A	R		N	U		I	T	E	M
4	K	R	A	A	I	E	N	L	I	
5	E	R	T	S		E	B		S	
6	K		A	H		A	R	E	S	
7	L	O		A	U	R	E	O	O	
8	A	B	E	L	I	N	B	Y		
9	M	O	E	I	T	E		T	E	
10	P	E	N	E	T	R	E	E	R	

advertentie

Grand Café La Royale

Martelarenplein 6 — 3000 Leuven

tegenover het station

elke dag open van 7.30 tot 24.00
weekend 10.00 tot 24.00

ontbijt — kleine maaltijden — dranken — pannenkoeken enz.

Elke dag diverse (inter)nationale kranten en tijdschriften

Wie allemaal voor Veto kwam

Het resultaat van de kontestatie

DOOR WALTER PAULI

U gelooft waarschijnlijk uw oren niet, maar de voorvaders van Veto zaten zowaar bij het KVHV, het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond. Hoe dat dan wel gebeurt is, wordt u duidelijk gemaakt in de volgende schets van de woelige jaren die Veto voorafgingen.

Al wie de geschiedenis van de studentenbeweging nagaat, merkt dat de jaren zestig op heel wat punten een breukvlak gevormd hebben. Tot en met de Tweede Wereldoorlog waren studenten behoorlijk elitair. In de jaren na de oorlog begon die mentaliteit, weliswaar aanvankelijk erg langzaam, te veranderen. Ook op socio-economische vlak wordt vanaf de jaren vijftig de democratisering van het onderwijs op gang getrokken.

Tijdsgeest

De studentenbeweging vormt tot eind jaren vijftig, begin jaren zestig, de voorhoede van een bredere geïnstitutionaliseerde sociale of nationale beweging. Langzaam maakt ze zich daarvan los en gaat een eigen koers varen. In het jaar van de Expo 1958 kondigt Ons Leven samen met een ander blad, Solidariteit, de stichting aan van een studentenparlement. Volgens hen was dit de enige weg om tot een volwaardige democratische inspraak te komen. Het initiatief is eigenlijk een doodgeboren kind maar de teur is gezet.

In augustus 1960 wordt de fameuze wet gestemd die de subsidiëring van de sociale sectoren aan de Belgische universiteiten toelaat. Die wet maakt het mogelijk dat de erkenning van de studentenorgerisatie betaald wordt, maar daarnaast vormt het eveneens de start van officieel medebeheer, althans in de sociale sector.

In 1966 vinden dan de eerste anti-Waalse betogingen plaats, die sommige studentenleiders later zullen typeren als fascistisch: "Er leefde bij bepaalde Vlamingen de mentaliteit dat, als we maar lang en hard genoeg erop zouden kloppen, de Walen wel vanzelf weg zouden trekken." Beïnvloed door die nieuwe tijdsgeest zouden Walter De Bock en Ludo Martens, de opeenvolgende hoofdredacteuren van het KVHV-blad Ons Leven in 1966-1968, en KVHV-preses Paul Goossens regelrecht naar links evolueren. Het KVHV, met de artikelen in Ons Leven voorop, breekt radikaal met de klassieke Vlaamse beweging en vervangt die door een strijd die weliswaar nog niet 'links' kan genoemd worden, maar daarvan in wezen wel veel kenmerken wegdraagt.

Kritisch

Dit Ons Leven is waarschijnlijk ook de allereerste voorloper van de huidige Veto. Ons Leven was een studentenblad van de studentenorgerisatie die op dat moment de politieke lijn bepaalde van de studententacties, werkte meestal volgens goede journalistieke principes en wijdde nogal wat aandacht aan zowel sociale als universitaire politiek, zonder een open oog op de wereld te verliezen. En Ons Leven durfde. Na een obligaat seksnummer wordt hoofdredakteur Ludo Martens de inschrijving geweigerd aan de KUL.

In een Veto-interview typeert studententopastor Jan Dumon, zelf eks-68'er, die ontwikkeling: "Als ik bijvoorbeeld de Veto lees, dan bedenk ik wel dat dit gerust het nivo haalt van wat er vroeger aan studentepers verscheen. Je moet het vergelijken — hoe eigenaardig het ook klinkt — met Ons Leven van toen. Het KVHV van Paul Goossens kan je trouwens hoegenaamd niet meer herkennen in het huidige KVHV... Neen, daarvan zijn julie eerder de erfgenamen" (Veto jg 14, nr 28).

Toen de kern van SVB, de Studentenvakbeweging met Goossens, Martens, De Bock en ko die de studententacties leidden, zich van het KVHV afscheurde en het KVHV en Ons Leven terug de oudblootige toer opgingen, werd het project van een links-kritisch studentenblad verdergezet in andere publicaties. Tegelijk verloor het KVHV zijn greep op de studententacties en zou het sluimerende Fakulteitenkonvent — de latere kringen — langzaam op de voorgrond treden.

Vooraf FK-blad/Rerum, het blad van het Fakulteitenkonvent, nam met verve de fakkel over van Ons Leven. Hoofdredakteur Henry

voor een blad dat hoort bij een overkoepelende studentenorgerisatie.

Rerum stond overigens niet alleen maar werd samen met een hele trits andere blaadjes gelezen — vergeet intussen ook de Propopiers niet. Opvallend veel van die periodieken werden door opvallend veel dezelfde studenten geschreven. In oktober '68 geven van het KVHV afgeschuurde SVB'ers, verenigd in het Aktiecomité Universitaire Expansie, '13 mei' uit. Tot einde 1969 verschijnen er een twintigtal nummers, waarin vooral de democratisering van het onderwijs en de universitaire expansie centraal staan. In november '68 rolt Vonk, genoemd naar Lenins Iskra en een gemeenschappelijk blad van de Leuvense studentenverenigingen, van de persen. Vonk duidt op het konflikt tussen studenten en academische overheid en legt uit dat dit voortkomt uit een diametraal tegengestelde visie op de universiteit en haar taak in de maatschappij.

Op 6 maart 1970 geeft Universtias, het blad van het Hoogstudentenverbond voor Katholieke Actie, samen met Rerum een seksnummer uit, Extrasekskistas. Van de Raad van Beheer krijgt Universtias verbod nog langer onder de naam 'Universtias' te publiceren. Daarna geven ze het onafhankelijke Omtrend uit. De onderneming strandt in 1975. In januari '68 laat SVB Revolte ontstaan. Op 23 januari neemt pro-reaktor De Somer het vierde nummer van Revolte eigenhandig in beslag, nadat ze in nummer 3 uitlegde hoe molotovcocktails moesten gemaakt worden. "Molotov: giet een biertje vol benzine. In een reep doek maakt men een paar knopen. Steek de vod in de met benzine gevulde fles, zodat met de knopen de fles goed wordt afgesloten. Een stuk van de vod steekt met 15 cm boven de met knopen gevulde hals uit en doet dienst als lont. Dit projectiel moet men gewoon aansteken en te pletter gooien op het te vernietigen objektief. Een molotov

DE VOORGESCHIEDENIS (PAG. 1)

INTERVIEW MET EEN VAN DE STICHTERS VAN VETO (PAG. 2-3)

TWINTIG JAAR VETO: KRONOLOGISCH (PAG. 2-3)

EEN SELEKTIE UIT TWINTIG JAAR VETO (PAG. 4-5)

KOLUMNS VAN OUD-VETO-MEDEWERKERS (PAG. 6)

RONDVRAAG EN REAKTIES OVER VETO (PAG. 7)

THE BEST OF THE ZOEKERTJES (PAG. 7)

EEN TOEMAATJE (PAG. 8)

TWINTIG JAAR VETO IN FOTO'S (PAG. 9)

Werken mee aan dit nummer:

Marlies Algoed, Alles, Arnulf, Els Cornelis, Tom Dams, Karen De Pooter, Karel De Weerd, Serge Franchoo, Kris Jacobs, Bert Malliet, Jeroen Overstijns, Erik Paredis, Walter Pauli, Rob Stevens, Dieter Telemans, Raf Uten, Karen Vancluyssen, Hans Vandenaebale, Luc Vanheerentals, Steven Van Garsse, Joris Van Garsse, Peter Van Rompaey, Frank Vlaam, VRG (lijm), Didier Wijnants
Dit feestnummer is een bijlage bij Veto 20 van 14 februari 1994. Mag niet afzonderlijk verkocht worden.

moet onmiddellijk gegooid worden (geen dag laten staan)."

De woelingen van de jaren zestig hebben echter ook de traditionele studentenorgerisaties flink door elkaar geschud. Zo wist het KVHV, sinds het begin van de eeuw toch een van de leidende bewegingen van de Vlaamse studenten in Leuven, zichzelf weliswaar te zuiveren van iedere linkse tendens, maar werkte zich daarmee ook in de marginaliteit. Het Verbond was voorlopig voorgoed haar eersteplaatsrol binnen de Leuvense studentengemeenschap kwijt.

Volk

Het militante SVB, de leidende fractie in zowat alle akties die tijdens de jaren zestig bekostigd werden, nam de fakkel van haar "moederorganisatie" niet over. SVB had het spontaan-linkse studententactiekarakter ideologisch aangescherpt. Men wou de banden tussen studenten en arbeiders nauwer aanhalen. Alle belangrijke SVB-akties richtten zich voortaan naar arbeiders. Tegelijkertijd deed SVB afstand van haar leidende rol in de Leuvense studententacties. Die evolutie begon bij de Aktie Informatierecht in 1968: na het medebeheer in de sociale sector kregen studenten ook toegang tot de academische beleidsorganen, de fakulteits- en academische raden. SVB werd voor een moeilijke keuze geplaatst. Eenmaal dat informatierecht afgedwongen, werd door de academische overheid van de studenten een participatieve houding verwacht. SVB koos echter voor de kontestatie en de breed-maatschappelijke taak van de studenten. Tekenend is dat de organisatie in 1970 haar naam in Mijnwerkersmacht veranderde en kort daarna in Marxistisch-Leninistische Beweging, het huidige MLB.

In 1969 ontstond dan tenslotte de Algemene Studentenraad (ASR), de voorloper van Loko. Dat was de overkoeping van de toen bestaande raden: Sportraad, Kultuurraad, een embryonaal Kringraad en vooral Sociale Raad. Op universitair gebied werd voortaan alles ingekapseld door ASR, een organisatie die zich van meet af aan inschreef in het principe van "medebeheer geschaagd door de mogelijkheid tot kontestatie" — een wakaazam medebeheer.

Die kombattieve participatie van de studenten werd door de academische overheid niet alleen getolereerd maar in stilte zelfs lietwat gestimuleerd. Luciede geesten als de vroegere rektor Piet De Somer begrepen dat het beter was dat jonge geweld te aanvaarden en te akkapperen in plaats van alles te verbieden. Met de splitsing van de unif ebe de deftige sympathie voor deze kontestatie nochtans snel weg. Toch werden de universiteitshallen niet bevolkt door een rancunus volk. Het was uiteindelijk ook die universitaire overheid die onder de permanente dreiging van nieuwe akties door de hoogst kombattieve studententacties een organisatie als ASR gedoogde en financieel steunde.

Aktief

De nieuwe ASR had aanvankelijk geen eigen blad. Toen het Fakulteitenkonvent omstreeks 1969 imploreerde en Rerum als logische konsekwentie zichzelf ophief, werd het in eerste instantie overgenomen door ASR (jaargang 1969-1970): grote lay-out, glanzend papier, veel kleuren. Rerum heette officieel 'Informatieblad van de Algemene Studentenraad van Leuven'. Dat prestigieus opzet kon echter niet langer dan één akademiejaar volgehouden worden. Daarna schakelde ASR over op Rerum-info, een louter informatieblad. Rerum-info zou het ASR-blad zijn tussen 1970 en 1973. De nood aan een volwaardige periodiek bleef echter bestaan. In het jaar van 1974 werd hiervoor een oplossing gevonden en rolde de eerste Veto van de off-set persen.

De oprichting van Veto had nog andere redenen. ASR begon zich meer te organiseren, onder meer om zich wat beter te profileren tegenover andere aktieve verenigingen waarvan de doelstellingen niet identiek waren aan die van ASR, maar wel nogal wat afdoeltesten hadden. De meeste studententegenwoordigers waren trouwens vaak lid van die verenigingen. Vooral binnen Sociale Raad begon men overspoeld te raken door allerlei politieke akties, waarbij het onderscheid tussen ASR, Sora en die vrije verenigingen zo goed als verdween. Een blad als Veto kon dit onderscheid duidelijker maken.

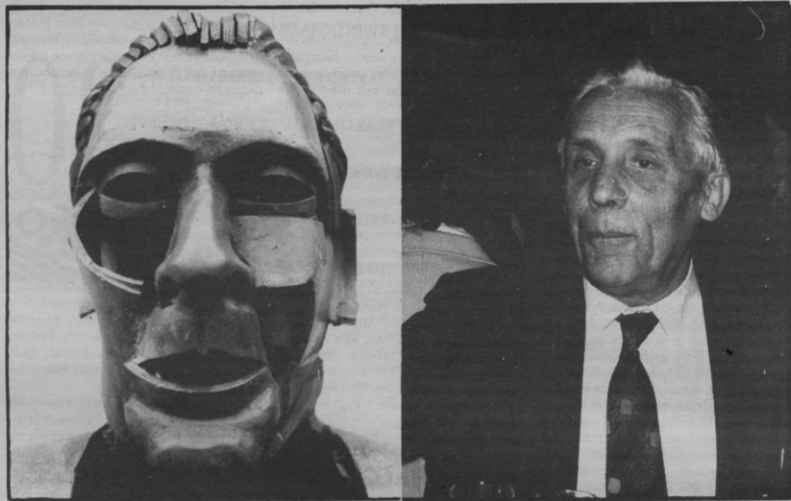
Deze tekst is een ingekorte versie van een poging tot tekstualiseren van Veto, geschreven door Walter Pauli naar aanleiding van de voorbereidende Veto-weekenden. Walter Pauli is momenteel redakteur bij De Morgen. Van jaargang 14 tot 19 was hij aktief bij Veto, in jaargang 16 vervulde hij de funktie van redaktiesekretaris.

Onze voorvaders, Jawel

20 jaar tijdverdrif voor fijne lieden

Heer, laat dit blad aan ons voorbijgaan

De Somer: ijzernen wil verbeeld

DOOR ERIK PAREDIS EN ELS CORNELIS

Veto heeft in zijn twintigjarige bestaan een nogal bewogen geschiedenis gekend. Vaak zelfs stormachtig. Wij serveren u een overzicht. Wie zich graag onderdompelt in leedvermaak, lees best verder. Het zal spannen.

1. De allereerste Veto rolde in het najaar van 1974 van de offscreen en hij kostte vijf frank. Veto was het blad van de Algemene Studentenraad (ASR), de toenmalige overkoepelende studentenbeweging, en had als bedoeling de werking, ideeën en standpunten van ASR aan de Leuvense studentenwereld bekend te maken. En die ideeën springen je vanop de voorpagina tegemoet. Onder de paginabrede titel houden drie gezette heren elkaars hand vast. Zij symboliseren kerk, kapitaal en staat. Dat Veto en ASR anti-burgerlijk en links wilden zijn, is meteen duidelijk.

Vanaf de eerste jaargang wordt Veto dan ook een blad dat niets of niemand spaart die tegen de opvattingen van *demokratisering* ingaat. De naam 'Veto' sloeg trouwens op het feit dat ASR de studenten ervan bewust wilde maken dat zij het niet moeten pikken dat beslissingen over hun hoofd genomen worden. De demokratisering van het onderwijs loopt als een rode draad doorheen de eerste jaargang, maar daarnaast vind je ook uitgebreide dossiers over de problemen in de landbouw en de steunakties van de studenten aan de boeren, de groteske legeraanpakken van ons aller VdF, of Vietnam. (Voor de eerste jaargangen verwijzen we trouwens ook naar het interview met Kris Van Bouchout elders op deze pagina's.)

2. De tweede jaargang volgt dezelfde lijn — het blad kost ondertussen acht frank — maar er wordt nu evenwichtiger bericht over de verschillende raden van ASR: Kringraad, Sociale Raad, Kultuurraad, Sportraad en Isol. Kringnieuws komt zo goed als niet aan bod. Tegen het einde van de jaargang verschijnt er wel een 'onderwijsveto' waarin een hele reeks kringen een boekje open doen over de onderwijsproblemen in hun richting. Er wordt ook een pop-poll gehouden onder de ongeveer negenhonderd lezers. Daaruit blijkt dat de kalender het meest gelezen onderdeel is. Er is de kritiek dat Veto te politiek en te links is, maar toch worden de politieke artikels hoog gewaardeerd. Verder zijn er nogal wat bedenkingen rond de lay-out, en echt verwarderlijk is dat niet.

3. Het jaar daarop kost Veto al tien frank. In de loop van het jaar krijgt onderwijsminister De Croo met zijn liberale politiek het hard te verduren. Opmerkelijk is ook de kritiek op het medebeheer die verschillende keren gelucht wordt. Eigenlijk is het een klacht die tot op vandaag doorheen de jaargangen terug te vinden is: de studentenvertegenwoordiging wordt niet serieus genomen door de academische overheid en dient alleen om op te scheppen over het democratische imago van de unief. Onder de titel 'Studenten niet blij te L.' lezen we: "Aan de rektor ligt het zeker niet. Dat is een brave mens. Hij wil alleen dat de unief goed draait. En dat doet hij met veel hartstocht. Er wordt weinig gestemd (eigenlijk dit jaar nog niet) en de beslissingen van De Somer winnen het toch altijd. Hij heeft zo een manier om mensen — en de vergaderingen — naar zijn hand te zetten. Maar hij meent het goed, die Piet. Soms vervelend, als andere mensen een idee hebben, maar in 't belang van de universiteit zal Piet dat wel effe corrigeren" (Veto, jg. 3, nr. 13).

4. Ook hier valt weer op dat discussies die toen gevoerd werden, nu nog altijd terug opduiken. Zo staat een belangrijk deel van het jaar in het teken van de akties tegen de plannen van De Croo om de studiebeurzen te vervangen door studietoelagen. Een volledig nummer van Veto wordt zelfs aan de problematiek gewijd. ASR opteert resoluut vóór studiebeurzen en tegen studietoelagen.

Veto besteedt ook veel aandacht aan de affaire van Steven De Batselier, professor kriminologie. De Batselier probeert de psychiatrie op een andere manier te benaderen, tegen de ideeën in van de gevestigde medische orde. De redactie schaarft zich resoluut

achter deze non-konformistische prof, en opnieuw wordt er ongenadig geschopt tegen de schenen van gestelde academici en de inrichtende overheid.

5. Vanaf het eerste nummer vliegt Veto er weer vrolijk in. Tijdens de vakantiemaanden heeft de regering de beslissing genomen het inschrijvingsgeld op 10.000 frank te brengen. Dat wordt het sein voor de akties tegen de 10.000'. Zowat de hele jaargang wordt beheerst door die problematiek. In februari laat de Vetedirectie in een ekstra nummer haar kolommen zelfs helemaal vol schrijven door de Studentenvakbeweging (SVB).

ASR vond ondertussen dat Veto dringend een breder publiek moest bereiken. De oplage wordt daarom opgetrokken en vanaf januari '79 wordt het blad gratis verspreid. Ook is in elk nummer afwisselend een 'Stucvoor-Stuc' of een 'Sport-unieffje' opgenomen.

6. Het jaar daarop wordt voor een deel gekenmerkt door de nasleep van de 10.000-akties. Het fenomeen van de studiedruk komt voor het eerst uitgebreid aan bod. In de loop van de volgende jaren zal dit een van de voornaamste werkingspunten van Kringraad worden.

Voor een blad dat zich toch duidelijk links profileert en regelmatig bijdraagt over Zuid-Afrika plaats, is het nogal vreemd dat Veto nog nooit van de eredoktor van dat jaar gehoord had, de Zuidafrikaanse anti-apartheidsschrijfster Nadine Gordimer. "Was er het eredoktoraat niet geweest dan hadden we waarschijnlijk nooit gehoord van Nadine Gordimer. Maar het schaamrood zou ons naar de konen moeten stijgen, want ze schijnt een zeer bekende schrijfster te zijn" (Veto jg. 6, nr. 8).

ASR is ondertussen wel overtuigd geraakt van het belang van Veto als blad en als communicatiekanaal tussen de studenten en de mensen in de studentenbeweging. Vanaf jaargang 7 zal Veto op rotatieperiodes gedrukt worden en op tienduizend exemplaren verschijnen. Die tienduizend worden er wel al gauw achtduizend.

7. Een aantal nieuwe ideeën doen hun intrede. Er wordt meer en meer aandacht aan de kringen besteed, de rubriek 'Zoekertjes' moet brengen "wat de studenten nauw aan het hart ligt", er zijn opvallend lange lezersbrieven en voor het eerst worden grote interviews geplaatst, bijvoorbeeld met de rektorkandidaten. Tijdens dat akademiejaar 1980-1981 worden namelijk opnieuw rektorverkiezingen georganiseerd aan de KU Leuven. De studenten kiezen de kant van Roosens (psychologie) maar de zetende rektor De Somer zal het uiteindelijk opnieuw halen.

Tijdens de rest van het akademiejaar valt weer de nodige ambiance te beleven. Zo

wordt bij de opening van het akademiejaar studentenvertegenwoordiger Karel Meganck het woord ontnomen nadat het hele professorenkorps al protesterend met de voeten was begonnen trappelen.

Begin maart worden de ASR-kantoren bezet door leden van het CDS samen met het KVHV en NSV. Zij eisen een verklaring over de "ondemokratische werking" van ASR. Veto: "Zij begrijpen niet dat de ASR zich buiten elk partijbelang wenst te houden. Zij begrijpen niet dat de ASR geen verlengstuk van de CVP wenst te worden. Hun optreden samen met een extreem-rechtse organisatie als het NSV is méér dan bedenkelijk. Wil de CDS soms stellen dat de ASR het NSV nodig heeft om democratisch te gaan werken?" (Veto jg. 7, nr. 10).

8. Vanaf jaargang 8 wordt Veto wekelijks, de job van halftijds betaalde redaktiesekretaris wordt ingevoerd en Veto begint met reclamewerking. "De redaktie onderkent ten volle de fundamentele immoraliteit van reclame," maar het blijkt financieel noodzakelijk te zijn. Bij al die vernieuwingen komt nog dat vanaf december '81 met een fotozetmachine geëksperimenteerd wordt.

Jaargang 8 zal een van de stormachtigste periodes worden voor het blad. Het is het akademiejaar van de betaalstaking in Alma en de bezetting van de Faculty Club. Leuven kent onrustige tijden met weken lang rijks-wacht, waterkanonnen en zelfs BDΧ-tanks in de straten. Op 16 april valt het Kommando Hem Day het Leuvense arrondissementskommissariaat binnen en 'ontleent' er dossiers over gewetensbezwaarden. Veto pakt twee weken later uit met de inhoud van de dossiers, hoogst compromitterende rijks-wachtmededelingen aan de overheid. Rijks-wacht en BOB onderzoeken daarop de redaktielokalen. Twee medewerkers worden opgepakt en aangeklaagd voor helling van vertrouwelijke documenten. Twee jaar later wordt iedereen vrijgesproken "bij gebrek aan bewijzen".

Ondertussen is Veto onafhankelijker gaan functioneren van ASR en dat zorgt voor conflicten. De redaktie wil de berichtgeving in Veto immers meer en meer op een journalistiek verantwoorde manier aanpakken. Dat betekent ook kritisch staan ten opzichte van de eigen organisatie. Veto beschikte op dat moment niet over een eigen statuut en was afhankelijk van de Stuurgroep, het hoogste beleidsorgaan van ASR. Zonder de redaktie te raadplegen snoeide de Stuurgroep in de financiën van Veto. Daarop bracht de redaktie nummer 22 één dag vroeger uit en uitte daarin haar ongenoegen. Na overleg tussen de verschillende partijen kon Veto zijn slag thuishalen: Veto mocht autonoom werken. Toch zal de verhouding tussen Veto en de koepel nog regelmatig een punt van discussie worden in de toekomst.

9. Tijdens het akademiejaar 1982-1983 krijgt Veto ruimschoots de kans om zijn ideeën van een goed journalistiek blad vorm te geven. Het is een relatief rustig jaar op politiek gebied en de redaktie kan een ruim scala van onderwerpen belichten. Zo is er bijvoorbeeld een uitgebreide reportage over de Vlaamse universiteiten, zijn er dossiers over militair onderzoek aan de KU, over besparingen aan de KU, repetitoraten, studiedruk enzovoorts.

Als een rode draad loopt het geval Vranken door deze jaargang. Vranken, assistente bij kine, was twee jaar daarvoor al het middelpunt van discussie geweest. Op het Sportkot had zij zich namelijk een merkwaardige reputatie opgebouwd door niemand meer dan een P te geven. Twee jaar later is het weer zover. Het hele geval wordt door de studenten op Akademische Raad gebracht. Uiteindelijk komt er een compromis uit de bus, maar Veto lijkt niet echt tevreden. Het voorbeeld van de VUB wordt aangehaald waar profen na een onderzoek naar hun doceren- en examineergedrag kunnen worden afgezet.

Ondanks de sterke jaargang loopt de spanning tussen de redaktie en de rest van

Van Bouchout over het prille begin Van de dokken tot de bierkaai

DOOR KRIS JACOBS

W e zijn in feite een beetje te vroeg: de eerste Veto verscheen pas in het najaar van 1974, maar we konden niet wachten. Die eerste Veto's waren trouwens in meer dan een opzicht behoorlijk verschillend van hun hedendaagse varianten. Ook toen was Veto het blad van de overkoepeling van de fakulteitskringen — in die tijd nog ASR, de Algemene Studentenraad — maar het was in tegenstelling tot nu veel meer een aktiemiddel voor de raden dan een journalistiek produkt.

Uiterlijk is Veto intussen ook aardig veranderd: de eerste jaargangen zullen wat de vormgeving betreft waarschijnlijk nog het meest entoesiast onthaald worden door de gemiddelde Lenny Kravitz-fan. Wij gingen praten met de eerste verantwoordelijke uitgever, Kris Van Bouchout. Beleefd als we zijn, vragen we natuurlijk eerst naar de concurrentie.

Kris Van Bouchout: «Naast Veto had je in die tijd ook nog Omtrend, waaraan onder meer huidig BRTN-journalist Flip Voets meewerkte. Dat blad was echter veel meer bouwend van opzet. Op hetzelfde moment kwam toen een beweging op die ervoor koos een ruime impact te hebben op de studenten, dat wil zeggen zich een beetje afzette tegen kleine, erg geprofileerde bewegingen. Dat waren dan MLB (voorheen Studentenvakbond SVB) en het trotskistische RAL (de Radikale Arbeidersliga). Die kozen er daarentegen voor om te werken met een kleine, maar sterk overtuigende groep.»

«Binnen ASR was Sociale Raad, dat heel sterk MLB-gericht was, tot dan toe eigenlijk de trendsetter. Op een bepaald moment hebben Kultuurraad en Kringraad gezegd dat ze in alles hun stem wilden. Dat is eigenlijk het begin geweest van een periode waarin niet meer Sociale Raad of MLB het voortouw namen, maar vooral de kringen. Zo zijn die ingenieurs begonnen met akties rond Griekenland waar in die tijd het koloniesregime omvergeworpen werd. Toen de tanks de technische school

van Athene bestormden, wilden de ingeniëurstudenten hun solidariteit met hun Griekse kollega's tot uitdrukking brengen. Het waren in de kringen overtuigende, maar daarom niet erg geprofileerde mensen die dergelijke initiatieven droegen.»

Veto: Een duidelijk verschil met het huidige Veto is dat Veto toen veel meer een vehikel was voor allerlei akties. Wat was de functie van de redaktie dan?

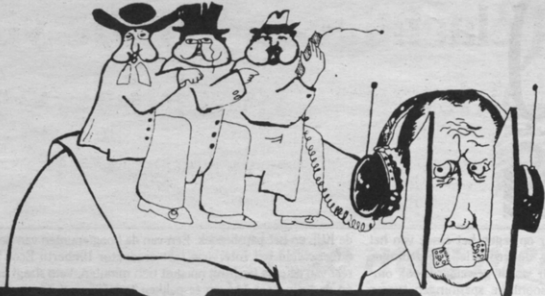
Van Bouchout: «De redaktievergadering was altijd heel kort. De redaktionele lijn werd vooral bepaald op donderdagmorgen tussen vier en vijf in een klein kelderetje van Kultuurraad wanneer de laatste artikels moeten gemaakt worden. Maar het was dus een blad dat konstant standpunten poneerde en aktie voerde. We diepten ook wel eens een aantal zaken uit, maar telkens hadden we toch wel een mening. Ook een redaktionele, dat over de meest diverse zaken ging. We hebben indertijd nog heel wat ruzie gehad met de universiteit toen we — het klinkt nu een beetje belachelijk — tegen het standbeeld van Fonske waren. We vonden dat een slecht beeld van de student. Veto was toen duidelijk meer aktiegericht, meer standpuntbepalend.»

Veto: Hoe was dan de relatie met de universiteit?

Van Bouchout: «We zaten toen midden in de naweën van '68. De algemene stroming bij de studenten was een beetje marxistisch geïnspireerd en dat vloekte met de dominante strekking aan de universiteit. Dat was

HET BLAD VAN DE ALGEMENE STUDENTENRAAD VAN LEUVEN

TIJDSCHRIFT 15 MAART / 2° JAARGANG N° 17
 verantw. uitgever: M. Meeus, Bogaardenstraat 3
 redaktie: H. Geeststraat 90, 3000 Leuven
 prijs voor dit extra-nummer: 20 fr.

1975: Veto bericht over de oprichting van het standbeeld Fonske, in jaargang 2, nr 2.

1980: Professoren protesteren tegen de studentenspeech, in jaargang 7, nr 1.

DIE FONS VAN ONS

tijdens de vakantie is de universiteit, de academische overheid en ditmaal ook de stad Leuven ons niet vergeten.

In de blijde verwachting van het 550° jaar van deze uniek, hebben ze er samen aan gedacht een standbeeld voor ons op te richten, ons, studenten, de basis van bestaan van de universiteit, een welkome bron van inkomsten voor de stad. Want inderdaad, de stad verdient aan zijn studenten.

Zestienduizend man eten geven, drinken, kleren, papier ... zonder evenwel een tegemoetkoming vanwege de stad zelf, zoals wel gebeurt in bepaalde universiteitssteden in Nederland, waar men op vertoon van een studentenkaart in verschillende winkels korting kan krijgen.

Inderdaad, de K.U. Leuven en de Stad Leuven hebben aan ons een beeldje gewijd. In het hart van de stad. Een beeld dat ons voor de gek wil houden. Ziehier de geschiedenis en hoe zij door compromissen kan verdraaid worden:

oorspronkelijk wou men een beeldje oprichten waaraan de kunstenaar zelf de naam van "braamwasing student" aan had gegeven.

En kritiek op het onderwijssysteem, een kritiek op onze maatschappij. Maar alras veranderden de heren van de pers de naam in 'de drinkende student, waarschijnlijk omdat zij zelf niets anders gedaan hebben in hun studententijd. En zowel door de stad Leuven als door de universiteit werd hier graag op ingegaan. Tot men zich bewust werd van de waardigheid van deze oude stad en universiteit. Men ging wat meer cachet geven aan het beeldje, en het zou 'fons sapientiae' genoemd worden. De fontein der wijsheid. Een hele weg werd afgelegd om een oorspronkelijke kritiek op het onderwijs om te buigen naar de ophemeling van de universiteit.

Is het u al opgevallen dat dit beeldje zo merkwuurdig klein is? Klein zijn wij inderdaad, als wij naar de mate van inspraak kijken, die wij aan deze universiteit genieten. Als wij kijken naar de mate waarop men onze vragen inwilligt; zelfs naar onze vragen luistert.

En klein zijn wij binnen deze maatschappij, als we zien dat de regering zich bereid verklaart te besnoeien in de begrotingen van alle universiteiten van het land. Ons onderwijs is een 'verlieslatende post' op de begroting.

1978: Akties tegen de 10.000 frank inschrijvingsgeld, in jaargang 5, nr 1.

MET 10.000-DEN VERZETTEN WIJ ONS

Uw reporter schetst hier de inhoud en het verloop van de aktie tegen de 10.000. Deze reportage zal wel niet de enige zijn die afgelopen weken in de pers verscheen. Immers, nooit voorheen ging de studentenbeweging al in de vakantie zo sterk van start. Talrijke studenten deden al mee aan prikkaties, boycot van inschrijvingen, nationale actiedagen, pamfletbedelingen en petitieversamelingen. Zelfs onder de examens werkten sommigen mee. Ook een stevige organisatievorm werd al op poten gezet: regionale aktiekomitees in de meeste centra en een druk bijgewoond nationaal komitee. Elk centrum delegeert vijf mensen naar het nationaal aktiekomitee om daar te discussiëren en stemmen over nationale beslissingen (5 uit elk centrum voor een democratische werking en tegen regionaal overwicht).

OPENING ACAD. JAAR

CENSUUR !!

Maandag, 6 oktober, waren baret en toga van stal. De proffen, voor de gelegenheid 'togati' genoemd, begaven zich na de traditionele eucharistieviering in gesloten gelid naar de Grote Aula. Academische Overheid, wetenschappelijk personeel en studenten luchtten er hun grieven en verlangens. Een koperensemble zorgde voor de 'passende' divertimenti. Kortom, op het eerste gezicht geen schokkende gebeurtenis. Ware het niet van een incident waar het 'academisch personeel' de aanwezigen op vergastte.

STUDENTENSPEECH

In zijn rede, hekelde Karel Meeganck, voorzitter van sociale raad en woordvoeder van de A.S.R., vooral de op til zijnde besparingen. Besparingen, die alle geleidingen in onze maatschappij treffen. Niet altijd op een even rechtvaardige wijze evenwel.

Dit werd dan ook onverbloemd in de studentenspeech aan de kaak gesteld: zo vergeleek K. Meeganck het inkomen van de leden van het academisch personeel met dat van een alleenstaande steuntrekker van het O.C.M.W. Hierop verlieten een aantal professoren en bovendien ook CVP-volksvertegenwoordiger De Vlies en minister Geens uit protest de Aula. Op een zeer opbouwende manier suggereerde de studentenverte-

genwoordiger hierop een aantal mogelijkheden tot besparingen aan onze eigen universiteit. Hij kloeg met name de verspillingen ten gevolge van prestigeprojecten aan.

ACADEMISCH ???

Enkele professoren meenden hierop met de voetjes te moeten trappelen. Het'hele proffenkorps viel in en aldus werd de studentenvtegenwoordiger het spreken onmogelijk gemaakt. Onder een zo grote druk van zijn kollega's, brak rektor De Somer de studentenspeech af, verklaarde het academisch jaar voor geopend en liet de Vlaamse Leeuw aanheffen.

Alle protest ging verloren in het hoorgeschal. Ook de aktie van de studenten van kinesitherapie, i.v.m. het doecer- en evaluatiegedrag van prof. M. Vrancken, ging door het goed georchestreerde optreden van de rektor de mist in. Het is de eerste maal dat de studenten op een dergelijke, zeer grove manier het woord wordt ontnomen op een officiële opening.

opening 'T STUC

Op woensdag 19 oktober wordt aan de Leuvense universiteit het socio-kultureel studentencentrum " 't STUC " geopend. Deze opening zal gepaard gaan met een grootse happening vanaf 13.00 uur tot laat in de avond. Om 15.30 uur heeft er een officiële openingszitting plaats.

Kultuurraad der Leuvense studenten vzw, initiatiefnemer van dit centrum, is er van overtuigd dat de in dienstneming van dit gebouw een langdurige leemte in de Leuvense regio opvult. De studentengemeenschap had immers dringend nood aan een goed uitgebouwd kulturele infrastructuur en centralisatie van haar diensten.

Het gebouw herbergt de kantoren van de Algemene Studentenraad (overkoepelend orgaan), van Kringraad (die het medebeheer in de academische sektor verzorgt), van Isol (die instaat voor de opvang van vreemdelingen) en van Kultuurraad.

Tevens kunnen de studenten gebruik maken van de vergaderzalen, stencildienst en documentatiecentrum. Bovendien heeft Kultuurraad der Leuvense studenten een brede infrastructuur ter hare beschikking. Daarin zit ondermeer een animatiezaal met een capaciteit van circa 300 man, een bar en tal van ateliers zoals fotografie, kleibewerking, spinnen en weven, filmmontage, zeefdruk, lay-out en een repetitielokaal.

Twijfelachtige motivatie voor eredoktoraat André Leysen

LEYSEN REAGEERT OP PROTEST

ANDRÉ LEYSEN - Na de studentenaktie tegen het eredoktoraat van Leysen bleek het niet mogelijk de man te strikken voor commentaar. Enkele dagen voordien was aan Veto nochtans een interview toegezegd. Maar Leysen krabbelde terug. "U begrijpt, de omstandigheden, de situatie, De Benedetti," schudde men als exkuis uit de mouw

De feiten op een rijtje Schild en vriend?

vrijdag 28 november — 10.00 u

Het rektorat brengt de politie van de stad Leuven op de hoogte van het feit dat de Hallen bezet worden gehouden. Commissaris leven trekt daarop zelf naar het rektorat om 'overleg te plegen'. Al dan niet in samenspraak met de rektor besluit hij op dat moment al om de rijkswacht op te roepen — een kwestie van tactiek, van beoordeling van de toestand vertelde hij ons later.

Ondertussen zitten 'een 15-tal studenten die alsnog over de poort van het rektorat geklommen zijn, klem op de binnenkoer. Ze durven niet meer naar buiten, want er is nu politie voor de poort komen staan. Ze kunnen ook niet naar binnen want Masschelein houdt met de hulp van het personeel de ramen hermetisch dicht.

Er starten onderhandelingen met Masschelein die uitmonden in de belofte dat de studenten op de binnenkoer vrij buiten mogen op voorwaarde dat de bezetters de Hallen om 14.30 u. stipt verlaten, zodat de geplande RVS-vergadering dan ongestoord kan doorgaan. (RVS betekent: Raad voor Studentenvoorzieningen. Er zetelen 5 studenten, 5 personeelsleden en 5 profen, waaronder Masschelein, de voorzitter, in.)

1985: Veto interview Umberto Eco, in jaargang 11, nr 18.

Umberto Eco is een drukbezet man. Bij de Persdienst van de KUL stond de telefoon roodgloeiend: per journalist tien minuten; lunchen met De Somer; academische zitting; op de koffie in het paleis — speciaal verzoek van de koningin; dan alweer het vliegtuig in naar Londen. Geen speld tussen te krijgen.

Maar, de Onverbidelijke Spionage Ploeg van Veto sloeg weer toe! Als de Italia-ekspres vrijdagmorgen 1 februari om 11.18 u op perron 2 in Namen stopt, hoeven wij slechts te zoeken naar wagon 138, zitplaats 22 (nu de CIA Gardiner-Wood is kwijtgespeeld, kunnen wij Peter Mostrey aanbevelen).

Eco is zelfs van onze komst op de hoogte. Breed glimlachend begroet hij ons in de deur van de wagon. Altijd te vinden voor een practical joke.

vrijdag 28 november 1986: 14.00 u.

De bezetters beginnen met de ont-ruiming — enkele mensen wassen borden en kopjes af. Wanneer ze om 14.30 u. buiten komen zien ze tot hun verrassing een grote groep betogers staan én zitten in de Naamsestraat. Mensen van alle fakulteiten, met wel een opvallend grote afvaardiging van Letteren en Wijsbegeerte, waar vrijdag spontaan is verder gestaakt. Aangevuld met activisten van het eerste uur veroorzaakt de sit-in algaau een grote verkeersopstopping in de Naamsestraat. Dreigementen van de Heer Leenders van de gerechtelijke politie worden op hoongelach onthaald.

1986: Massale acties tegen de onderwijsbesparingen, het Sint-Annaplan. Hier bericht Veto over de bezetting van het rektorat, in jaargang 13, nr 10.

ONDER PROFESSOREN

of het ook op "floppy" mag, die scriptie! Jeezes!

Vanaf september: VETO Wekelijks !!

1988: Protest tegen het eredoktoraat voor Leysen, in jaargang 14, nrs 17 en 18.

1991: Een van de beroemde 'Rechtsbovens', in jaargang 17, nr 26.

Kan u zich voorstellen dat sommige mensen vinden dat de rechtsbovens te goor zijn? Als we het toch leuk willen maken, of we dan bijvoorbeeld niet kunnen proberen om met de inzetletters van de rechtsbovens een woordje te vormen. Dat is óók plezant zeggen ze, en bovendien gemakkelijker dan het kruiswoordraadsel. Dat tekent wel een beetje het nivo van de aanvragers, dachten wij zo.

Laat ons niet lachen hè. Tenzij er louter toeval in het spel is, zullen wij ons nooit laten verleiden tot dat soort debiele spelletjes. Het zou overigens niet zo makkelijk zijn, want wat het Engels zo gevat in zijn 'four letter words' uitdrukt, kan in het Nederlands zelden zo kort en krachtig.

Och, dan maar terug naar de traditionele droge aankondiging van 'wat dit nummer voor u zoal in petto heeft'. Wij bieden u exclusief ongepubliceerd fotomateriaal uit Jambers' pedofiliereportage (p.7), een beschouwend artikel over de beeldvorming van de doorsnee blanke over de doorsneeleengte van de doorsneepeenis van de zwarte evenmens (p.8cm, in dwarsdoorsnede), en

Ons vervolg op de fakbarstory (p. 1): omwille van de brandveiligheid moeten alle matrassen buiten. Masschelein wil ze nu dus ook niet meer dekken, wat zo goed als het einde van de kringkafes betekent. Meer daarover in onze kafeeteorieën (p.3) en in het redactioneel (p.10). Er rest ons slechts u nog veel leesgenot toe te wensen. Nog veel leesgenot!

Een brief van de rektor

Geen veto na 10 jaar VETO

Met VETO is het zoals met de wijn: het wordt beter met de jaren. Dit studentenblad heeft in zijn kort bestaan al heel wat kritiek moeten slikken. Vooreerst klinkt de naam zelf eerder negatief. Sommigen hadden de indruk dat het ASR-orgaan "bol staat van kollektivistische ideeën, gepropageerd door ekstreem linkse verenigingen die bij het studentenpubliek een zeer beperkte aanhang hebben maar door de redaktie over het paard worden getild", zoals het onlangs werd uitgedrukt in een lezersbrief.

Mijn oordeel is alleszins meer genuanceerd. Vooreerst is het al een hele prestatie een studentenweekblad uit te geven en te zorgen dat het regelmatig verschijnt. Terwijl velen dachten dat VETO na een paar jaar wel een zachte dood zou sterven, kan het blijkbaar rekenen op een ploeg medewerkers die hardnekkig volhouden. Uit journalistiek oogpunt steekt het goed in elkaar, en de inhoud is niet banaal, hetgeen niet betekent dat ik er altijd mee akkoord zou gaan.

Vaak hoort men ook het verwijt dat VETO en de organisatie die erachter staat, spreekt in naam van de studenten maar niet representatief is voor de ganse studentengemeenschap. Die gemeenschap is

P. De Somer, Rector

zo heterogeen van samenstelling dat geen enkele organisatie iedereen kan vertegenwoordigen. De enige gemeenschappelijke noemer is "student". VETO schijnt mij de spreekbuis van de actieve, nadenkende, agerende studenten, die zich niet enkel bekommeren om het verwerven van een diploma maar ook om alles wat er reilt en zeilt, hier en elders in de wereld. Ongewijfeld is dat een minderheid.

VETO plakt zichzelf geen etiket op, maar het is duidelijk een geëngageerd blad, altijd kritisch, vaak negatief, echter niet destructief. Het durft de gebreken van de hedendaagse maatschappij scherpzinnig onder de loupe nemen, maar het is niet per definitie tegen alle gevestigde waarden. Dat de academische overheid er regelmatig van langs krijgt — terecht of ten onrechte — stoort mij helemaal niet. Ik stel trouwens vast dat VETO niet alleen "de anderen" op de korrel neemt, maar ook veel aandacht en plaatsruimte besteedt aan intern geruzie binnen raden en kringen.

Een blad van studenten met kritische zin, geen kankeraars en geen revolutionairen, maar jonge mensen die nadenken, heeft het recht van bestaan. Van onzentwege dus geen "veto" om voort te doen.

1983: Rektor de Somer schrijft een brief aan Veto, in jaargang 10, nr 1.

1992: Rektor Dillemans laat alle Veto's weghalen, in jaargang 18, nr 16.

Veto's in beslag genomen

Met de inbeslagname van alle exemplaren van Veto heeft rektor Dillemans een wel erg verregaande maatregel genomen. Professor Masschelein mag dan op Studio Brussel wel beweren dat het hier niet om een 'inbeslagname' gaat, feit blijft dat hier wel degelijk sprake is van censuur. Het is de eerste keer in de woelige geschiedenis van Veto dat de academische overheid een nummer in beslag laat nemen. De rektor wilde hiermee naar eigen zeggen het imago van de KU Leuven beschermen. De faam van onze universiteit ligt de rektor terecht nauw aan het hart. In die zin is zijn verantwoordiging over de uit de hand gelopen 'rechtsboven' begrijpelijk, zeker als men op de hoogte is van het prekäire diplomatiek evenwicht tussen de KU Leuven en het Vaticaan, en als men bedenkt dat de rektor moet rekening houden met de verschillende ideologische stromingen aan de universiteit.

Meer van dat

DOOR LUC VANHEERENTALS

Mijn allerbeste wensen voor de twintigjarige Veto. Meer dan elk ander studentenblad in dit land heeft het in de Vlaamse pers en daarbuiten een reputatie van degelijkheid, betrouwbaarheid en originaliteit verworven. Dat het op tijd en stond in de nationale media geciteerd wordt, is daar wel een goed bewijs van. Eerder dan zich genoegzaam op de borst te kloppen hoort het bij een verjaardag om naar de toekomst te kijken en ook in die zin zou ik enkele wensen willen formuleren. Het weze vooraf duidelijk dat ik ook wel weet dat de Veto-redactie steeds zoals in het verleden de door mij 'geproklameerde' dingen nastreeft. Mijn opmerkingen moeten dan ook enkel begrepen worden in de zin van 'meer van dat'.

1. Iedereen weet dat de debatkultuur in Vlaanderen van een bedrevend pover gehalte is. De gevolgen daarvan worden vaak onderschat. Dat heel wat mensen denken en voelen over de wereld rondom hen, dat is hoe de mensen hun gedrag aanpassen aan die omgevende wereld. Of beter, hoe ze zich aanpassen aan het beeld dat ze hebben over die wereld.

Toen, daarmee bedoel ik hier het tijdsgezicht rond de splitsing van ASR in Krul en het overblijvende ASR. Het gewicht ligt ergens in de buurt van 1984. En een gewicht was het, tussen tijdsgeesten dus. Tussen aan de ene kant de geest van de revolutie van mei '68 en aan de andere kant de tijdsgeest van wat men destijds het ik-tijdperk begon te noemen.

Ik herinner me vooral dat in het openbare debat rond deze splitsing de echte beweegredenen naar mijn aanvoelen zo zelden echt uitgesproken werden. ASR werd van vanalles en nog wat beschuldigd, van burokratisering tot wanbeheer, maar nooit of zelden van gewoon te links te zijn. En in dat laatste zat het nochtans precies. De nieuwe generatie studenten die toen opkwam, vond de geest van de vorige generaties gewoon te links.

Een van de weinige citeerbare uitspraken uit die tijd die de kern van de zaak raakte, is een zinsnede uit een redactioneel van het tijdschrift Faze van Krul: dat de studentenbeweging toch niet uitsluitend kon opgebouwd zijn 'rond zoiets als demokrasisering'. Dat was tenminste eerlijk, dat was rechtuit het basismotief van de tegenstander afdoen als marginaal, dat was de centrale pijler van de geest van '68 onderuit halen.

ASR droeg de demokrasiseringsgedachte inderdaad hoog in het vaandel. En terecht, vind ik. Demokrasisering staat voor gelijke kansen en rechtvaardigheid, voor solidariteit en kollektieve verantwoordelijkheid. Demokrasisering gaat in tegen overheersing en uitbuiting, tegen profitaat en machtsmisbruik. Dat was dan ook de tijdsgeest in de gloriejacht van ASR. Een geest van 'wij samen vooruit naar een menswaardiger toekomst'. Het klinkt naïef onderonterd, nu de tijdsgeest andere waarden koestert. Maar het klinkt alleen maar zo. Voor hen die deze geest meegemaakt hebben en die eerlijk terug willen blikken naar hun ingesteldheid van toen, is het nog altijd even waarachtig als toen. Ik alvast ben van die waarden nog even overtuigd. Dat ze naïef klinken, is louter en alleen toe te schrijven aan de omgevende klankkast, aan de tijdsgeest. Die is sindsdien drastisch veranderd.

Voor mijn part gaat Krul de geschiedenis in als de eerste organisator van een autorol voor studenten. Jep, dat hebben ze gedaan en het is zowat hun meest significante daad geweest. Voor de rest viel immers vooral op dat deze nieuwe generatie studentenvertegenwoordigers niet deed. Ze noemden zichzelf dan ook niet zonder enige fierheid, *apolitiek*, een woord dat sinds 24 november '91 zo ongeveer verlaten is geraakt. Destijds gingen wij van ASR daar nog tegenin met de bewering dat apolitiek zijn niet kan, omdat een afwijzing van het politieke toch ook politieke gevolgen heeft.

Wat zich daar op kleine schaal in het Leuvense studentenwereldje afspeelde heeft, heeft zich later op grotere schaal voorgedaan. Bij de verkiezingen op voornoemde datum heeft de apolitieke burger zich voor het eerst massaal gemaniesteerd. Sindsdien heeft men het over de kloof tussen burger en politiek en over hoe gevaarlijk dat wel is voor de democratie. Ik vrees dat het citaat van hierboven evengoed naar de *grote mensenwereld* gekstrapoleerd kan worden: die democratie kan de burger van vandaag eigenlijk geen reet schelen.

De tijdsgeest die toen doorkraak en die nu regeert, stelt heel andere waarden centraal, diametraal tegengestelde waarden. De mensheid evolueert laverend als een drankman. De tijdsgeest van nu plaatst het individu in de schijnwerpers. De persoonlijke vrijheid, de individuele ontplooiing staan nu bovenaan. De eerste de beste psycholoog met enige beroepsfierheid zal trouwens zeggen dat het verdomd tijd werd. Maar het ontardaart al gauw in doelloos met zichzelf bezig zijn, coönoing, voortdurend en tot in het belachelijke op zoek naar een nieuwe kick. Terug naar de natuur bijvoorbeeld, maar dan wel met een fonkelend nieuwe mountain bike en een blits pakje, of meteen maar met 100 pk vierwielandrijving. De natuur is overigens bijzaak, het gaat vooral om het beleven van een soort *ego-orgasme* of, in het beste geval, om het verleggen van de persoonlijke grenzen. In het medialandschap is het niet anders, daar regeren drama en spektakel, glitter en eksotiek, gericht op het bevredigen van een primitieve sensatiezucht. De informatie heeft niet als doel degene die ze opneemt iets bij te brengen, iets te doen inzien. Het gaat niet om emanciperen maar om amuseren.

Er zijn er die met dat ego-trippen heel ver durven gaan: het individu dat de mogelijkheid zou moeten hebben uit de samenleving te treden, dat het recht zou moeten hebben zijn solidariteit met de anderen op te zeggen. Maar de echte ontarding is pas begonnen. Het vrijevochten, eigenzinnige en zelfstandige individu heeft zich nog maar pas van de last van het kollektieve ontdaan of hij wordt bang. Want de ieder-voor-zich mentaliteit blijft ook domineren als het wat minder goed gaat. De hang naar persoonlijke ontplooiing wordt dan de onontkoombare deelname aan een gevecht waarin alleen het recht van de sterkste telt.

Ik lees Veto al een tijdje niet meer. Ik ben ook al een tijdje geen student meer. Ik lees nu De Morgen, kijk naar BRTN en niet naar VTM en dat zal allemaal wel geen toeval zijn. Maar Veto bestaat. De maatschappelijke wind zit dan misschien wel tegen, de gekoesterde waarden zijn dan misschien in de verdrinking, maar Veto bestaat nog, heeft nog lezers, ja zelfs vindt nog medewerkers. En we weet zal hun geest ooit weer de tijdsgeest zijn. ■

Tijdsgeest

DOOR BERT MALLIET

Tijdsgeest, dat is waar het om gaat. Daar ging het toen om, daar gaat het vandaag om, en daar zal het dus altijd wel om gaan. Tijdsgeest, dat is wat de mensen denken en voelen over de wereld rondom hen, dat is hoe de mensen hun gedrag aanpassen aan die omgevende wereld. Of beter, hoe ze zich aanpassen aan het beeld dat ze hebben over die wereld.

Toen, daarmee bedoel ik hier het tijdsgezicht rond de splitsing van ASR in Krul en het overblijvende ASR. Het gewicht ligt ergens in de buurt van 1984. En een gewicht was het, tussen tijdsgeesten dus. Tussen aan de ene kant de geest van de revolutie van mei '68 en aan de andere kant de tijdsgeest van wat men destijds het ik-tijdperk begon te noemen.

Ik herinner me vooral dat in het openbare debat rond deze splitsing de echte beweegredenen naar mijn aanvoelen zo zelden echt uitgesproken werden. ASR werd van vanalles en nog wat beschuldigd, van burokratisering tot wanbeheer, maar nooit of zelden van gewoon te links te zijn. En in dat laatste zat het nochtans precies. De nieuwe generatie studenten die toen opkwam, vond de geest van de vorige generaties gewoon te links.

Een van de weinige citeerbare uitspraken uit die tijd die de kern van de zaak raakte, is een zinsnede uit een redactioneel van het tijdschrift Faze van Krul: dat de studentenbeweging toch niet uitsluitend kon opgebouwd zijn 'rond zoiets als demokrasisering'. Dat was tenminste eerlijk, dat was rechtuit het basismotief van de tegenstander afdoen als marginaal, dat was de centrale pijler van de geest van '68 onderuit halen.

ASR droeg de demokrasiseringsgedachte inderdaad hoog in het vaandel. En terecht, vind ik. Demokrasisering staat voor gelijke kansen en rechtvaardigheid, voor solidariteit en kollektieve verantwoordelijkheid. Demokrasisering gaat in tegen overheersing en uitbuiting, tegen profitaat en machtsmisbruik. Dat was dan ook de tijdsgeest in de gloriejacht van ASR. Een geest van 'wij samen vooruit naar een menswaardiger toekomst'. Het klinkt naïef onderonterd, nu de tijdsgeest andere waarden koestert. Maar het klinkt alleen maar zo. Voor hen die deze geest meegemaakt hebben en die eerlijk terug willen blikken naar hun ingesteldheid van toen, is het nog altijd even waarachtig als toen. Ik alvast ben van die waarden nog even overtuigd. Dat ze naïef klinken, is louter en alleen toe te schrijven aan de omgevende klankkast, aan de tijdsgeest. Die is sindsdien drastisch veranderd.

Voor mijn part gaat Krul de geschiedenis in als de eerste organisator van een autorol voor studenten. Jep, dat hebben ze gedaan en het is zowat hun meest significante daad geweest. Voor de rest viel immers vooral op dat deze nieuwe generatie studentenvertegenwoordigers niet deed. Ze noemden zichzelf dan ook niet zonder enige fierheid, *apolitiek*, een woord dat sinds 24 november '91 zo ongeveer verlaten is geraakt. Destijds gingen wij van ASR daar nog tegenin met de bewering dat apolitiek zijn niet kan, omdat een afwijzing van het politieke toch ook politieke gevolgen heeft.

Wat zich daar op kleine schaal in het Leuvense studentenwereldje afspeelde heeft, heeft zich later op grotere schaal voorgedaan. Bij de verkiezingen op voornoemde datum heeft de apolitieke burger zich voor het eerst massaal gemaniesteerd. Sindsdien heeft men het over de kloof tussen burger en politiek en over hoe gevaarlijk dat wel is voor de democratie. Ik vrees dat het citaat van hierboven evengoed naar de *grote mensenwereld* gekstrapoleerd kan worden: die democratie kan de burger van vandaag eigenlijk geen reet schelen.

De tijdsgeest die toen doorkraak en die nu regeert, stelt heel andere waarden centraal, diametraal tegengestelde waarden. De mensheid evolueert laverend als een drankman. De tijdsgeest van nu plaatst het individu in de schijnwerpers. De persoonlijke vrijheid, de individuele ontplooiing staan nu bovenaan. De eerste de beste psycholoog met enige beroepsfierheid zal trouwens zeggen dat het verdomd tijd werd. Maar het ontardaart al gauw in doelloos met zichzelf bezig zijn, coönoing, voortdurend en tot in het belachelijke op zoek naar een nieuwe kick. Terug naar de natuur bijvoorbeeld, maar dan wel met een fonkelend nieuwe mountain bike en een blits pakje, of meteen maar met 100 pk vierwielandrijving. De natuur is overigens bijzaak, het gaat vooral om het beleven van een soort *ego-orgasme* of, in het beste geval, om het verleggen van de persoonlijke grenzen. In het medialandschap is het niet anders, daar regeren drama en spektakel, glitter en eksotiek, gericht op het bevredigen van een primitieve sensatiezucht. De informatie heeft niet als doel degene die ze opneemt iets bij te brengen, iets te doen inzien. Het gaat niet om emanciperen maar om amuseren.

Er zijn er die met dat ego-trippen heel ver durven gaan: het individu dat de mogelijkheid zou moeten hebben uit de samenleving te treden, dat het recht zou moeten hebben zijn solidariteit met de anderen op te zeggen. Maar de echte ontarding is pas begonnen. Het vrijevochten, eigenzinnige en zelfstandige individu heeft zich nog maar pas van de last van het kollektieve ontdaan of hij wordt bang. Want de ieder-voor-zich mentaliteit blijft ook domineren als het wat minder goed gaat. De hang naar persoonlijke ontplooiing wordt dan de onontkoombare deelname aan een gevecht waarin alleen het recht van de sterkste telt.

Ik lees Veto al een tijdje niet meer. Ik ben ook al een tijdje geen student meer. Ik lees nu De Morgen, kijk naar BRTN en niet naar VTM en dat zal allemaal wel geen toeval zijn. Maar Veto bestaat. De maatschappelijke wind zit dan misschien wel tegen, de gekoesterde waarden zijn dan misschien in de verdrinking, maar Veto bestaat nog, heeft nog lezers, ja zelfs vindt nog medewerkers. En we weet zal hun geest ooit weer de tijdsgeest zijn. ■

Veto mag niet representatief zijn

DOOR DIDIER WIJNANTS

Weinigen zullen er hun slaap voor laten, maar ik weet minstens van een handvol hardwerkende vrijwilligers dat ze dat wel doen: Veto bestaat twintig jaar en dat moet bekend gemaakt worden, zo mogelijk met de nodige luister, maar zeker op professionele wijze. Zelf heb ik nog niet de viering van de vijftiende jaargang meegemaakt: toen werd alles in het werk gesteld om vriend en vijand binnen en buiten Leuven even te wijzen op de merkwaaardige overlevingskunst van het Leuvense studentenweekblad. Nu is het allicht niet anders: het weeklijks wonder dat achter de vaak beklade naam Veto schuilgaat leeft nog steeds, al heb ik zelf geen abonnement meer en weet ik dus nauwelijks nog hoe het eruit ziet.

Op zichzelf is het voortbestaan van de naam Veto al een merkwaaardigheid. Elke Veto-medewerker weet dat het eerste nummer dat ooit uit de stencilmachine rolde (in 1974) een naïef getekende kop droeg waarin 'Kerk Staat en Kapitaal' een hoofdrol speelde. Naarmate Veto een stabielere produkt werd, is het onderschrift gauw gevegd. Maar de naam van het blad bleef behouden en werd door de medewerkers steeds met hand en tand verdedigd. Sinds de zogenaamde 'volwassenwording' van de studentenbeweging, een omkering in de mentaliteit die dateert van het begin van de jaren '80, heeft de redactie meer dan eens de handen vol gehad met mensen die de naam te rebek, te opstandig, te links vonden. De telkens weerkerende verwerschriften daartegen zijn vertederend. Met veel geduld moet men buitenstaanders — zoals druk bezette pressen van faculteitskringen — aan het verstand brengen wat de rol en de betekenis, ook historisch, van Veto is.

Het zijn nochtans niet die merkwaardige pleidooien die Veto telkens weer gered hebben. Hoogstens konden ze bij de meestal slecht geïnformeerde en dus nauwelijks voorbereide kritici van Veto tot een vermoings-effect sorteren. Wat intern een veel groter belang heeft, is de gezonde discussiekultuur die er bij Veto steeds bestaan heeft. Eigenlijk is het onbegrijpelijk dat een deel van de buitenwereld over Veto denkt als een dogmatisch bastion, een kleine kring van gelijkgezinden die voortdurend op één spijker klopt. Niets is minder waar. Vaak stonden nieuwe medewerkers vrij skeptisch tegenover de werking van het blad. Maar juist die skepsis kon raden uitmonden in een nieuw elan en dat was ook het geval met interne crises. Deze hebben merkwaaardig genoeg nooit het produkt Veto geschaad.

Maar hoe komt dat dan toch? Het antwoord is eigenlijk eenvoudig. De geschiedenis van Veto reveleert dat dit studentenblad nooit een thuishaven geweest is voor mensen met een sterk omlijnd politiek programma. In zekere zin is Veto altijd een ontmoetingsplaats geweest voor politiek daklozen. Daarmee bedoel ik zeker niet politiek ongeïnteresseerden, integendeel, maar meer dan in de verschillende raden van Loko (vroeger ASR) bestond bij Veto-medewerkers de behoefte aan kritische reflectie. De brandende thema's konden in het verlengde liggen van de activiteiten van bijvoorbeeld Sociale Raad, maar dat was lang niet altijd het geval. Zo kon het gebeuren dat er intern veel kritiek ontstond wanneer er al eens te uitvoerig over cultuur geschreven werd, tijdens een Klapstukfestival bijvoorbeeld. De redactionele koers is in dergelijke gevallen vaak tegen het licht gehouden en soms vanzelf bijgestuurd, soms na hardnekkige discussies.

Tegen deze achtergrond zijn de eeksterne aanvallen op Veto altijd van een beschaamd laag nivo geweest. Ik denk aan de potserlijke affichecampagne van het RVHV, met de slogan 'Wanneer glasnost in Veto?' (door de toenmalige redactie handig omgebogen in een reclamecampagne voor een eeksterne katern over de toenmalige Sovjet-Unie). Of de aktes van het NSV. Of zelfs de pogingen van een verbolger rector Dillemans om Veto-medewerkers persoonlijk te intimideren.

Niettemin ben ik altijd di erone punt overtuigd geweest: Veto is niet representatief voor de studentenbevolking. Meer nog, Veto mag niet representatief zijn. In een hopelijk kritisch denkende gemeenschap als die van de universiteit zou dat een grandioze aanlijning zijn. Wat dat betreft is er een interessante parallel met de 'representativiteit' van Kultuurraad en 't Stuc, maar dat is een ander verhaal. Vast staat wel dat Veto een open geest moet bewaren en voortdurend, zij het dus niet op basis van getalsterkte, zichzelf toch moet kunnen legitimeren.

Wat dat laatste betreft zijn er zonder twiifel wel fouten gemaakt in het verleden. Het valt op dat artikelen over netelige kwesties vaak bijzonder retorisch opgebouwd zijn. De in Veto gebruikte formules vermengen heel vaak feiten en meningen. Vaak lapt men daarmee meteen de eerste basisregel van de journalistiek aan zijn laars en ergert men meer lezers dan nodig. Ik heb de indruk dat zowat alle Veto-generaties in dit bedje ziek geweest zijn. Het is enerzijds jammer, maar anderzijds onvermijdelijk. Want Veto is een produkt dat geboren wordt uit een bepaald engagement, of zelfs uit verontwaardiging. En het meest teleurstellende aspect daarvan is niet dat er al eens slechte artikelen verschijnen. Teleurstellend is vooral dat er via lezersbrieven of vrije tribunes nauwelijks volwassen repliek geboden wordt.

Didier Wijnants was in 1986-1987 hoofdredakteur en in 1987-88 redaktiesekretaris. Hij is ingenieur en werkt momenteel als konsultant in Computer Aided Design. Daarnaast is hij jazzkritikus bij De Morgen.

OP DE RECEPIË VOOR 20 JAAR VETO...

Bert Malliet was in 1985-1986 hoofdredakteur en werkt als ingenieur bij de NMBS

DOOR WALTER PAULI

Alle moeders geven hun studerende kroost één goede raad mee: "Pas maar op dat je geen slechte vrienden maakt." Zulke gevaarlijke kameraden bestaan in alle soorten en maten: fiere fluiters, nachtrakers, filosofen, trissers, viespeuken, hasjrokers, toehangers, anti-kristen, geïllustreerde, ziekelijke zwartkijkers, rooien, jongens en meisjes met een tegennatuurlijke gezindte en gozers die enkel uit zijn op andermans geld. Veto rekende het tot haar plicht om een staalkaart te brengen van de Leuvense populatie. Wat is kenmerkend voor alle, ja echt alle Barten? En wat met Koenen, Linda's, Josiannen, Karels of Werners?

Adolf Komt niet meer voor bij jongens die jonger zijn dan vijftienveertig. Bij meisjes zelfs niet boven vijftienveertig. Adolfs lijken wel compleet *ausdrert*.

Anita: Verpleegkunde A2. Te vergelijken met Marina (zie daar), maar niet monogaam. Flirt eerst met Johnny (op haar vijftiende), daarna, in willekeurige volgorde, met Guy, Davy, Piet (de *Pirre*), Raf en Eric. Tussen haar twee- en vijftienvigstige (soms ook al eerder) moet ze trouwen met Franky, een gevulde van een haastige vrijpartij op de achterbank van een okkasië-Ford Escort, na een Driesterrenfui met Bart Kaël.

Bert: Zit graag — bijzonder graag — op kafee. Informatika of farmacie. Een Bert is meestal een van de lolbroeken van het gezelschap. Maakt zich soms een beetje te populair. Kan geluk in de liefde kennen, maar meestal niet. Een Bert is ook steeds tamelijk lui als het op studeren aankomt, maar maakt wel plannen voor de meest fantastische projecten (hoe meer pinter, hoe groter de plannen). Masturbert.

Carla: Meestal dik, op het papperige af. Heeft daar echter vreselijke complexen over. Rookt. Snoept vaak chocolade. Niet bijster sympathiek, zeer zelfingenomen. Grote oorbellen. Vlezige lippen, platte neus, korte, dikke vingertjes. Pseudo-modern, *fake* intellectueel. Wil zich in een 'persoonlijke stijl' kleden, maar mist alle gevoel voor goede smaak. Bezoekt De Appel, D'Adario en Belgisch Congo. Studeert filosofie.

Carlo: Té geïntegreerde Italiaan. Grootvader heeft in de mijn van Zwartberg gewerkt, vader baat *Ristorante Sicilia* uit in Shopping II in Genk. Slimme kerel, maar volbloed Italiaan. Houdt van alle vrouwen, maar zal met Esmeralda trouwen. Hevig supporter van AC Milaan, Gianni Bugno en Ricardo Patrese. Disko-freak, met half potje

gel in het gitzwarte haar. Knappe jongen, gekleed in Armani. Witte sokken, bruine huid, agressief taalje: de Casanova van de Oude Markt. Handelsingenieur.

Daniëlle: Lesbienne of bi. Steeds jeans-broek en hemd. Kortgeknipt haar. Studeert psychologie. Hecht zich in haar eenzame momenten graag aan een huisdier: een kanarie, of een poesje. Rookt veel, Marlboro (indien geen Marlboro dan Bastos. *Of Belga Filter*). Op het eerste gezicht progressief, maar feitelijk alleen maar in de Roze Beweging geïnteresseerd. Daniëlle haat mannen, maar wil dat niet toegeven. Slaapt met pastelgroene kruffelbeer. Kortom, radikale pot. Dominique: Jongensnaam. Priesterstudent. Beige *veloursen* broek, legerparka, opvallend groot houten kruis met touw rond de hals. Zit op kot in Leo XIII-peda. Eet steeds in Alma, behalve als er een gezamenlijk maal is. Tijdens de vasten doet Dominique getrouw mee aan de wekelijkse sobere maaltijd. Studeert en leest veel. Favoriete schrijvers: Maria Rousseels, Felix Timmermans, François Mauriac. Aktief ronslelaar voor de akties van Broederlijk Delen, Poetst nooit zijn tanden.

Evert: Stuc-bezoeker. Géén brillette, géén koffie verkeerd-sturper. Evert lust wél VINO Verde of Matteus. Blond haar, soms in staartje, soms niet. Zwarte kleren. Koel imago, maar eigenlijk behoorlijk emotioneel. Germaanse. Homoseksueel, vriend van Henk. Veel meisjes worden echter gewoon stapel op Evert, gewoon op het eerste gezicht. Jammer. Evert heeft één geheim: zijn kronische buikloop (eufemistisch *buikgriep*). Vindt dat bijzonder gênant.

Geert: Twee soorten. Ofwel stout: dikwijls zat, brost, slaapt lang, meisjesgek, rookt (niet alleen sigaretten). Ofwel Braaf, Braver, Braafst. Baardje, wollen trui, sandalen met blote voeten. Gemeenschapshuis. Trouwt dan met Veer, Lies of Leen, en adopteren samen twee weesmeisjes uit India. Indien Geert zelf kinderen krijgt, dan is er grote kans dat er een mongooltje tussenzit.

Geert: Chiro-leidster. Draagt graag half-korte rok, met daaronder mollige benen met dikke kuiten en enkels. Zet naam onder petitjes van Greenpeace, Wereldwinkel en

Amnesty International. Leest toffe teksten voor in de missen ('vieringen') van de Universitaire Parochie. Studeert pedagogie, godsdienstwetenschappen of sociaal assistent. Speelt gitaar, en zingt dan *The sounds of Silence*, *Het antwoord is hoorbaar in de wind* en natuurlijk *Leaving on a Jet Plane*.

Gregory: Ebbèk. Japanologie. Pure middenklasse. Laatste der laatste Millet-jassen (knalrood). Swatch-horloge. Drinkt graag warme choko. Moederskindje. Gaat naar leger als KRO. Werkt zeer hard, maar haalt nooit meer dan voldoende. Niet echt slim. Breekt ieder intelligent gesprek af door lading platte gemeenplaatsen: "Ik zijn gene racist, maar...", of "Ik ben ook wel voor het milieu, maar toch..." Tekent zelden of nooit petitjes. Komt volgend jaar misschien naar Kringraad.

Günter: Rechten. Vader bekleedt een kaderfunctie bij een bank van hier. Regelmatige HDR-bezoeker. Tamelijk veel geld op zak. Helemaal niet verstandig (bovendien lui), maar toch carrière. Vorig jaar medewerker

Zij die blijven

Allemaal vriendjes, groot en klein

aan een verliezend team bij de preses-verkiezingen. Günter liep toen twee weken met de T-shirt van zijn favoriete preses-kandidaat rond. Gepatenteerde Bamba-klever. De meeste meisjes moeten dan ook niet echt veel van Günter hebben. Te vergelijken met Jürgen.

Hilde: Gewoon, onopvallend meisje-oppfets. Soms broek, soms rok. Soms oorbellen, soms niet. Soms lichte oogschaduw, soms weinig blos op wangen. Soms haar in een staartje, soms los. Soms Alma, soms eten op een kots tweede zit, soms geslaagd. Soms slechtgezin, soms plezant, soms kregel (maandstonden). Soms verlied, soms teleurgesteld. Soms naar film, soms op kafee, soms avondje bij vriendin. Soms vroeg wakker, soms pas om elf uur. Leest soms kraant, soms niet.

Jaak: Limburger, meer specifiek Noord-Limburger. Traditioneel katholiek. Herkenbare huig-r. Boertig type. Zwarte baardgroei: moet zich eigenlijk tweemaal per dag scheeren, maar doet dat niet vaak. Drinkt graag pintjes, vooral *Sezoens*, 'waar Limburg trots op is'. Soms in trainingspak met op de rug 'Supporter Eric Vanderaerden'. Studeert scheikunde. Beursstudent. Speelt bûgel in de fanfare van het KVHV. Verwar Jaak nooit met Jacques!

Jacques: Adel (met een kleine 'd'). Woonst in Wilrijk. Van huize uit Franstalig. Studeert geneeskunde, en via relaties van papa is hij nu reeds zaker van specialisatie in neurofysiologie. Voorzitter van de lokale CVP-jongeren. Lust whisky, *Johnny Walker Black Label*. Zit op kot in Domino of de Vlaamse Monnik. Verlaatst zich in Mercedes 190. Neemt vakantie op Rhodos, want houdt van diepzeeduiken. Eet ginds stevast *kalamaris*. Officieel verloofd met Liliane, dochter van gerenommeerde notaris.

Johnny: 'Ging ooit met Anita (zie ginds), maar 'vrij' steeds vijf jaar met Marina. Rookt Gauloises. Rijdt steeds — zeer snel — in Opel Manta. Aan de voorruit hangt een vossestaartje, ooit geschoten op de kermis. Voor Marina. Jeansbroek met bruin leer aan de zijkant. Smalle bottines. Ooring. Hemd met korte mouwen of T-shirt. Stereotiepe haartooi: kortgeknipt op het hoofd, maar lekker lang in de nek, onderaan gebloonde krulletjes. Drinkt soms veel pintjes. Liefst Jupiter van het flesje. Géén Maes-Pils. Karolien: Landbouwwetenschappen, afdeling veeteelt. Heeft haast ieder jaar twee zit. Lolita-staartjes. Frivool type, losbol. Plezierig. Kan echter ab-so-luut niet overweg met Cindy. De vleesgeworden flirt, maar nooit 'te ver'. Eigenlijk een *goed meisken*. Helpt mee met Landbouw in Derde Wereldperspektief en de kursdienst. Tevens jaarverantwoordelijke. Houdt van spaghetti, Kate Bush en Snoopy. Eenmaal ooit zat ('ziek') geweest, maar nooit meer.

Kevin: Op dit moment zitten de Kevins nog maar tot eerste kandidatuur burgerlijk ingenieur of TEW, maar ze zijn voorbode van een hele generatie. Kevins zijn kwalen, bijzonder zelfbewuste yuppies. Dragen Chip-pie-jeans en Dock-Disks. Drinken nooit pintjes, steeds iets duurder of beter. Kevin gaat ook nooit naar de Alma. Als hij dan toch eens gaat, vindt Kevin het eten niet lekker en raakt het erin nauwelijks aan. Alleen als

eksamen". Vlaams-Nationale Pieten willen wel vriendelijk zijn voor kinderen, maar die slaan hierop stevast aan het huilen. (Komt het door zijn adem? Zijn smoe? Zijn zweetgeur? Zijn kleeftanden?) Vandaar: zwarte Piet.

Pieter: Ofwel Agalev, ofwel Vlaams-Nationalist. Pieter is van behoorlijk rijke afkomst. Schaamt zich hier soms een beetje voor (Agalev-Pieter), maar dikwijls ook niet (de andere). Sabrina: Dikke tieten.

Tom: Sportkot. Loopt dikwijls in lichtgrijze jogging, Nike aan de voet en walkman op het hoofd. Luistert dan naar U2. Drinkt Coca-Cola, liefst uit het flesje met rietje. Rookt naar Drakkar Noir. Rookt niet. Doucht zich met Axe. Kijkt graag naar zichzelf in de spiegel. Steeds kondooms op zak (zegt ie tenminste zelf).

Walter: Sympatieke vent, zeer intelligent, universeel begaafd. Atletisch, begenadigd minnaar. Rijk, maar wordt vast nog vèl rijker. Stijlvul en korrekt. Houdt van kinderen, vriendelijk voor de oudjes. Een beetje charmeur, maar eerlijk en trouw. Iedereen mag Walter. Walter mag zichzelf.

Willy: De anti-Tom. Dikwijls gekleed in *Terlenka*, soms jeans (maar nooit Lois). Draagt steeds bruine mokkassins die zijn moeder voor hem gekocht heeft. Merkt niet dat zijn gulpen opstaat, tot anderen beginnen te lachen. Rookt niet, drinkt weinig. Doet onopvallend mee aan alle kringactiviteiten. Brost weinig. Eet iedere avond Bicky-Burgers in

een frituur aan het station, helemaal alleen. Niemand komt Willy spontaan opzoeken. Kijkt graag naar aktie-films en prenten 'om te lachen'. Willy's vindt men overal.

Wolfgang: Lid van het VMO, stemt Vlaams Blok. Zijn ouders ook, en zijn grootvaders ook — zelfs langs beide kanten. En waren zijn overgrootvaders niet in de jaren twintig gestorven, dan hadden die gearandeerd óók met het opgestoken armje rondgelopen. Kort haar, legerbottines, grijze pet, groene regenjack met badge: "Vlaanderen, ons vaderland." Studeert moderne geschiedenis. Bist jaarlijks. Zal trouwen met Sieglinde. Spreek Wolfgang uit met een zekere verachting (met nadruk op 'o' en 'a'): Wolfgang. Bah.

Dit artikel verscheen in het eerste nummer van jaargang 17 (1990-1991) en wordt door velen beschouwd als een hoogtepunt in de humoristische annalen van Veto.

C A F E

ALLEE

★ ★ ★ ★

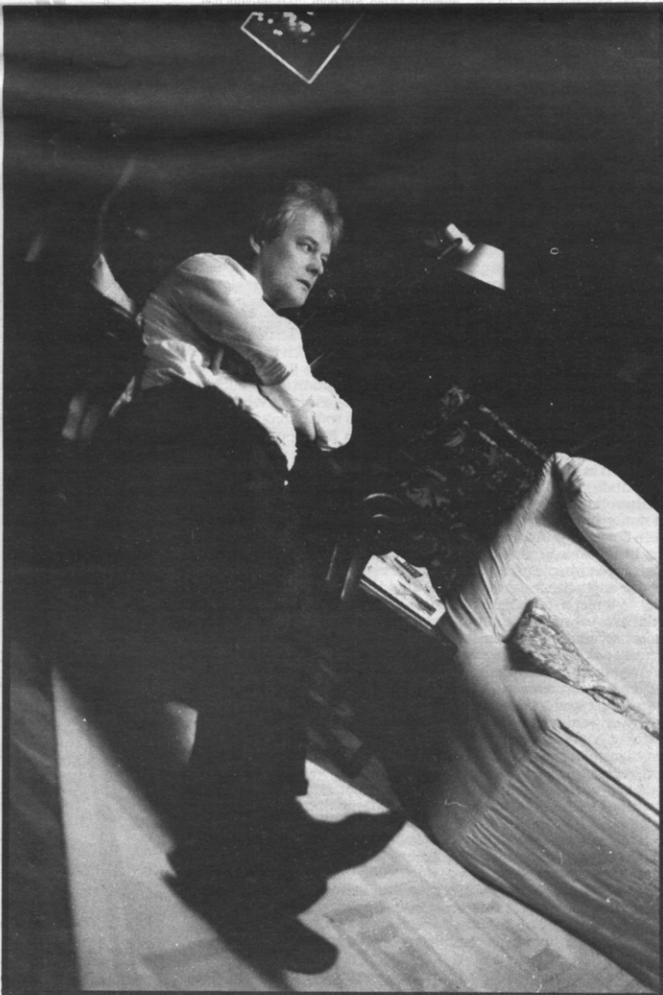
OUDE MARKT 41 3000 LEUVEN

OPTREDEN

20/02/94 - 21.30 u

THE POSIES

Twintig jaar Veto in foto's

Boven: pacifistische blokkade kazerne De Tarweschoof (December 1983, foto archief) **uitwijzing bedreigd.** (November 1990, foto Hielke Grootendorst)

Links: Geert Van Istendael, een van de talrijke portretten tijdens een Veto-interview. (Januari 1990, foto Hendrik Delagranghe)

Onder: Opening academiejaar met geïnteresseerde politici. (Oktober 1992, foto Karen De Pooler)

Klein fotootje: een van de vele betogingen ten voordele van Kwasi en Janet, Ghanese moeder met kindje, allebei met

Deze foto's en nog veel meer zijn vanaf vrijdag te bezichtigen hier ten huize ('s Meiersstraat 5). De tentoonstelling geeft een overzicht van twintig jaar Veto-fotografie. Ze zal open zijn elke woensdag van 14.00 u tot 18.00 u, maandagavond van 21.00 u tot 23.00 u en vrijdagavond tussen 20.00 u en 22.00 u (behalve de vrijdag van de opening). Toegang gratis. Keuze en opstelling door Karel De Weerd, Rob Stevens, Dieter Telemans en Frank Viane.

Ronduit gewaagd: Vierkant Muziek Muzikanten hebben geen zalen meer nodig

Tussen 16 tot 27 februari vinden er in Leuven drie concerten plaats van Vierkant Muziek, een eigenzinnig project in de schoot van Kultuurraad. Het gaat om drie originele en gratis concerten op drie ongewone lokaties. Met hun initiatief willen de organisatoren de aandacht vestigen op het feit dat het steeds moeilijker wordt om optredens te organiseren die iets meer willen zijn dan gewoon publiekstrekkers.

Je kan er als muzikant liefhebber niet omheen: in Leuven is het droevig gesteld op het vlak van muziek en optredens. Vergeleken met wat er te bekijken valt van moderne dans, theater en film is het wat moderne en alternatieve muziek betreft huilen met de pet op. Organisatoren die de platgespeelde paden toch eens af en toe willen doorbreken, worden met het probleem geconfronteerd dat nauwelijks de nodige infrastructuur in Leuven aanwezig is om behoorlijk concerten te laten doorgaan.

Inspiratie

Zo is het aantal beschikbare zalen eigenlijk beperkt en bovendien zijn ze allemaal erg duur. De uitbaters ervan gaan liever scheep met studenten die een relatief risikoloze fuif op poten willen zetten dan zich te engageren in een artistiek project waarvan de afloop niet altijd even duidelijk is. Natuurlijk is er in Leuven een relatief hoog aanbod aan klassieke muziek — overigens zwaar gepromoot door de unieff — en in diverse fakbars en sommige kafees valt ook wel een en ander mee te pikken. Maar jazz, folk, rock en avant-garde kom je in Leuven bijna niet tegen.

De verdienste van Vierkant Muziek is dan ook niet gering. Niet alleen brengen ze een aantal concerten zoals Leuven er zelden mag meemaken, maar bovendien richten ze die in op

niet voor de hand liggende plaatsen: het stedelijk zwembad, de kiosk in het stadspark en de stationskafetaria (zie ander artikel). Langs de ene kant is dit een symbolisch protest tegen de muziekvriendelijke stad, maar tegelijkertijd is het natuurlijk ook een interessant experiment om het publiek te confronteren met ongewone muziek op ongewone plaatsen.

Het eerste concert van de drie vindt plaats op woensdagavond 16 februari en presenteert de Amerikaanse jazzsaxofonist Steve Lacy in het stedelijk zwembad. Lacy is een van de eerste muzikanten die de sopransax in de jazz introduceerde. Zijn grote voorbeeld op dat instrument was Sidney Bechet. Muzikaal werd Lacy vroeger door zijn werk vooral geassocieerd met Thelonious Monk, en later zou hij inderdaad nog muziek van Monk op plaat zetten. Maar wie zijn oeuvre aandachtig beluistert, merkt al heel gauw dat Lacy niet in één vakje te passen valt. De term 'jazz' dekt nauwelijks nog de muziek die hij maakt, tenzij je de term gebruikt zoals Lacy dat zelf doet — op een erg kneedbare manier.

Eenden

Op woensdag 23 februari speelt Fukkeuk in het stadspark. Fukkeuk ontstond vijf jaar geleden in Gent in de schoot van het Kunstencentrum Vooruit en was in '91 subsidiegroep

van de Vlaamse Gemeenschap. Het gezelschap bestaat naast Fukkeukchef Nicolas Roseeuw onder andere uit cellist Jan Kuijken. De violist, Rik Verstrepen, speelt ook bij Cro Magnon en Bart Maris is ook trompettist bij X-Legged Sally.

Fukkeuk zit verder min of meer op dezelfde lijn als de andere groepen. In ieder geval kennen ze heel wat Belgisch en internationaal succes. Fukkeuk slaagt erin om melodieuze en klankelementen te verzoemen met repetitieve structuren en volkomen vrije improvisaties. De gevarieerde groepsbezetting laat toe uitgebreid met klank te experimenteren. Bijna alle timbres zijn aanwezig, van strijkers, houtblazers, koperblazers, elektrische gitaar en bas tot slagwerk. Een optreden van Fukkeuk is dan ook in de eerste plaats een verrissende oorspoeling.

Het Fukkeuk-optreden in het stadspark is eigenzinnig van opzet. Eerst begeleidt de groep live de stille film 'Das Cabinet des Dr. Caligari'. Hetzelfde probeerde men een tijd gele-

den in Gent al, maar toen ging het optreden de mist in omdat muzikanten en organisatoren met een verschillende versie van de film werkten. Nu zou alles echter beter gekoördineerd zijn. De tweede helft van het optreden bestaat uit nummers van het normale Fukkeuk-repertoire. Fukkeuk speelt op de kiosk van het stadspark, en voor geestelijke verlichting en lichamelijke verwarming zorgen een lege vuurpotjes die bij de slotmanifestatie van Antwerpen '93 al hun waarde bewezen hebben.

Sporen

De derde manifestatie van Vierkant Muziek vindt plaats in de kafetaria van het Leuven station. Het is een totaalproject waarin geprobeerd wordt met teksten, muziek en beeld te spelen op de sfeer die er op dat moment in het station hangt. Wat de muziek betreft werd gekozen voor Les Petits Belges, een groep rond Koen De Caeter die een Walse Musette-programma brengt. Koen De Caeter is een Gentse gitarist en sopraan-saxofonist, vooral bekend door Waso en Het Muziek Lod, maar zijn muzikaal spectrum is voor de rest zeer breed. Verder zitten bij Les Petits Belges zangeres Catherine de la Salle, associée van Arno, en akkoordionist Ronny Verbiest. De stijl van de Walse Musette past uitstekend bij de sfeer die de organisatoren willen creëren: volks, nos-

taligisch, maar ook dynamisch. Het is natuurlijk in de eerste plaats dansmuziek.

Daarbij wil Vierkant Muziek ook een link leggen met het jaarlijks project van Kultuurraad Ithaka '94. Dat gebeurt door een kunstwerk van Gorik Lindemans te vertonen tijdens dit optreden in het station. Het gaat om een reeks dia's genomen vanuit rijdende treinen. De manier waarop de dia's worden geprojecteerd suggereert beweging, en de kunstenaar speelt via onderschriften in op de verwachtingspatronen van de kijker die hij zoveel mogelijk probeert te doorbreken.

Naast de muziek en de beelden worden er die avond teksten gebracht rond 'reizen, treinen en heimwee naar vervlogen tijden'. 'Sporen', zoals het derde optreden uiteindelijk heet, belooft dan ook een erg mooi en ontroerend werkstuk te worden. Om nog bij te dragen tot de sfeer proberen de organisatoren studenten te vinden die hun instrument willen bespelen op een trein die tijdens de voorstelling in Leuven-station aankomt. Zo worden de reizigers al tijdens hun reis met de muziek geconfronteerd.

Sam Versweyfeld

Steve Lacy op woensdag 16 februari in het stedelijk zwembad om 20.30 u. Fukkeuk op woensdag 23 februari in het stadspark om 19.30 u. 'Sporen' op zondag 27 februari vanaf 20.00 u in de kafetaria van het Leuven station.

De lokaties van Vierkant Muziek De kiosk van dokter Caligari

Jazz in een zwembad, repetitieve avant-garde op een roestige kiosk, musette in een stationskafetaria. Vierkant Muziek wil niet zomaar een drietal goeie concerten organiseren. Er werd gekozen voor drie lokaties met een bijzondere sociale functie in de stad. Bovendien zijn het drie plekken die er over een tijdje helemaal anders zullen uitzien. En die een bijzondere geschiedenis hebben.

De drie concerten van Vierkant Muziek vinden op behoorlijk ongewone lokaties plaats. Tijdens het eerste concert bijvoorbeeld zal Steve Lacy een gevecht aangaan met de akoestiek van het stedelijk zwembad. Dat zwembad zal binnenkort in de steigers staan, want er zijn plannen voor een drastische verbouwing. Maar ook de twee andere lokaties wacht een heuse transformatie. Het stadspark ondergaat een face-lift — als het geen kaalslag is — en de hele stationsomgeving zou herbouwd worden.

Klaagzang

Fukkeuk brengt muziek die soms als apokalyptisch wordt omschreven. De groep speelt dan ook in de prachtige maar verkommerde kiosk in het stadspark, die al in geen tijden meer gebruikt is, en dat dan nog in de schaduw van de groteske moloch-nieuwbouw van de faculteit Economie. Het park bestaat eigenlijk pas sinds de tweede helft van de vorige eeuw. Voordien was er wel het Gildhof. Dat was de lange strook die nu loopt van de ingang van het park in de Tiensestraat tot aan de vijvers. De rest van het stadspark bestond toen uit een aantal percelen die het stadsbestuur op een paar jaar tijd wist te kopen van de vorige eigenaars. Op het laag gelegen centrale grasveld stond toen nog het kollege van Sint-Donaas waar het

park dan ook naar genoemd is. Dat gebouw brandde volledig af, en de stad heeft de gronden gekocht en de ruïnes gesloopt. Ook het Atrechtcollege werd aangekocht, de tuin werd bij het stadspark gevoegd, en het gebouw weer verkocht.

In 1868 schreef de stad voor de aanleg van het park een nationale wedstrijd uit voor tuinarchitecten. De werken waren uiteindelijk pas in 1875 klaar en hebben 46.500 frank gekost. De kiosk waar Fukkeuk straks op speelt, is al de tweede in het park. Voor er van een stadspark sprake was, stond er al een Chinese kiosk. Die werd omwille van de slechte akoestiek afgebroken. De huidige werd in 1898 ingehuldigd met een uitvoering door de 'Société Royale de l'Académie de Musique'. Fukkeuk viert er dus een bijna-eeuwfeest, maar vooral het bijna-verval van misshien wel het mooiste concertpodium van Oost-Brabant.

Slangeblad

Intussen is de helft van het park alweer bijna een jaar gesloten. Niet iedereen is er even gerust in wat er uiteindelijk zal te voorschijn komen. Bomen, toch wel een hoofdbestanddeel van een park, zijn er niet veel meer te bespeuren. Het enige wat nog overeind lijkt te staan is de toegangspoort, een beschermd monument dat vroeger dienst deed als toegang tot een in

Fuc, weer niet in de zaal van het Stuc

(foto Dieter Telemans)

de oorlog gebombardeerde school. En aan het andere eind van het park is een betonnen gevaarte verzeen dat nog het meest weg heeft van een grafzerk voor het stervende stuk groen. Het ding wordt geschat op zowat het lijkste dat Leuven is aangedaan sinds het ABB-misbaksel en het bombardement op de bibliotheek. Gelukkig zijn de stedeboewers wel afgestapt van het plan om alle paden in het park te asfalteren. Hadden ze meteen die paar flamingo's als bodemlaag kunnen gebruiken.

Het derde concert van Vierkant Muziek vindt plaats in het stationsbuffet. Hoewel zowat de voltallige Leuvense studentenbevolking twee keer per week het station bezoekt, en minstens zo vaak een kafee, zie je in de stationskafetaria bitter weinig studenten. Nochtans is het een mooie ruimte. Het heeft nog de originele sfeer van een echt buffet en is niet zo overdone ingericht als dat van Antwerpen Centraal. Naast de sanseveria's op de vensterbanken zullen ook Les Petits Belges er hun best doen om de sfeer van de jaren vijftig terug te toveren.

Nochtans is het station zelf al heel wat ouder. Het werd ingehuldigd in 1879 en was al het tweede stenen gebouw dat dienst deed als station. In 1841 werd het eerste echte stationsgebouw opgericht, op dezelfde plaats als het huidige. Het stadsbestuur liet een weg aanleggen tot in het stationscentrum want tussen station en stadhuis lag alleen weiland. Zowel het oude als het nieuwe gebouw pasten in de neoklassicistische traditie van de negentiende eeuw, net zoals het hele stationsplein. Bij het huidige gebouw werden bovendien de sporen en personen volledig overkapt door een indrukwekkende constructie in staal en glas, vergelijkbaar met die van het

Antwerpse station. Het eenentwintig meter hoge gevaarte werd in 1952 afgebroken.

Waar nu de kafetaria is, moesten tot in 1954 de reizigers derde klasse op hun trein wachten. Tot dan heerste er apartheid voor treinreizigers, want wie een ticket voor eerste of tweede klasse had, mocht zich in een sjiekere zaal neervleien. Les Petits Belges spelen dus op 27 februari in een buffet dat sinds 1954 nagenoeg onveranderd is gebleven. Een koffie wordt er geschonken in dikke Romboutskoppen, en heet er al veertig jaar een tas.

Miljard

Maar intussen worden er plannen gesmeed om de hele stationsomgeving te verbouwen. Vorig jaar pakt de stad Leuven, de Lijn, de NMBS en de Vlaamse Gemeenschap uit met een megalomaan project, een ontwikkelingsplan dat de Leuvense professor Smets uitdokterde. Daarbij werd uitgegaan van twee problemen. Ten eerste gaapt er een kloof tussen het stadscentrum en Kessel-Lo, in de vorm van een brede spoorweggeul. Smets wil een ondergronds winkelcentrum bouwen tussen het Martelarenplein en de Martelarenlaan, dus pal onder het station en de sporen. Het tweede probleem is het chaotische kruispunt van de Bondgenotenlaan met de vesten. Het gesprek dat we daarover hadden met een verantwoordelijke van het station, werd geregeld onderbroken door oproepen van de spoorwegpolitie om de verkeersknoep voor het station op te lossen. Ook het busverkeer raakt er behoorlijk ontregeld.

De oplossing die Smets voorstelde, bestond uit een autotunnel die de ring

volgt en onder het hele kruispunt doorgaat. Een kgt in de grond met een prijskaartje van een half miljard frank. Ook in de jaren zestig bleken er, omwille van het 'sterk toegenomen autoverkeer', al plannen te zijn geweest voor een tunnel. Maar niets is van dat alles in huis gekomen. En ook nu blijft het weer verdacht stil, een jaar na het bekend raken van het tunnelplan. Maar dat er wat moet gebeuren met de onveilige situatie voor het station, daar is iedereen het over eens.

Raf Utten

UITLEENDIENST
COMPACT DISCS - LP'S ...

DIJESTRAAT 148, 3000 LEUVEN
016-22.80.00

MEDIATEEK
VOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

advertentie

Steve Lacy in het stedelijk zwembad "Het doel van jazz is mensen gelukkig maken"

Steve Lacy is waarschijnlijk 's werelds meest geïnspireerde sopraan-saxofonist. Van traditionele swing, langs bebop en vrije improvisatie kwam hij tot een hedendaags muzikaal pluralisme, waarbij hij de klankrijkdom van de sopraan-saxofoon tot op het bot heeft weten te exploreren. Op woensdagmiddag staat hij met pianist Mal Waldron op een Uur Cultuur. 's Avonds speelt hij een solokonzert in het stedelijk zwembad.

Veto: *Laten we beginnen met een brede vraag: wat is jazz?*
Lacy: *(begint te improviseren)* «Jazz is hete muziek, oververhit. Jazz is persoonlijk, individueel, kollektief. Het is geschiedenis, een manier van leven, een soort métrier, werk. Een fenomeen, eten, een virus van vrijheid, een idee en een spel. Het is zowat alles.»

Veto: *Wie speelt er dan geen jazz?*
Lacy: «Wel, tegenwoordig zijn er een heleboel re-boppers die het verleden proberen te doen herleven. Dat is zoals toen ik begon te spelen. Toen had je de New Orleans Revivalists, mensen die probeerden de New Orleans-stijl na te spelen. Zoets is eigenlijk voor beginners, voor amateurs. Die re-boppers vind ik ook amateurs, weliswaar in de beste zin van het woord: liefhebbers. Zij houden van bebop en spelen bebop. Ze gaan het eerst kopen in de winkel en daarna spelen ze het na, ze re-boppen.»

Chloor

«Ik hoorde de 'real thing' in de jaren vijftig en ik moet zeggen dat wat ze nu proberen me echt niets zegt. Het is er immers te laat voor. Het is voorbij. Vroeger was bebop revolutionaire muziek. In de jaren veertig was het nog een revelatie vol vondesten en vernieuwing. Toen hield het nog een risico in om ermee te beginnen. Hier waren dan ook genieën aan het werk: Thelonious Monk, Charlie Parker en Max Roach. Zij vonden een nieuwe muziek uit en dat was echt een ommekeer. Maar nu in 1994 is dat geen revolutionaire muziek meer, het is mainstream geworden.»

Veto: *Is er dan nog een toekomst voor de jazz in die richting?*

Lacy: «Niet in die richting, maar misschien wel voorbij die richting. Ik bedoel dat jazz gaat over iets dat je nog niet gehoord hebt. Van jongs af heeft dat mij aangesproken. Toen ik Duke Ellington voor het eerst zag, was ik dertien jaar. Dat was echt een enorme beleving. Zoets had ik nog nooit meegemaakt. Met Sidney Bechet had ik later hetzelfde gevoel. Toen ik Charlie Parker voor het eerst hoorde ook. Bij Miles Davis, John Coltrane, Cecil Taylor en Ornette Coleman hoorde ik telkens iets nieuws. Dat is het principe. Als het iets bekends is dat opnieuw gedaan wordt en wanneer de spontaneiteit ontbreekt, is het ook niet spannend. Ik wil iets horen dat nog nooit gebracht is, een verhaal dat nog niet verteld is. In die zin zou je kunnen zeggen dat jazz een zoektocht is naar het onbekende.»

Veto: *Geldt dat ook voor je eigen spel?*
Lacy: «Ja, ik wil mezelf ook iets nieuws horen spelen. Dat kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer ik componeer. Soms schrijf ik dan iets wat ik niet zou kunnen improviseren. Het gebeurt ook andersom. Als je improviseert, speel je soms dingen die je niet zou kunnen componeren. Voor mij is het ene dan ook niet beter dan het andere. Improviseren en componeren gaan hand in hand. Jazz is een mengeling van onvoorbereide en gecomponeerde muziek. Dat was zo bij Louis Armstrong, Duke Ellington, Monk en Cecil Taylor. Ze hadden allen iets voorbereid, lijnen, stukken en daar werd dan op geïmproviseerd.»

Veto: *Je wordt beïnvloed door dichters, beeldhouwers, dansers en ballet. Is het de vorm waar je in geïnteresseerd bent?*

Lacy: «Het is beweging, ruimte, tijd, ritme en melodie. Er is telkens een zekere harmonie. Die vind je zelfs in sport. Daar heb je de relaties tussen de spelers, individuele stijl, timing en beat. Zelfs in een hockeywedstrijd zit er een beat. De spelers doen elk iets anders en ze improviseren ook. In alle sporten en elke vorm van kunst is er een hoeveelheid improvisatie. Al die dingen hangen dus eigenlijk samen. Het theater kan bestuderen hoe mensen bepaalde lijnen trekken. Zelf lever ik ook lijnen af. Ik leg een relatie tussen die dingen.»

Veto: *Ga je dit op woensdag ook doen in het zwembad?*

Lacy: «Inderdaad. Ik hoop wel dat er niet teveel chloor in het water zit want de dampen komen in mijn sax terecht. Ik speelde nog nooit in een zwembad. Dus moet ik er nog over nadenken hoe ik het ga aanpakken. Als de akoestiek interessant is en het publiek entoesiast, dan wordt het waarschijnlijk een sterk concert.»

Recessie

Veto: *Waarom ben je naar Europa getrokken?*

Lacy: «In New York werd het veel te moeilijk. Ik kon van mijn muziek niet leven. Ik was verplicht overdag te gaan werken en 's nachts te spelen. Muziek was in de jaren zestig in New York immers underground geworden. Je kon er geen geld mee verdienen. In de jaren zeventig is het nog erger geworden. Toen ik in 1965 naar Europa kwam, zag ik dat ik hier voltijsd muzikant kon zijn. Dus bleef ik hier hangen.»

Veto: *Is het nog steeds zo erg in New York?*

Lacy: «New York is de hel, nog meer dan vroeger. Alle muzikanten trekken er weg. De meesten gaan naar Brooklyn of New Jersey. New York is totaal hopeloos geworden. Nu is de jazz er niet alleen underground maar underground. Dat is erger. In de jaren zestig hadden de muzikanten een zekere waardigheid, vrijheid en mobiliteit. Tussen hen heerste er een vriendschappelijke competitie. Toen ging je elke dag kijken wat er aan de hand was. Elke nacht was er wel een nieuwe ontwikkeling. Heel opwindend en interessant.»

Veto: *In hoeverre heeft de economische crisis een weerslag op de vraag naar optredens?*

Lacy: «Het is een heel lastig seizoen voor muzikanten. Elke muzikant die ik ken, klaagt. Het is zwaar. Zelf heb ik wel nog veel te doen. Het gaat met mij nog vrij goed maar bij anderen komt de recessie heel hard aan.»

Recept

Veto: *Komt dat niet doordat jazz te duur is geworden?*

Lacy: «Voor de meeste mensen is het te duur, denk ik. Voor hen zou men goedkopere ticketten moeten hebben. Het is wel niet echt bij mij een probleem. Ik treed vaak op met veel muzikanten die ik allemaal moet betalen. Wij moeten dan ook nog samen repeteren. Het merendeel van het geld wordt verspreid over dertien mensen. We verdienen niet veel maar het is een plezier om het te doen. Wij spelen omdat we dat tot vinden. Sommige 'jazzartiesten' vragen enorme sommen. Ik hoorde onlangs van iemand die de meest waanzinnige sommen vraagt. Als een jazzfestival hem programmeert, is al hun geld voor de andere groepen op. Iemand die zo hongeriig wordt naar geld, maakt de markt kapot.»

Veto: *Waar streef je naar als je speelt? Wat wil je bij je publiek tweeweg brengen?*

Lacy: «Ik wil ze laten loskomen. Het is zoals vrijen, een spel, en het doel is iedereen gelukkig te maken, mezelf inbegrepen. Als ik speel en het publiek houdt ervan, dan is het goed. Je hoeft er geen woorden aan vuil te maken. Het is als op restaurant gaan en eens goed eten. Mensen gaan eten en worden bevredigd. Ze vinden het eten lekker maar weten niet wat erin zit. Het is gewoon goed. Volgens mij is goedheid het doel van jazz.»

Veto: *Probeer je een boodschap in je muziek te leggen?*

Lacy: «Soms treden we op met liederen en teksten. Daar zit dan geen boodschap in maar informatie. Een verhaal, betekenis, maar het idee erachter is goedheid. Sommigen verdiepen zich in die teksten. Zij willen weten wat er achter zit. Nochtans is iedereen vrij om er mee te doen wat hij wil: de teksten bestuderen, in slaap vallen of zelfs de zaal uitlopen. Mijn enige boodschap is "kom terug".»

Veto: *Wat vind je van acid jazz?*

Lacy: «Ik vind het een afkooksel. Het is zelfs geen jazz. Het is zoals een kok die het recept van een andere kok neemt en het verknoeit. Wat mij betreft mogen ze doen wat ze willen. Ik ben niet verplicht ernaar te luisteren en ik kan het toch niet tegenhouden. Het is onvermijdelijk dat wanneer je iets doet, iemand anders dat ook kan gebruiken. Men kan er zelfs iets totaal belachelijks van maken. Dat kan allemaal.»

Slang

Veto: *Geven de muzikanten waar jij van zegt dat ze niet interessant zijn ook geen goedheid aan het publiek?*

Lacy: «Het is allemaal relatief. Eens je iets gehoord hebt, kan je het niet meer vergeten. Als je bijvoorbeeld iemand Bud Powell of Charlie Parker ziet imiteren, kan je niet vergeten hoe zij waren. Maar ik kan er bijvoorbeeld wel inkomen dat sommigen de re-boppers appreciëren. Zij hebben de groten immers niet meegemaakt.»

Veto: *Waar wil je met je muziek naar toe?*

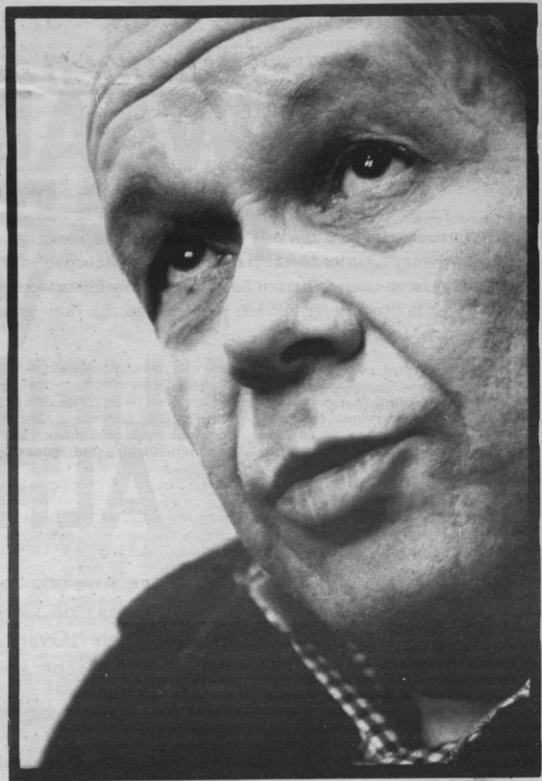

Foto Karel De Weert

Lacy: «Weet je waar ik naar toe wil gaan: ik wil de muziek volgen. Het is niet zo dat ik de muziek zeg waar naartoe te gaan. Ik volg de muziek. Ik probeer te gaan waar de muziek mij brengt.»

Veto: *Hoe belangrijk is techniek daarvoor?*

Lacy: «Het hangt ervan af wat je onder techniek verstaat. In jazz is techniek de juiste noot aanslaan op het juiste moment en op de juiste manier. In die zin hadden Louis Armstrong, Art Tatum en meer primitieve spelers de beste techniek. Zij speelden de juiste noot. Het gaat niet om kracht of gedrevenheid maar om juist spelen.»

Slang

Veto: *Had de natuur ook een invloed op je spel? Eric Dolphy ging bijvoorbeeld oefenen met de vogels.*

Lacy: «Dat deed ik ook. Ik ben regelmatig buiten gaan spelen met de vogels. Ik heb ook een tijdje bij een Japanse fluitist gestudeerd die daar in gespecialiseerd was. Hij oefende in het bos tot hij dood was. Ik heb met verschillende dieren gespeeld, vogels, paarden, eenden, honden, of katten. Ik moet wel zeggen dat ze er niet altijd

van hielden. De eend en het paard konden er niet tegen. Je moet ermee oppassen want je kan een dier ophitsen. Zeker met de sopraansax. Het instrument gaat tot in een bepaald register dat is een dier echt kan opwinden. Met de hoge tonen kan je de vogels wakker maken, met de lage de paarden. Het is een vrij direct contact.»

Veto: *Antwoorden ze soms?*

Lacy: «Ja, de vogels antwoorden vaak. Wanneer je begint te spelen, wordt het even stil. Als je dan verder speelt, krijg je na een tijd een dialoog. De band kan heel sterk zijn. Ik ken muzikanten die duo's doen met hun dieren. De Nederlandse pianist Michscha Mengelberg bijvoorbeeld heeft een duo gemaakt opgenomen met zijn vogel. Die duurt ongeveer vijftig minuten. Dat is echt ongeloflijk.»

Veto: *Probeerde je het ooit met slangen?*

Lacy: «Nee, dat geluk heb ik nooit gehad. Waarschijnlijk zou het werken want het is er een goed instrument voor.»

Peter Van Rompaey

Steve Lacy speelt woensdag om 13 u met Mal Waldron in MST 03.18 en om 20.30 u solo in het stedelijk zwembad van Leuven. Badmuts niet verplicht.

Een schizofrene Othello

Vier jaar geleden ontstond in Leuven het theatergezelschap 'Akteerstudio'. Het oorspronkelijke plan van oprichter Greta Van Langendonck was om verschillende disciplines als Zai Chi, zang en Afrikaanse dans te integreren in een theateropleiding. Door het samenbrengen van uiteenlopende invloeden, achtergronden en disciplines wilde ze een antwoord bieden op het voor haar "vaak kleurloze theater".

Voor zo'n initiatief een ruimte vinden is niet eenvoudig in Leuven. Na twee jaar vond Akteerstudio toch een vaste plek in de Rijschoolstraat. Daar kregen ze de turmzaal van de Steinerschool en de lokalen op de eerste verdieping ter beschikking.

De leerlingen van de opleiding werkten een hele tijd aan Shakespeares Othello. De naam evolueerde stilaan naar 'Schizotello' omdat die de gespletenheid van elk personage en het tweeslachtige van de hele plot beter omvat.

De eigenlijke première van de voorstelling vond plaats in september '93 in de stadsschouwburg. Daarna werd ze even opgeborgen. "Bij sommige acteurs groeide het

gevoel stilaan vastgeankerend te raken in een concept, een veiligheid die weinig inspirerend werkt", zo luidde het. Toen eind november gestart werd met verbouwingen van het repetitiekolkaam kwam het idee om van de noot een deugd te maken en Othello in deze desolate omgeving te spelen. In een aan flarden geschten hotelkamer, met steenafval, enkel een bed, twee stoelen en een televisietoestel. De schroothoop en het bouwafval vormen dan de veruitwendiging van Othello's binnenvinden is niet eenvoudig in Leuven. Na twee jaar vond Akteerstudio toch een vaste plek in de Rijschoolstraat. Daar kregen ze de turmzaal van de Steinerschool en de lokalen op de eerste verdieping ter beschikking.

(kdp/th)

Akteerstudio speelt Schizotello, van dinsdag 15 tot en met zaterdag 19 februari, telkens om 20 uur in de Bovenzaal, Rijschoolstraat 19A. Kaarten en info: 23.94.39.

AVONTUUR
MET

JOKER

Uw reisspecialist
Kreatief en voordelig

avontuurlijke reizen
expedities
rondreizen

zonnige vakantieverblijven
fly and drive formules
de voordeligste vluchten

Mechelsestraat 2, 3000 Leuven,

tel. 016/22-65-50

advertentie

WAAROM WORDT MAART DE MAAND VAN HET MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF ?

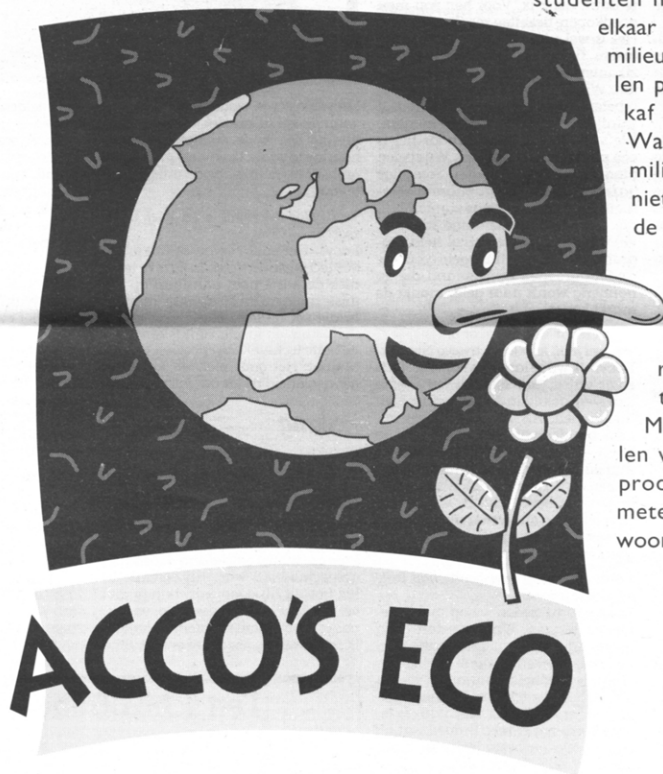
Hoelang kunnen wij nog zonder blikken of blozen vandaag de samenleving van morgen vervuilen ? Over alle politieke, sociale, economische grenzen heen,

groeit het besef dat het zo niet meer verder kan. Ook Acco is zich daar als academisch coöperatief van bewust.

Acco en de Milieuraad van de Leuvense studenten hebben nu de handen in elkaar geslagen : samen zullen ze milieuvriendelijke studie-artikelen promoten. En meteen het kaf van het koren scheiden. Want ook in het zogenaamde milieuvriendelijke aanbod is niet alles goud wat blinkt. In de rekken van de Acco-winkel krijgen al deze producten een herkenbaar eco-label, tevens een waarborg van de Milieuraad dat het artikel effectief milieuvriendelijk is.

Maar éénmaal per jaar stellen wij alle milieuvriendelijke producten in groep voor. En meteen weet je ook het antwoord op de eerste vraag.

Daarom dus.

STUDEREN MET GROENSTE VOLDOENING.

PAPIERHANDEL

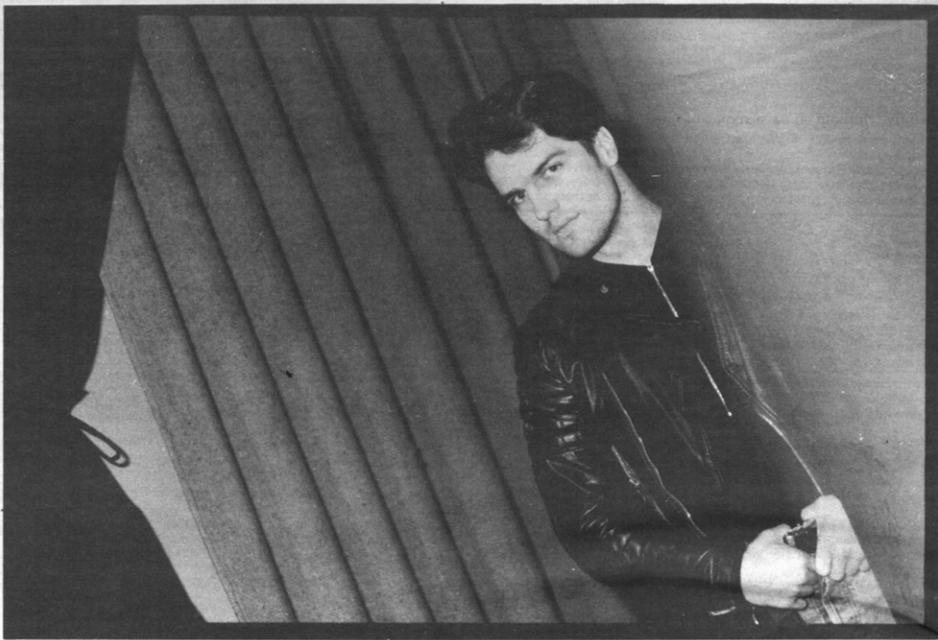

Besteladres: ACCO-papierhandel,
Tiensestraat 134, 3000 Leuven
Tel.: 016/29.11.00 • Fax: 016/20.73.89

Ian Kerkhof voor een entoesiast publiek in het Stuc?

"Weinig mensen zien mijn films graag"

Vorige week was regisseur Ian Kerkhof aanwezig bij de vertoning van zijn film 'The Mozart Bird' in het Stuc. Toen hij achteraf vragen wilde beantwoorden bleef het doodstil in de zaal. Een typisch Vlaams publiek dus. Gelukkig is Kerkhof meer gewend: in Nederland liep de zaal soms half leeg tijdens zijn vertoningen. Interessant genoeg voor een gesprek leek ons.

"Mijn eigen interesse voor geweld heeft nooit de bedoeling gehad ermee te shockeren"

(foto Dieter Telemans)

Wat verteld werd in dat shot. Maar als je je als kijker niet bewust bent van het kader en niet meegaat in de kadering is de film inderdaad heel onbevredigend want er gebeurt niet veel. Daarom lopen er ook zoveel mensen weg."

Konklusie

"In feite zijn mijn films nog een compromis. Het liefst zou ik misschien puur structurele films maken, waarin alleen zwart en wit te zien is in een geometrische verdeling van de tijd. Maar dan gaat natuurlijk niemand kijken. Ik bind dat daarom aan mijn eigen verhalende interesses."

Veto: Maar eigenlijk vind je dat film beter geschikt is voor andere dingen dan het vertellen van het traditionele verhaal?

Kerkhof: "Het had de fantastische uitdaging van de film kunnen zijn om de kronologische tijd en het verhaal te scheiden. Twee bewegingen achter elkaar monteren zodat ze een mooi geheel, een verhaal vormen is geen uitdaging naar mijn gevoel. Het is juist inherent aan de film dat zij die beweging kan onderbreken, zij kan onze ruimtelijkheid en temporaliteit onderwerpen en vernietigen. Maar dat werd door de eerste filmers al gauw beschouwd als iets dat geen geld zou opbrengen."

Veto: Is het ook niet inherent aan mensen dat zij zullen blijven proberen ook die onderbroken handelingen tot een verhaal te maken?

Kerkhof: "Kinderen willen altijd het einde weten van een sprookje, en de moraal, 'waarom werd het verteld'. Wij zijn eigenlijk net als kinderen. Want wij kunnen de wereld niet hebben zoals hij is: betekenisloos, reedeloos, zonder doel en richting. Om toch een antwoord te krijgen creëren we altijd die mooie narratieven. Dit is ook een ontspanning aan de angst voor de dood. De resolutie van het einde geeft je eigenlijk een moment dat je de dood overwint. Een narratieve konklusie is een ontspanning uit het gebrek aan konklusie van je leven. Het geeft je even het gevoel dat het goed eindigt, maar het leven eindigt niet zo goed. En mijn films geven dat gevoel niet omdat ik dat bewust niet wil."

Karen De Pooter

Deze week is Kerkhof niet meer in het Stuc, maar wel nog twee van zijn films: 'Kyodai makes the Big Time' en 'Ten Monologues from the Lives of the Serial Killers'.

Kerkhof is Zuid-Afrikaan maar woont ondertussen al tien jaar in Amsterdam. Hij vertrok om aan zijn legerdienst te ontsnappen. Pas na heel wat omzwervingen kwam hij op de Amsterdamse filmakademie terecht. "Ik had twee jaar lang in een bakkerij gewerkt in Amsterdam en ook nog bij Kentucky Fried Chicken. Na een tijdje was dat toch wel erg onbevredigend. Dus toen dacht ik: nu moet ik films gaan maken, dat lijkt me leuker dan gebak bezorgen."

Veto: Je werkte ook nog als joernalist voor een aantal bladen?

Kerkhof: "Eigenlijk is film nummer twee op mijn lijst van passies, muziek is duidelijk nummer één. En ik heb dan ook vrij lang muziekrecensies geschreven en interviews gedaan met musici. Ik schrijf nu nog af en toe. Zelf muziek spelen kan ik niet. Gelukkig heb je helemaal geen talent nodig om films te maken. Dat was iets dat ik daarom gemakkelijker kon doen dan muziek."

Veto: Vind je dat echt, dat je geen talent nodig hebt om films te maken?

Kerkhof: "In Nederland in elk geval niet. Er is zo weinig dat men al heel snel blij is met iets dat gewoon anders is. Je kan dus snel films maken in Nederland zonder echt goed te moeten zijn. Daar heb ik van geprofiteerd."

"Vroeger was ik een punker en ik geloof nog steeds in die idealen: er is geen discipline die niet door iedereen beoefend kan worden. Het enige dat je nodig hebt is de wil om het te doen."

Echt

Veto: Is het met de Zuidafrikaanse filmindustrie even slecht gesteld?

Kerkhof: "De Zuidafrikaanse filmsituatie is abominabel. Er zijn geen subsidies. De enkele films die daar gemaakt worden, zijn propagandafilms, of het nu voor of tegen apartheid is, ofwel wordt het Zuidafrikaanse landschap gebruikt als achtergrond voor Amerikaanse spektakelfilms. Er is heel weinig 'echte kinema'. En dat is heel triest want er zijn heel veel mensen die iets interessants kunnen en willen doen."

"In april ben ik terug naar Zuid-Afrika geweest en binnenkort start ik er met een productie, maar ik zou er niet meer willen wonen. Ik ben erg gewend geraakt aan de tolerantie en de vrijheden, de culturele mogelijkheden die je hebt in een stad als Amsterdam. Het is een kosmopolitische stad met zowel invloeden van de Europese traditie als de Amerikaanse mediasiteit er niet, het is cultureel verpuiperd. Apartheid heeft behalve de enorme misdaad tegenover mensen op fysisch en sociaal gebied, ook een ander effect dat misschien nog erger is: de culturele geschiedenis is verdwenen."

Veto: Is de toestand de laatste jaren niet verbeterd?

Kerkhof: "Het is nog veel erger geworden. Toen ik in Zuid-Afrika opgroeide, had je in Durham een stuk of zes boekenwinkels. In 1987 is er een enorme belasting gekomen op boeken. Boeken zijn ideeën en ideeën zijn gewaardeerd. Nu is er in Durham nog maar één boekenwinkel. En daar koop je dan ook alleen maar boeken over Engeland, over de koloniale geschiedenis. Daadwerkelijke informatie is er gewoon niet te krijgen."

"En onwetendheid is niet iets dat alleen een probleem blijft bij mensen die geen school hebben gelopen. Ook mensen die een universiteitsopleiding hebben gevolgd zijn onwetend. Want je krijgt alleen wat zij willen dat je leert. Mensen die een beetje zelf denken en kritisch zijn die gaan gewoon weg. Ik zie persoonlijk geen rooskleurige toekomst voor Zuid-Afrika. Volgens mij kan er alleen maar een burgeroorlog komen tussen het ANC en Inkata. Vreedzame oplossingen lijken onmogelijk."

Leugen

Veto: In een van je kortfilms, 'Bloodbath 91', lijkt je te verwijzen naar de toestand in Zuid-Afrika via woorden die op het scherm verschijnen als 'black word', 'white word'?

Kerkhof: "Ja, de Golfoorlog was de eigenlijke aanleiding, maar voor mij is elk nieuw bloedbad een deel van een soort geschiedenis van bloedbaden. Mijn eerste idee was een scenario dat zich afspeelde in een kamer waar je heel in de verte een bad ziet. De camera komt dan steeds dichterbij, gaat langzaam omhoog en dan wordt het zwart en zie je de titel 'Bloodbath'. Je ziet nooit de inhoud van het bad, of er effectief bloed inzuit. Maar er was geen geld voor dat concept. Dus maakte ik iets eenvoudiger dat ik 'Bloodbath 91' noemde. Eigenlijk zou ik nu elk jaar een bloedbad-film moeten maken."

Veto: In al je kortfilms is ook pornografie sterk aanwezig. Soms lijkt het verschil met een ordinaire pornofilm zelfs niet echt duidelijk.

Kerkhof: "Oh, ik weet het niet. Zijn er verschillen?"

Veto: Wel, jouw films worden in het Stuc vertoond en pornofilms niet?

Kerkhof: "Dat is jammer, daar moet aan gewerkt worden."

"Wat ik interessant vind aan pornofilms is dat de onderdanige positie die de vrouw nog

steeds in onze samenleving inneemt er heel expliciet in wordt weergegeven. Nietzsche schreef in 1872 heel mooi: "De waarheid is niet iets dat mensen zoeken, de waarheid kan soms heel pijnlijk en lelijk zijn en dat willen mensen niet. Ze zoeken een troost. Als een leugen hun troost kan geven, dan zijn mensen daar blij mee."

"Mediarepresentaties zeggen ons nu dat vrouwen en zwarten een gelijke positie verworven hebben. Dat is een troost. Je denkt van "zie je wel, het is oke". En dan ga je lekker slapen. Maar dat zie ik niet in de wereld. Ik geloof niet dat de positie van de vrouw wezenlijk veranderd is sinds de jaren '70. Ik denk dat het zelfs erger is geworden. Er is een hele boel nep-representatie."

"In de pornografie zie je die onderdanige positie van de vrouw nog sterk. Je ziet dat seksualiteit vorm geeft aan een slagveld tussen man en vrouw en niet noodzakelijk verbonden is met liefde. Het is een ruimte in ons leven waarin heel veel angst, woede en haat wordt gemanifesteerd."

"Ook interessant is dat de dingen er niet verhalen verteld worden. Ze worden verteld als een deel van het beeld. Dat moet je als kijker heel veel invulling geven. Want op zich betekent het allemaal niets."

Veto: Denk je dan dat veel vrouwen van jouw films houden?

Kerkhof: "Heel weinig mensen zien mijn films graag. Toen 'Kyodai makes the Big Time' uitkwam, liepen de mensen soms en masse uit de zaal. Maar de beste en meest geraakte reacties zijn altijd van vrouwen. Het mannelijk persona-ge in de film is dan ook helemaal niet sympatisch. Als je je als man hiermee moet identificeren is dat wel heel bedriegend."

Veto: De film won toch een prijs in Rotterdam?

Kerkhof: "Ja, in de jury van zeven mensen waren er vier vrouwen. En de reactie van de mannelijke kritici daarop was dan "tja, een vrouwenjury". Dat las ik achteraf. In Nederland, in de jaren '90' De intellectuele beslissingen van vrouwen worden nog steeds door mannen gezien als iets minderwaardigs."

Geweld

Veto: Wat vreemd is aan een kortfilm als 'The Boy who masturbated himself to a Climax' is dat masturbieren nogal als een saai bedoening overkomt.

Kerkhof: "Dat is dan misschien wel het antwoord op je vraag over het verschil tussen mijn films en pornofilms. Ik heb zeker niet de bedoeling de kijker op te winden."

Veto: Een ander aspect in die machtsverhoudingen is geweld. Heb je niet het gevoel dat geweld in films zo is uitgemolken dat je er geen enkel effect meer bereikt?

Kerkhof: "Dat is natuurlijk iets waar ik me erg bewust van ben. Ik denk dat er een soort verzadigingspunt is bereikt. Slechte smaak en de verbeelding van de vernietiging van het lichaam kunnen niet verder gaan dan in een film als 'Braindead'. Wat kunnen filmers nu nog doen om de beoogde effecten te creëren? Mijn laatste film 'Ten Monologues from the Lives of the Serial Killers' gaat daar specifiek over. Ik wilde eigenlijk een film maken over de morele onmogelijkheid om bepaalde narratieven te verbeelden. Als je de teksten die ik gebruik in een fictieve context gaat plaatsen en de gruwelijke daden gaat verbeelden, dan vind ik dat je als maker schuldig bent aan het verderzetten van de misdaad. In mijn film hoor je tekst, maar zie je geen geïnceneerde moord."

"Mijn eigen interesse voor geweld heeft ook nooit de bedoeling gehad om ermee te shockeren. Ik kom uit een maatschappij waar ik mijn hele leven lang mensen heb gezien die verkracht werden, vermoord, in elkaar geslagen. Ik geniet wel van filmisch fictief geweld, maar het geweld waar ik in mijn eigen films mee om wilde gaan, dat is het echte geweld. Maar ook andere dingen moeten kunnen. Al zou ik zelf niet een film willen maken waarin veel mensen worden vermoord, als anderen dat wel willen, moeten ze dat kunnen. Mijn moraliteit of de jouwe moet hen geen censuur opleggen."

Veto: Maar geweld wordt echt als het ware geëstetiseerd. De filmisch vaakste scènes zijn in hedendaagse speelfilms vaak geweldscènes.

Kerkhof: "Die stilering is denk ik misschien wel de enige rechtvaardiging om geweld te verbeelden. Het wordt zo een kunstvorm die geweld als uitgangspunt neemt. Je kijkt niet naar een gewone vechtpartij maar naar een esthetisering ervan en die maakt dat je gaat nadenken én over de stilering én over het geweld zelf."

Zoveel

"Wanneer regisseurs daarentegen proberen om geweld heel realistisch voor te stellen dan komt er wél een schaduwzone tussen wat echt en wat fictie is. Dat lijkt me veel gewaardeerder. Wat ik het meest beangstigend vind is wat je dagelijks op MTV ziet: de hiphop videoclips. Het wereldwijde gedrag van gangs wordt daar opgevoerd alsof het iets te gek is waaraan alle jongeren mee zouden moeten doen."